

Gemeente Heumen

Programmabegroting 2022

PROGRAMMABEGROTING 2022

Bezoekadres:
Gemeentehuis
Kerkplein 6
6581 AC MALDEN

Correspondentieadres:
Postbus 200
6580 AZ MALDEN

Telefoon: 024-3588300
Fax: 024-3581086
Internet : www.heumen.nl
Email: heumen@heumen.nl

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	6
Begroting in één oogopslag	8
Leeswijzer programmabegroting	9
Beleidsbegroting	13
Programma 1 Sociale leefomgeving	15
Programma 2 Fysieke leefomgeving	25
Programma 3 Bestuur en organisatie	39
Recapitulatie cijfers programma 1 t/m 3	57
Paragrafen	59
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheer	61
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	65
Paragraaf financiering	75
Paragraaf bedrijfsvoering	81
Paragraaf lokale heffingen	87
Paragraaf grondbeleid	95
Paragraaf verbonden partijen	101
Financiële begroting	107
Geprognosticeerde balans	107
Toelichting financiële begroting	119
BIJLAGEN PROGRAMMABEGROTING	125
Bijlage 1 Beleidskaders per programma	127
Bijlage 2 Beleidsindicatoren per programma	133
Bijlage 3 Reserves en voorzieningen	139
Bijlage 4 Staat Vaste activa	141
Bijlage 5 Afschrijvingstabel	143
Bijlage 6 Lopende investeringen	145
Bijlage 7 Tabel Weerstandsvermogen	149
Bijlage 8 Algemene uitkering	155
Bijlage 9 Gemeentelijke tarieven	157
Bijlage 10 Subsidies	159
Bijlage 11 Concept raadsbesluit	161

Aanbiedingsbrief

Algemeen

Voor u ligt de programmabegroting 2022 met meerjarenperspectief 2022-2025. Het jaar 2022 wordt een bijzonder jaar. Het jaar 2022 wordt ook een spannend jaar. Wie wordt de nieuwe burgemeester? Wat is de samenstelling van de gemeenteraad na de verkiezingen? Hoe en door wie wordt het college vorm gegeven na de verkiezingen? Dit zijn allemaal vragen waar in (de loop van) 2022 antwoord op komt. Per januari verwelkomt de gemeente Heumen de nieuwe burgemeester. Daarnaast zijn in maart de gemeenteraadsverkiezingen. Deze begroting is dan ook de laatste begroting die dit college heeft opgesteld en waarover deze gemeenteraad zal besluiten.

Strategische Visie: 'Natuurlijk met iedereen'

Op 1 juli 2021 is de nieuwe strategische visie 'Natuurlijk met iedereen' vastgesteld. Deze visie is ons kompas waarmee we richting geven aan de samenleving die we in 2030 willen zijn. Dat doen we om nog meer gezicht te geven aan de mooie samenleving die Heumen al is. Het doel van de komende 10 jaar is om een inclusieve samenleving zijn. Hiervoor zetten we ons vol in en doen we meer dan onze wettelijke verplichtingen. Naast een inclusieve samenleving kenmerkt de gemeente zich door groen, duurzaam en veilig. Voor deze kenmerken doen we alleen wat wettelijk noodzakelijk is. Vanuit de visie maken we keuzes. Om dit te kunnen doen zijn de uitgangspunten vertaald in een wegingskader. We gebruiken dit kader bij het herijken van bestaand beleid en ontwikkelen van nieuw beleid. 2022 en de jaren die volgen zal deze vertaling naar het beleid vorm krijgen. In de nu voorliggende programmabegroting is de strategische visie zeer beperkt meegenomen.

Lokale ontwikkelingen

De begroting is tot stand gekomen in een periode waarin veel gebeurt. Corona lijkt enigszins onder controle en langzaam laten we steeds meer maatregelen los. Toch is het de vraag hoe het 'nieuwe normaal' eruit ziet. Binnen de gemeentelijke organisatie wordt binnen het fysieke domein hard gewerkt aan de planvorming en voorbereiding van het vitaal centrum Malden en de ontwikkeling van de Kanaalzone. Het huidige college zal deze dossiers zorgvuldig overdragen aan het nieuwe college.

Binnen het sociaal domein worden de voorbereidingen getroffen voor de invoering van de Heumenpas en spelen de ontwikkelingen binnen de jeugdzorg. Ook beraadt het college zich over de invulling van de bibliotheekfunctie binnen de gemeente Heumen. Daarnaast vindt in samenwerking met het COA en de gemeente Nijmegen de opvang van Afghanen in Heumensoord plaats. Dit laat zien dat Heumen een samenleving is met een groot hart. En daar zijn we trots op!

Landelijke ontwikkelingen

Naast de lokale ontwikkelingen zijn er in maart 2021 landelijke verkiezingen geweest. Ten tijde van het opstellen van deze aanbiedingsbrief medio september lijkt het zicht op een nieuw kabinet echter nog ver weg. Terwijl wij als gemeente(n) zitten te wachten op het nieuwe kabinet. Het kabinet heeft namelijk een aantal belangrijke keuzes te maken. Keuzes die zowel inhoudelijk als financieel impact (kunnen) hebben op de gemeente Heumen. Hieronder wordt een aantal van deze keuzes nader toegelicht.

Invoering omgevingswet

De invoering van de omgevingswet stond ooit gepland op 1 januari 2019. Inmiddels is dat verschillende malen opgeschoven en staat nu gepland op 1 juli 2022. Halverwege het komende jaar dus. Tijdens de planvorming de afgelopen jaren van de omgevingswet heeft duurzaamheid een steeds nadrukkelijker plek in de samenleving gekregen. Wetgeving rondom de energietransitie en andere ontwikkelingen rondom duurzaamheid moeten allemaal een plek krijgen in de omgevingswet, waardoor de oorspronkelijke uitgangspunten van deze wet, het bundelen en vereenvoudigen van bestaande wetten met verbetering of in ieder geval behoud van de huidige kwaliteit van dienstverlening, in feite niet meer opgaan. Landelijk zijn er steeds meer vraagtekens over de impact die de invoering van de omgevingswet heeft. Wordt het er wel beter en gemakkelijker op voor de burger? Hoe zit het met de invoeringskosten en derving van legesinkomsten? Heeft de omgevingswet wel toegevoegde waarde? Het nieuwe kabinet zal moeten besluiten of er al dan niet weer uitstel komt. Wij als gemeente delen de landelijke twijfels. Maar wij gaan vooralsnog gewoon door om op tijd gereed te zijn voor de invoering op 1 juli 2022.

Ontwikkelingen Jeugdzorg

Zoals bekend kampen gemeenten al sinds de decentralisatie van de jeugdzorg met tekorten. Het demissionaire kabinet heeft voor 2022 extra middelen toegezegd. Met deze middelen kan de gemeente Heumen de tekorten oplossen. Het nieuwe kabinet moet besluiten over het al dan niet structureel doorvoeren van deze extra middelen. Daarnaast hebben de VNG en het Rijk echter ook afgesproken dat gemeenten een taakstelling krijgen

om de uitgaven voor jeugdzorg te verlagen. Het nieuwe kabinet komt nog met maatregelen om invulling van deze taakstelling (mede) mogelijk te maken. Ondertussen zijn de extra middelen al wel verlaagd met deze taakstelling.

Herverdeling algemene uitkering uit het gemeentefonds

Al enige jaren is het rijk bezig om de verdeling van de middelen in het gemeentefonds te herijken. De tussentijdse uitkomsten laten grote verschillen zien tussen voor- en nadeelgemeenten. De algemene tendens is 'van klein naar groot en van oost naar west'. Voor de gemeente Heumen heeft de voorlopige herijking een nadelig herverdeeleffect van bijna een € 1 miljoen (€ 57 per inwoner) . Het nieuwe kabinet moet over de definitieve herijking besluiten die in moet gaan per 2023.

Financiële ontwikkelingen

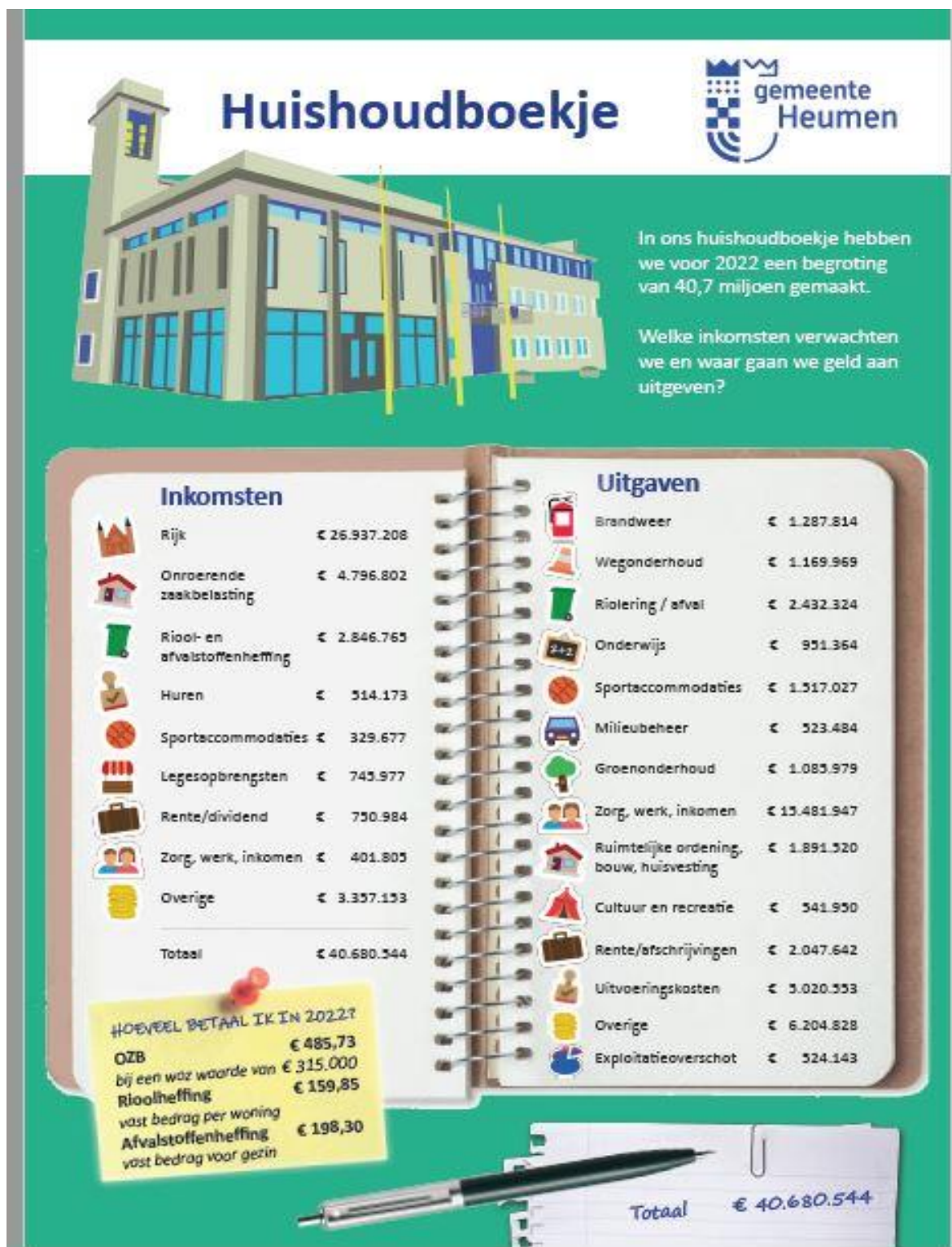
In de voorliggende begroting zijn bovenstaande ontwikkelingen verwerkt. De (minder) extra jeugdmiddelen en de nadelige herverdeeleffecten van de herijking van het gemeentefonds zijn opgenomen in de meerjarenraming. Het college is trots dat ondanks deze tegenvallende financiële effecten toch een sluitende begroting met meerjarenperspectief gepresenteerd kan worden.

In onderstaande tabel worden de begrote resultaten van de komende jaren weergegeven.

Omschrijving / Jaar	2022	2023	2024	2025
Resultaat	524.143	5.965	-256.292	82.148
Voordeel / Nadeel	Voordeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel

Zoals uit de tabel is te af te lezen wordt voor 2022 een positief resultaat voorzien. Dit heeft te maken met de landelijke ontwikkelingen. Het bedrag dat de gemeente ontvangt voor de tekorten in de jeugdzorg zijn geheel opgenomen in 2022, omdat deze middelen zijn toegezegd door het Rijk. Voor 2023 en verdere jaren wordt naast een lager bedrag slechts 75% opgenomen, omdat deze middelen nog niet definitief zijn toegezegd. De provincie heeft als toezichthouder gemeenten geadviseerd om daardoor 75% van de te verwachten middelen op te nemen. Daarnaast wordt de herverdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds per 2023 ingevoerd. Dit wordt gedaan met € 15 per inwoner per jaar. Hierdoor loopt het voordeel van 2022 snel terug in daaropvolgende jaren. 2025 sluit dan weer positief af doordat de ontwikkelingskosten van het in 2019 gerealiseerde sportcentrum per 2025 afgeschreven zijn en de kapitaallasten daardoor vrijvallen.

Begroting in één oogopslag

Leeswijzer programmabegroting

INLEIDING

Met deze leeswijzer geven wij op hoofdlijnen weer wat u aantreft in de programmabegroting 2022 van de gemeente Heumen.

De programmabegroting is het hulpmiddel voor uw raad om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol uit te kunnen voeren en te kunnen sturen op hoofdlijnen.

De programmabegroting bestaat uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting bestaat uit een programmaplan en paragrafen.

In het programmaplan is ons gemeentelijke beleid op hoofdlijnen opgenomen. Het richt zich vooral op de maatschappelijke effecten die wij in onze gemeente willen bereiken.

De paragrafen richten zich op het beleid ten aanzien van relevante beheersaspecten, zoals de bedrijfsvoering, het weerstandsvermogen, onze kapitaalgoederen, de lokale heffingen en de verbonden partijen.

De financiële begroting gaat vooral in op de financiële positie van onze gemeente. Hier hebben wij het totale financiële overzicht inclusief de toelichtingen opgenomen. De door u vastgestelde kaders, het algemene financiële beeld en het overzicht van de baten en lasten presenteren wij u hier.

INDELING PROGRAMMABEGROTING

In de inhoudsopgave treft u aan uit welke delen de programmabegroting is samengesteld. In vogelvlucht worden deze delen hier kort toegelicht:

Deel 1 - programmaplan

Op grond van artikel 8 van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) bevat het programmaplan de te realiseren programma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de kosten van overhead, het bedrag voor de heffing van vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorziene uitgaven. In de programma's maken we duidelijk welke doelen en maatschappelijke effecten we nastreven en welke activiteiten daarvoor uitgevoerd worden. Per programma geven we ook een raming van baten en lasten.

Naast de beschrijving van de doelstellingen, de activiteiten voor 2022 en het overzicht van baten en lasten per programma zijn op een overzichtelijke manier per programma de gegevens toegevoegd betreffende de investeringen en de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op het programma. De gedetailleerde financiële informatie op taakveldniveau is opgenomen bij het onderdeel financiële begroting.

Hieronder volgt de toelichting op de verschillende onderdelen van de programma's.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor in 2022 doen?

Dit zijn de belangrijkste onderdelen van het programma. Het coalitieakkoord 2020-2022, de kaderbrief 2022 en de strategische visie: 'Natuurlijk met iedereen' vormen de basis voor de beschrijving van het programma. Per programma zijn de doelstellingen die uw raad wil bereiken weergegeven en worden de activiteiten voor 2022 beschreven om deze doelstellingen te realiseren.

Wat mag het kosten/wat gaat het opbrengen?

We presenteren in een tabel de lasten en baten van het programma. Daarnaast geven wij ook inzicht in de investeringen die voor dit programma gepland zijn en de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op het programma. Bij de investeringen geven wij aan wat deze in totaliteit kosten (de bruto investering), hoeveel door anderen wordt bijgedragen en welk bedrag voor onze eigen rekening komt (de netto investering).

Deel 2 - paragrafen

Artikel 9 van het BBV schrijft voor dat in de paragrafen de beleidslijnen worden vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. De begroting bevat de volgende paragrafen:

Weerstandsvermogen: In deze paragraaf brengen wij onze risico's in beeld. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de financiële gezondheid van de gemeente. Het geeft aan in welke mate de gemeente in staat is om financiële risico's op te vangen.

Onderhoud kapitaalgoederen: Deze paragraaf geeft inzicht in onze kapitaalgoederen. De kosten van het onderhoud van onze wegen, openbare verlichting, riolering en water, groen en gebouwen vormen een substantieel deel van de begroting.

Financiering: In de financieringsparagraaf bespreken wij de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury.

Bedrijfsvoering: De bedrijfsvoering betreft de processen binnen onze gemeentelijke organisatie om de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren, sturen en beheersen. Bedrijfsvoering bestaat traditioneel uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en huisvesting.

Lokale heffingen: In deze paragraaf geven wij de ontwikkelingen met betrekking tot ons belastinggebied weer. Per heffing geven wij aan wat het beleid is en op welke wijze het tarief tot stand is gekomen. Ook geven wij inzicht in de (geraamde) opbrengsten.

Verbonden partijen: De gemeente werkt vaak samen met andere partijen om bepaalde doelen te bereiken. Als deze samenwerking in een bestuurlijke en financiële vorm wordt gegoten, spreken we van een verbonden partij. In deze paragraaf lichten wij deze partijen, hun beleidsdoelstellingen en de hiermee gemoeid zijnde gemeentelijke bijdragen nader toe.

Grondbeleid: Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van doelstellingen op het gebied van Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting, Verkeer en Vervoer, Cultuur, Sport en Recreatie en Economische Zaken. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De resultaten op de grondexploitaties zijn dan ook van groot belang voor de financiële positie van onze gemeente.

Deel 3 - financiële begroting

In dit deel zijn de financiële ontwikkelingen, kaders en uitgangspunten opgenomen. Ook geven wij inzicht in het financiële beeld voor de komende jaren. Bovendien vindt u hier de op grond van de BBV verplichte onderdelen, zoals het overzicht van de baten en lasten, de incidentele baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie.

Tot slot hebben wij een aantal bijlagen toegevoegd.

AUTORISATIE BEGROTING

De wet Dualisering Gemeentebestuur schrijft voor dat de gemeenteraad op hoofdlijnen stuurt en dat het college van burgemeester en wethouders de dagelijkse uitvoering van zaken voor haar rekening neemt. Om dit te ondersteunen heeft de wetgever een splitsing gemaakt in de gemeentebegroting. Voor uw raad is er de programmabegroting ter ondersteuning van het sturen op hoofdlijnen en de kaderstellende en controlerende taak. Hierna volgt een nadere toelichting op de verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Programmabegroting

Dit is de begroting die (onder andere) de kaderstellende functie van uw raad ondersteunt. Met de kaderstellende functie wordt bedoeld dat op het niveau van "programma's" middelen (de begrotings- en investeringsbudgetten) worden toegewezen. U stelt de programmabegroting vast en autoriseert daarmee ons college voor de middelen uit de begroting op programmaniveau.

Productenraming

Als college hebben wij de taak de programma's uit te voeren. De productenraming ondersteunt ons bij onze uitvoerende functie. De productenraming wordt opgebouwd vanuit de programmabegroting en geeft alle gemeentelijke activiteiten weer in termen van producten. De productenraming stellen wij als college vast.

Begrotingsbudgetten

Uw raad autoriseert ons college op het niveau van programma's. Wij zijn daarmee bevoegd uitvoering te geven aan het realiseren van de doelstellingen van het betreffende programma. Voorwaarde daarbij is dat wij bij de besteding van de budgetten voor bestaand beleid binnen de grenzen van het totale budget van het programma blijven. Binnen deze grenzen zijn wij bevoegd om de wijze van besteding van de budgetten aan te passen als dit noodzakelijk is voor het bereiken van de door u vastgestelde resultaten van het betreffende programma. Hiervoor hoeven wij u, ingevolge de voorschriften, geen begrotingswijziging voor te leggen.

Bij het budgettair schuiven met budgetten tussen verschillende programma's, moeten wij uw goedkeuring vragen middels het voorleggen van een raadsvoorstel met begrotingswijziging.

Met tussentijdse rapportages en de programmarekening leggen wij aan u verantwoording af over de uitvoering (en dus over de besteding van de middelen en de bereikte resultaten) van het betreffende programma en de realisatie van de doelstellingen.

Investeringsbudgetten

Bij de programmabegroting vermelden wij per programma naast de begrotingsbudgetten ook de betreffende investeringsbudgetten uit het investeringsprogramma die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van het betreffende programma. Zoals gezegd autoriseert u ons op het niveau van de programma's en zijn wij daarmee bevoegd uitvoering te geven aan de realisatie van de doelstellingen van het betreffende programma.

Wij zijn dus bevoegd om ook uitvoering te geven aan de investeringsbudgetten. Hiertoe ramen wij per investeringsbudget een krediet, inclusief bijbehorende dekking en eventueel in te stellen dekkingsreserves.

Reserves en voorzieningen

Bij de programmabegroting vermelden wij per programma de betreffende reserves en voorzieningen.

Voor mutaties in reserves zijn wij verplicht uw raad om autorisatie te vragen. In het kader van het budgetrecht bent u als raad bevoegd reserves in te stellen en toevoegingen en onttrekkingen te autoriseren. De bij het onderdeel reserves opgenomen mutaties gelden in dit verband als vast te stellen kader. Voor noodzakelijke wijzigingen hierin komen wij met een apart besluit bij uw raad terug.

Voor voorzieningen geldt een ander regime. U stelt als raad een voorziening in op basis van bijvoorbeeld een onderhoudsplan. Bij de instelling van de voorziening bepaalt u de hoogte van de jaarlijkse dotatie. De werkelijke bestedingen ten laste van de voorziening vinden plaats op basis van het vastgestelde onderhoudsplan. Deze bestedingen vallen binnen het mandaat van ons college.

Beleidsbegroting

Programma 1 Sociale leefomgeving

Samen sterk

In gemeente Heumen vinden we het belangrijk dat iedereen meedoet. Dat gaat natuurlijk niet vanzelf. Daarom hebben we – samen met inwoners, professionals en vrijwilligers(organisaties) – een actieplan opgesteld voor de komende vier jaar. Het actieplan bevat allerlei initiatieven om de zorg en ondersteuning anders en beter te organiseren. Dat vraagt iets van ons allemaal. We zetten in op drie thema's.

Actieplan zorg, welzijn en werk

1 Zelfredzaamheid, samenredzaamheid en verbinding

Met zelf- en samenredzaamheid bedoelen we dat mensen zelfstandig – of met hulp van familie, vrienden, burens en vrijwilligers – hun leven leiden en voor zichzelf kunnen zorgen. Er zijn in onze gemeente veel activiteiten en mogelijkheden om de zelf- en samenredzaamheid te vergroten of te behouden. Wel is er behoefte aan meer verbinding. Tussen inwoners, wijken en dorpen, en tussen de activiteiten en voorzieningen die er al zijn.

Dorpsverbinder

- stimuleert de ontmoeting tussen inwoners
- maakt verbinding tussen inwoners, activiteiten en voorzieningen
- helpt bij het opzetten van nieuwe initiatieven

2 Preventie en ondersteuning in de buurt

Als het mensen (tijdelijk) niet lukt om het op eigen kracht en met hun netwerk te redden, willen we daar zo vroeg – en zo dicht mogelijk bij zijn.

We werken aan meer voorzieningen

- we onderzoeken de mogelijkheden van een brede vrijwillige hulpdienst
- we stimuleren vrijwillige ondersteuning van gezinnen
- we zorgen dat inwoners en maatjes elkaar beter weten te vinden
- er komt een formulierenbrigade

We willen meer jongeren bereiken met jongerencoaching

- er komen meer uren beschikbaar
- meer mogelijkheden om andere expertise in te schakelen zoals verslavingspreventie

We stimuleren een gezonde leefstijl

- meer bewegen
- stoppen met roken
- minder stress

Participatiecoach

- activeert mensen die thuis zitten om mee te doen in de maatschappij
- betreft hierbij bedrijven en organisaties

Wilt u weten waar we ons de komende jaren sterk voor maken? En hoe u daaraan kunt bijdragen?

in gemeente Heumen 2018-2022

We brengen vraag en aanbod van inwoners bij elkaar via

- een website
- vrijwillige buurtondersteuners

De gemeente communiceert toegankelijker over zorg en ondersteuning door

- betere informatie op de website van de gemeente
- jongeren van 14 jaar krijgen een brief over ondersteuning en zorg waar ze gebruik van kunnen maken

3 Samenwerken en Innoveren

We werken intensief samen met onze partners. Ons doel? 'Een gezin, één plan'. Alleen als we onze krachten bundelen, kunnen we onze dienstverlening verbeteren. Samen komen we verder.

We werken samen met zorgaanbieders, welzijnsorganisaties en het Werkbedrijf aan nieuw beleid en nieuwe diensten

We versterken de samenwerking voor een betere ondersteuning van inwoners

Kijk voor de volledige toelichting op onze website www.heumen.nl/samensterk

WAT WILLEN WE BEREIKEN ?

1.1 Transformatie sociaal domein

Om goede zorg voor een ieder die dat nodig heeft ook in de toekomst te kunnen garanderen, werken we samen met inwoners, zorgaanbieders, regiogemeenten en maatschappelijke partners aan een verdere ontwikkeling, transformatie, van het sociaal domein. Vanuit die transformatie van het sociaal domein blijven we inzetten op preventie, versterken van eigen kracht en samenredzaamheid en op verbinding in dorpen en wijken. De gehele keten van preventie, voorliggende voorzieningen en samenredzaamheid hebben we in het kader van de bezuinigingsopgave zorgvuldig heroverwogen. Een samenhangend pakket aan maatregelen is overgebleven, dat actueel is afgestemd op de behoeften van inwoners en de verschillen tussen de dorpen en wijken.

We zijn 'nabij' en er is 'een plek voor iedereen'. Voor inwoners in een kwetsbare positie doen we wat nodig is. Door te investeren in preventie verwachten we dat de vraag naar (duurdere) zorg minder snel zal stijgen dan voorgaande jaren. Mocht de vraag naar zorg toch sneller stijgen, dan zetten we het schommelfonds in om de financiële gevolgen op te vangen. Uiteraard vertalen we gebleken structurele financiële gevolgen van de gestegen zorgvraag door in onze begroting.

Hervormingsagenda jeugd

Het rijk en gemeenten gaan samen aan de slag om de hulpverlening aan kinderen en jongeren te verbeteren en het jeugdzorgstelsel beter te beheersen. Hiervoor wordt in de 2e helft van 2021 een landelijke hervormingsagenda opgesteld, die vanaf 2022 gefaseerd wordt uitgevoerd. Onderdeel van deze hervormingsagenda zijn onder andere de vereenvoudiging van de jeugdbeschermingsketen, het bepalen van de reikwijdte van de jeugdwet, meer eenduidigheid in de uitvoering door gemeenten en een brede invoering van een praktijkondersteuner jeugd GGZ bij de huisartsen.

Decentralisatie beschermd wonen

Naast het werken aan de transformatiedoelen is het belangrijk om goed voorbereid te zijn op de uitvoering van de zorg aan huis van beschermd wonen, waarvoor de gemeente vanaf 2022 verantwoordelijk is. Mensen die voorheen verbleven op een instellingsterrein of in beschermd wonen, komen in de wijken en dorpen wonen of verhuizen van groepswonen in de wijk naar een eigen woning. Voor deze mensen moet een sluitende zorg- en ondersteuningsaanpak in de wijk of het dorp worden gerealiseerd. Dit vereist een breed palet aan begeleiding en ondersteuning, zowel formeel als informeel. Naast de ondersteuningsaanpak is ook het creëren van draagvlak en sociale veiligheid in de wijken en dorpen van belang. Dit vraagt om nadrukkelijke inzet op het samenleven van bewoners in wijken en dorpen en een intensieve samenwerking tussen de domeinen zorg en veiligheid.

1.2 Participatie in de samenleving

Maatschappelijke participatie en eigen verantwoordelijkheid staan centraal. De meeste inwoners redden zich prima, samen met hun directe omgeving. De gemeente heeft alleen een faciliterende rol. Inwoners in een kwetsbare positie bieden wij als gemeente een vangnet. We denken dan vooral aan inwoners met een gebrek aan een sociaal netwerk en/of een zeer laag inkomen.

Doelgroepenvervoer

Bereikbaarheid van voorzieningen is een belangrijke voorwaarde om te kunnen participeren in de samenleving. Voor korte ritten ligt het primaat bij het lokale vrijwilligersvervoer door Buurtvervoer Heumen. We vullen Buurtvervoer Heumen aan met vervoer door AVAN (Aanvullend Vervoer Arnhem Nijmegen).

Bijstandsgerechtigden

We vinden het belangrijk dat mensen die van de bijstand gebruik moeten maken en een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt, maatschappelijk actief zijn. We blijven hen dan ook sociaal activeren. Maatwerk is het uitgangspunt en het accent ligt op stimulering en ondersteuning. Maatschappelijke participatie is echter niet vrijblijvend. Wij verwachten van deze groep daarom een actieve inzet.

Inkomensondersteunende regelingen

Onze gemeente kent diverse inkomensondersteunende regelingen voor een brede doelgroep. Voorbeelden hiervan zijn de participatieregelingen. We gaan deze participatieregelingen aanbieden via de zogenaamde 'Heumenkaart'. We monitoren de hiervoor benodigde ambtelijke capaciteit en evalueren tussentijds het werken met deze kaart.

Nieuw inburgeringsstelsel

Per 1 januari wordt het nieuwe inburgeringsstelsel van kracht. Doel van dit nieuwe stelsel is dat nieuwkomers sneller participeren in de samenleving. En dat ze daarnaast zo snel mogelijk werk vinden. Gemeenten krijgen in dit kader (her)nieuw(d)e taken. Inburgering op maat is daarbij het uitgangspunt. Dit gebeurt aan de hand van een brede intake door de casusregisseur en het opstellen van een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie.

Huisvestingstaakstelling statushouders, beschermd wonen en overige bijzondere doelgroepen

Gemeenten krijgen jaarlijks van het rijk een taakstelling voor het huisvesten van statushouders. Sinds 2021 is deze taakstelling substantieel hoger dan voorheen. Deze verhoging komt vooral door het inlopen van de achterstand van behandeling van asielaanvragen door de IND. Voor onze gemeente gaat het om een verdubbeling. De verwachting is dat ook in 2022 sprake zal zijn van een verhoogde taakstelling. Vanwege de krapte op de woningmarkt, het relatief laag aantal sociale huurwoningen in onze gemeente en het feit dat woningcorporaties steeds meer bijzondere doelgroepen moeten huisvesten is de verwachting dat de huisvestingstaakstelling statushouders niet kan worden gerealiseerd. Daarnaast is er zorg over de draagkracht van de wijken door het opvangen/instromen van alle bijzondere doelgroepen. De draagkracht van de wijken staat hierdoor onder druk. Door de instroom van bijzondere doelgroepen neemt ook de vraag naar zorg en ondersteuning voor deze doelgroepen en de omringde wijk, toe.

Mensen met schulden

Schulden zijn vrijwel altijd een belemmering om mee te doen. Daarom blijven we de komende periode, naast onze reguliere schuldhulpverlening, vooral inzetten op preventie en vroegsignalering. Het gaat dan om het vroegtijdig signaleren van betalingsproblemen door de woningstichting, ambulante begeleiders van inwoners met een verstandelijke of psychiatrische beperking, het Centraal Administratiekantoor, deurwaarders, energieleveranciers en overige instanties.

1.3 Sport en bewegen

Onze gemeente beschikt over goede binnen- en buitensportvoorzieningen voor sport en bewegen. Deze sportvoorzieningen zorgen ervoor dat inwoners kunnen sporten en bewegen. Door hiertoe mogelijkheden te bieden en dit extra te faciliteren met een buurtsportcoach voor kinderen en jongeren en een beweegcoach voor kwetsbare inwoners, geven we inwoners de mogelijkheid om gezond te blijven en te participeren in de samenleving.

Speelvoorzieningen

Een aantal jaren geleden is de Kadernota "Omvorming speelvoorzieningen naar natuurlijk spelen" vastgesteld. Daarna is een uitvoeringsplan opgesteld en is gestart met het gefaseerd omvormen van de speelplekken die op dat moment toe waren aan vervanging. Speelplekken die recent waren ingericht dan wel na de start van de omvorming nieuw tot stand zijn gekomen (in nieuwbouwwijken) zijn daarin niet meegenomen. Vanaf 2022 zullen deze plekken ook omgevormd gaan worden naar natuurlijk spelen. Daarnaast is op de plekken die als eerste zijn omgevormd her en der vervanging van natuurlijke speelvoorzieningen nodig.

1.4 Cultuur

Bibliotheekvoorziening

Op basis van de uitkomsten van het "doelmatigheidsonderzoek" onderzoeken we de mogelijkheden om te komen tot een optimalisatie van de bibliotheekfunctie. Het uitgangspunt van de optimalisatie is dat er met behoud van de kwaliteit van dienstverlening bespaard wordt.

Verbonden partijen

Voor de realisatie van de doelstellingen vanuit programma 1 hebben we een aantal samenwerkingsrelaties met de zogenaamde verbonden partijen. Het gaat hier om:

verbonden partij	rechtsvorm	programma
GGD	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
IBO	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
MGR	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving, Bestuur en organisatie
DRAN	<i>bedrijfsvoeringsorganisatie</i>	Sociale leefomgeving

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

1.1. Transformatie sociaal domein

Doel	Verbeteren van de zorg aan kinderen en jongeren en een betere beheersing van het jeugdzorgstelsel
Effecten	Snellere en adequate hulpverlening aan kinderen en jongeren die dat nodig hebben
Inhoud	Uitvoering geven aan de landelijke hervormingsagenda jeugd, waaronder de inzet van een praktijkondersteuner jeugd GGZ bij het gezondheidscentrum Samen gezond.
Planning	gehele jaar 2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren en rijksmiddelen

Doel	Beschermd wonen GGZ en de maatschappelijke opvang uitvoeren op een wijze die de inwoner en zijn of haar herstel centraal stelt.
Effecten	Behoud van of terugkeer naar zelfstandigheid in een "normale" omgeving voor inwoners die het betreft.
Inhoud	We gaan concreet aan de slag met de ambulantisering van beschermd wonen. Deze ambulantisering kent voor de gemeente de volgende opgaven: woonopgave, ondersteuningsopgave, acceptatie en adoptie in wijken, participatieopgave en de opgave van intergemeentelijke samenwerking.
Planning	gehele jaar 2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren

1.2. Participatie in de samenleving

Doel	Vereenvoudiging uitvoering minimaregelingen door middel van Heumenkaart
Effecten	Een hoger bereik en een besparing op ambtelijke uitvoeringskosten
Inhoud	We verstrekken minimaregelingen via de 'Heumenkaart', monitoren de hiervoor benodigde ambtelijke capaciteit en evalueren tussentijds het werken met deze kaart.
Planning	4e kwartaal 2021 en 1e kwartaal 2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren en extra rijksmiddelen armoedebeleid en schuldhulpverlening

Doel	Uitvoering nieuwe wet Inburgering
Effecten	Nieuwkomers kunnen sneller dan nu het geval is meedoen in de samenleving en aan het werk.
Inhoud	Het op basis van een brede intake op maat aanbieden van integrale trajecten op het gebied van taalonderwijs, welzijn, werk, inkomen en gezondheid aan nieuwkomers.
Planning	gehele jaar 2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren en rijksmiddelen

Doel	Huisvesting statushouders, beschermd wonen en overige bijzondere doelgroepen
Effecten	Het samen met de woningstichting Oosterpoort trachten te voldoen aan de diverse huisvestingstaakstellingen
Inhoud	We onderzoeken samen met de regiogemeenten, de woningcorporatie en zorg- en welzijnspartners (alternatieve) mogelijkheden voor huisvesting van de diverse doelgroepen. Daarbij hebben we ook aandacht voor de draagkracht van wijken en dorpen en faciliteren we inwoners bij het samenleven in de wijken en dorpen.
Planning	gehele jaar 2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren

Doel	Vergroten deelname Buurtvervoer Heumen
Effecten	Kwetsbare inwoners kunnen meedoen in de samenleving omdat zij op een goede en efficiënte wijze vervoerd kunnen worden naar de activiteiten waaraan zij willen deelnemen en/of de personen die zij willen ontmoeten.
Inhoud	Sinds medio 2021 moeten inwoners voor ritten binnen onze gemeente en naar de ziekenhuizen in Nijmegen gebruik maken van Buurtvervoer Heumen. Voor ritten buiten onze gemeente en op tijden waarop Buurtvervoer Heumen niet rijdt, kan gebruik gemaakt worden van Avan. We zien het aantal ritten met Buurtvervoer steeds meer oplopen. We volgen deze verandering nauwlettend, zodat we hier met de benodigde capaciteit voor het Buurtvervoer tijdig op kunnen anticiperen.
Planning	gehele jaar 2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren

1.3. Bewegen en sport

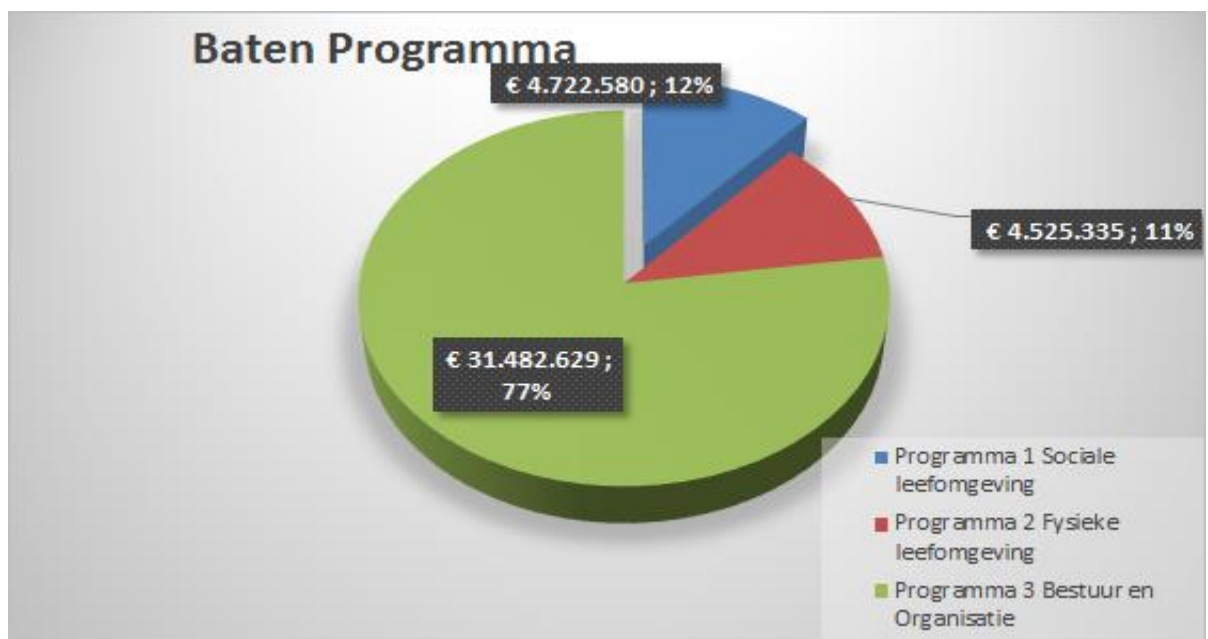
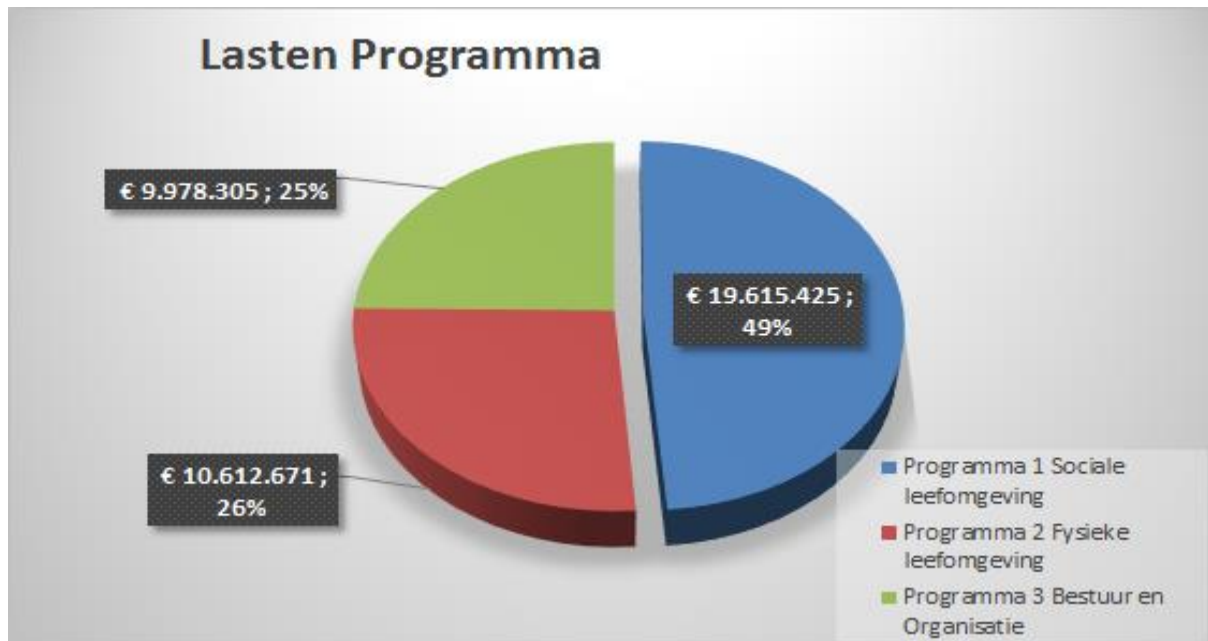
Doel	Verdere omvorming van de speelvoorzieningen naar natuurlijk spelen en instandhouding van de reeds omgevormde speelplekken
Effecten	Natuurlijk spelen draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen op cognitief, lichamelijk en natuurlijk vlak.
Inhoud	De speelplekken die nog niet zijn omgevormd naar natuurlijk spelen gaan we ook omvormen. Daarnaast zorgen we ervoor dat de speelplekken die al eerder zijn omgevormd, in een goede staat blijven.
Planning	gehele jaar 2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren, verwijderingskosten en investeringskredieten

1.4 Cultuur

Doel	Inzicht krijgen in de haalbaarheid van een alternatieve bibliotheekfunctie
Effecten	Een alternatieve bibliotheekfunctie met minder kosten en behoud van kwaliteit
Inhoud	We onderzoeken samen met onder andere de schooldirecties en de besturen van de dorpshuizen de mogelijkheden van een alternatieve bibliotheekfunctie. Meer concreet gaat het dan om schoolbibliotheken en lees- en ontmoetingspunten.
Planning	2e helft 2021 en 1e kwartaal 2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren

WAT MAG HET KOSTEN/WAT GAAT HET OPBRENGEN?

Exploitatie	Rekening	Begroting				
	2020 (€)	2021 (€)	2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)
Lasten	-20.440.344	-20.247.148	-19.615.425	-19.318.072	-19.224.395	-18.827.182
Baten	6.365.400	5.002.466	4.722.580	4.600.381	4.577.721	4.577.721
Saldo	-14.074.944	-15.244.682	-14.892.845	-14.717.691	-14.646.674	-14.249.461

Programma 1 Sociale leefomgeving				
Objectnr.	Product en taakveld	Begroting 2022		
		Lasten (€)	Baten (€)	Saldo (€)
T0020	Burgerzaken	-459.953	260.250	-199.703
T4100	Openbaar basisonderwijs	-18.456	0	-18.456
T4200	Onderwijshuisvesting	-568.165	0	-568.165
T4300	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-429.547	64.804	-364.743
T5200	Sportaccommodaties	-1.517.475	330.125	-1.187.350
T5300	Cultuurpresentatie,-productie,-particip.	-36.509	0	-36.509
T5600	Media	-404.766	0	-404.766
T5700	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-75.297	0	-75.297
T6100	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.796.881	71.732	-1.725.149
T6200	Wijkteams	-560.883	0	-560.883
T6300	Inkomensregelingen	-5.062.358	3.894.096	-1.168.262
T6400	Begeleide participatie	-1.335.186	0	-1.335.186
T6500	Arbeidsparticipatie	-455.922	0	-455.922
T6600	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-516.391	101.073	-415.318
T6710	Maatwerkdienstverlening 18+	-2.669.472	500	-2.668.972
T6720	Maatwerkdienstverlening 18-	-2.115.998	0	-2.115.998
T6810	Geëscaleerde zorg 18+	-155.739	0	-155.739
T6820	Geëscaleerde zorg 18-	-813.116	0	-813.116
T7100	Volksgesondheid	-623.310	0	-623.310
Totaal	P01	-19.615.425	4.722.580	-14.892.845

- De rijksvergoedingen voor de kosten van sociaal domein zijn opgenomen in de cijfers van programma 3 bij de Algemene uitkering. We leggen dus niet 15 miljoen toe op het sociaal domein.

In de volgende tabel vindt u een overzicht van het voor dit programma geraamde nieuw beleid en de voorgestelde besparingen (reeds meegenomen in kadernota). In de tabel zijn de bedragen per begrotingsjaar opgenomen(- = voordeel). Alle onderstaande bedragen zijn verwerkt in de voorliggende meerjarenbegroting.

Nieuw beleid exploitatie	Raming			
	2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)
Programmabegroting 2022-2025				
Meerjarenbegroting MGR 2022-2025	0	9.096	14.897	-24.103
Meerjarenraming BVO DRAN 2022-2025	-34.811	-37.141	-38.983	7.650
Meerjarenbegroting GGD 2022-2025	7.907	7.907	7.907	7.907
Meerjarenraming jeugdzorg 2022-2025	416.006	512.425	512.425	512.425
Meerjarenraming WMO 2022-2025	-36.671	-11.498	-11.498	-11.498
Onderhoud speelvoorzieningen		9.000	9.000	9.000
Kapitaallasten investering speelvoorzieningen 2022-2025	1.300	7.817	13.052	19.428
Leesbevordering binnen de combinatiefunctie	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Stopzetten online platform "Heumen praat mee"	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Besparing mantelzorg (respijt zorg)	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000

In de volgende tabel vindt u een overzicht van de voor dit programma geraamde investeringen. In de tabel zijn de investeringsbedragen opgenomen.

Meerjaren investeringsplan	Investerings bedrag	Raming			
		2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)
Speelvoorzieningen 2022	191.000	65.000	55.000	38.000	33.000

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2022 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2022 (€)
Participatiewet	66.759			66.759
Risicoreserve Sociaal domein	420.353			420.353
Huisvesting en begeleiding statushouders	52.926			52.926
Egalisatiereserve BUIG	58.347			58.347
Onderhoud sportzaal Brede school Malden	100.250	11.500	3.500	108.250
	698.635	11.500	3.500	706.635
Voorzieningen	Stand per 1-1-2022 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2022 (€)
Dubieuze vorderingen Sociaal domein	609.727	58.000	50.000	617.727
Groot onderhoud sportcentrum Malden	270.000	115.000	15.000	370.000
	879.727	173.000	65.000	987.727

*Voor een nadere toelichting van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de balans

Programma 2 Fysieke leefomgeving

Een fijne omgeving voor iedereen

Het programma Fysieke Leefomgeving geeft aan hoe we met onze leefomgeving omgaan. Denk daarbij aan bouwen en wonen, werken en verplaatsen, natuur en landschap en ruimtelijke ordening. In dit plan staan onze speerpunten voor het jaar 2022.

Landschap en Water

We zorgen voor onze prachtige landschappen, zodat inwoners, toeristen en ecologie daarvan profiteren. We zorgen voor een goede balans tussen groen en water om stevig tegenover klimaatveranderingen te staan.

Wonen

We richten ons op het realiseren van woningen voor jong en oud. We zetten ons in om te zorgen dat de beschikbare woningen optimaal passen bij wat onze inwoners vragen.

Economie, erfgoed, recreatie & toerisme

We bieden stimulerende kaders aan de ondernemers en bedrijven. We zijn daarvoor steeds met de ondernemers in de regio in gesprek. Daarnaast zorgen we ervoor dat ons natuurlijk kapitaal en cultureel erfgoed het toerisme versterken.

Vitaal Centrum Malden

We maken van ons centrum een sterker dorpshart waar onze inwoners graag verblijven om te winkelen, werken, ondernemen, elkaar te ontmoeten of om er te wonen.

Duurzaamheid

We bereiken een klimaatneutraal Heumen uiterlijk in 2050. Dit doen we via voorlichting, stimulering en een wijk-, dorps- en gebiedsaanpak.

Ruimtelijke Ordening

De invoering van de Omgevingswet vanaf medio 2022 zorgt voor een nieuwe afweging van onze regels en taken. We maken ons hiervoor klaar.

Verkeer en mobiliteit

We richten ons erop dat verplaatsing veilig gebeurt en geven extra aandacht aan fietsverkeer en hoogwaardig openbaar vervoer. We pakken de Rijksweg door Malden aan in samenspraak en samenwerking met onze regionale partners.

Openbare Ruimte

We verzorgen de openbare ruimte zodat inwoners zich prettig en veilig voelen op onze straten en pleinen. We plegen onderhoud, creëren ruimte voor waterberging en waar nodig verbeteren we de buurt.

2.1. WAT WILLEN WE BEREIKEN ?

Duurzaamheid

Het duurzaamheidsprogramma van de gemeente Heumen is gebaseerd op de routekaart klimaatneutraal Heumen 2050, maar sluit ook aan bij de regionale routekaart en het Klimaatakkoord. Het bevat diverse lopende projecten die gericht zijn op de energietransitie voor bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De cijfers voor de onderbouwing van de opgave om in 2050 klimaatneutraal te zijn worden geactualiseerd. Het bod RES sluit aan bij de besluitvorming van de raad van 30 januari en 24 september 2020. Naar aanleiding van een raadsinformatiebijeenkomst in maart 2021 is afgesproken dat het college een raadsvoorstel gaat voorbereiden dat als basis zal dienen voor een hernieuwd gesprek over de opwek van grootschalige duurzame energie-opwek in de gemeente Heumen. Dit gesprek dient mede als voorbereiding naar de RES 2.0, die in 2023 wordt vastgesteld. Eind 2021 stelt de raad Transitievisie Warmte vast en in 2022 wordt een begin gemaakt met de uitwerking van de Visie in wijkuitvoeringsplannen (wup).

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Daarnaast wordt de aansprakelijkheid van aannemers ten opzichte van particuliere en professionele opdrachtgevers uitgebreid. De wet gaat gefaseerd in. Er wordt gestart met de eenvoudigere bouwprojecten, daarna volgen eventueel de meer complexere. De gemeente Heumen heeft het proces voor vergunningverlening, toezicht en handhaving uitbesteed aan de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). De invoering van de Wkb heeft dus direct gevolgen voor de ODRN en de gemeente Heumen. Het aantal BRIKS-controles dat de ODRN uitvoert, zal namelijk afnemen. De invoering heeft ook gevolgen voor de inwoners en bedrijven van de gemeente Heumen. Doordat er minder bouwcontroles worden uitgevoerd, nemen de legesinkomsten af. Hoe groot het effect is wordt in regionaal verband verder ingeschat.

Vitaal Centrum Malden

In de begroting 2019 is afgesproken de visie en het uitvoeringsprogramma voor het centrumgebied van Malden te actualiseren. Het concept Programma Vitaal Centrum Malden geeft integraal invulling aan de strategische uitgangspunten die voor het centrum zijn geformuleerd: Klimaat neutraal 2050, Woonvisie, Mobiliteit, Vergroening, Klimaat adaptie en Detailhandel. Met de vaststelling van het concept Programma Vitaal Centrum Malden d.d. 26 maart 2020 heeft uw raad de benodigde kaders vastgesteld voor de ontwikkeling van een toekomstbestendig en vitaal centrumgebied van Malden. Hiermee heeft u richting gegeven aan de ontwikkeling van projecten en activiteiten in het centrumgebied van Malden. Met de diverse deelprojecten zijn we volop aan de slag. Het totale programma zullen we uiterlijk in het voorjaar van 2022 aan uw raad voorleggen.

Omgevingswet

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. De omgevingswet treedt in werking op 1 juli 2022. De wet bundelt 26 bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Hierdoor wordt het stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien.

Het proceskader voor de omgevingsvisie is in april 2020 door de raad vastgesteld. Het koersdocument omgevingsvisie (dat de inhoudelijk hoofdlijnen van de ontwerpvisie bevat) en de ontwerpvisie staan voor begin 2022 op de agenda. Najaar 2022 wordt de omgevingsvisie vastgesteld.

Met het opstellen van het omgevingsplan wordt in 2023 gestart.

Extra budget wat vanwege de implementatie van de omgevingswet in de begroting is opgenomen:

a. Extra budget voor het inrichten en door vertalen implementatie en het inhoudelijk beheer is nodig wat we inschatten op: € 100.000 voor 2022 en op € 50.000 voor 2023 en 2024. Het aanvullend budget is nodig voor de ondersteuning van de lokale en regionale processen en de diverse producten die ontwikkeld moeten worden.

b. Het opstellen van het omgevingsplan betreft het opstellen van een gemeente dekkend plan, waarbij voor zowel de kernen als het buitengebied en de bedrijfsterreinen conform de nieuwe wetgeving ook een vertaling moet worden gegeven van diverse beleidsstukken wetgeving die voorheen niet was opgenomen in een bestemmingsplan. Vanwege deze complexiteit en de omvang van het totale plangebied is de opname van € 100.000 per jaar voor de periode 2023- 2025 een reële inschatting. (Zeker ook als we dit afzetten tegen de aanzienlijke kosten die onder de huidige wetgeving al waren verbonden aan bijvoorbeeld de actualisatie van een bestemmingsplan buitengebied, terwijl onder de omgevingswet door de integratie van veel meer regelgeving integrale/complexer wordt).

Klimaatadaptatie

In 2022 wordt een nieuw plan Water en Riolering opgesteld en vastgesteld. In dit plan krijgt de uitvoering van klimaatadaptieve watermaatregelen een meer nadrukkelijke plaats dan voorheen. Het is duidelijk dat ten aanzien van water, met name in Malden en Overasselt de komende jaren maatregelen nodig zijn om overlast als gevolg van hevige regenbuien noodzakelijk zijn. In Malden start een project waarbij hemelwater wordt afgekoppeld en vanuit de kern vanaf De Schoof/Dravik afgevoerd richting het Lierdal. Voor dit project zijn zogenaamde Impulsgelden toegekend door het Rijk en Waterschap Rivierenland (cofinanciering). Daarnaast wordt op een aantal kleinere locaties in de vier dorpskernen hemelwater afgekoppeld en geborgen.

De regionale adaptatie strategie (RAS) voor het Rijk van Maas en Waal, wat in 2019 is door 30 overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijven is ondertekend, zijn een aantal doelen beschreven die bijdragen aan het op termijn bestand worden van de regio tegen de gevolgen van klimaatverandering. In 2022 start een regionale communicatie campagne voor inwoners die informatie geeft over te nemen klimaatadaptieve maatregelen in en om het huis. Ook maken we een doorstart van de gesprekken met projectontwikkelaars over klimaat adaptief bouwen.

Bij toekomstige uitgifte van gemeentelijke kavels in nieuwe projecten willen we de kosten voor klimaatadaptatie verdisconteren in de grondprijs.

IBOR, Wegen/bermen

Tijdens de huidige inspectieronde is geconstateerd dat op 48 locaties de bermen beschadigd zijn, het gaat veelal om verzakkingen welke gevaarlijk zijn en telkens terugkeren omdat de bermen veel bereden worden. Verharding met bermbeton of grasbeton is dan een adequate en vaak ook een door de burgers verlangde maatregel. In een enkel geval is de berm ook te hoog waardoor het water niet goed weg kan, dat moet dan afgeroofd worden en de grond moet vaak na bemonstering als vervuilde grond afgevoerd worden. Daarnaast zijn kleine verbeteringen, markeringen, e.d. aan de verhardingsconstructie benodigd. Gezien de financiële omstandigheden wordt beoogd dit binnen de beschikbare middelen op te vangen. Dit vormt echter wel een risico. Hierop wordt scherp gemonitord en indien nodig rapporteert het college de raad tijdig.

IBOR, Groen

Afgelopen najaar zijn de knelpunten en effecten voor de langere termijn gepresenteerd aan de gemeenteraad. Door de toenemende bezuinigingen kunnen we de verhandingen niet meer onkruidvrij houden en gedurende de zomerperiode komen er vele klachten over de staat van het onderhoud. De beplantingen snoeien we voornamelijk aan de randen van het groen en er is minimaal herstel van beschadigde vakken. De obstakels in het gazon maaien we niet meer, waardoor hoge grassen rondom bankjes en speelvoorzieningen

blijven staan. De prioriteit geven we aan verkeersveiligheid en waterafvoer. Daarnaast is het areaal uitgebreid door de nieuwe aanleg van fietspad Hessenberg (veiligheid bomen), overname parallelweg Jan J. Ludenlaan, omgeving Veldschuur, de wijk Heumen-Noord 3, Vieracker, Werklandschap en Coehoornhof. Voor het onderhouden van de areaaluitbreiding is totaal € 20.000 extra opgenomen in de begroting. Verder heeft de uitvoering van het LOP en met name het onderdeel Biodiversiteitsplan, wat voor 2022 ter besluitvorming bij de raad voor komt te liggen, aandacht.

Woningbouw

Op 20 februari 2020 heeft de gemeenteraad de uitgangspunten voor de woningbouwprogrammering voor de periode 2019-2028 vastgesteld. Onderdeel daarvan is de opgave om een programma van circa 710 woningen te realiseren, die vooral bedoeld zijn om te voorzien in de eigen behoefte, inclusief het inlopen van het woningtekort en een zekere overloop uit de regio op te vangen (ambitieniveau 2).

Daarnaast heeft de gemeenteraad het college opdracht gegeven om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de Kanaalzone en het volkstuincomplex aan de Groesbeekseweg. Deze locaties zouden vooral ook in de regionale woningbehoefte moeten voorzien (ambitieniveau 3). M.b.t. de locatie van het volkstuincomplex aan de Groesbeekseweg is geconcludeerd dat een verdere uitwerking van plannen voor woningbouw op volkstuincomplex niet zinvol is" (zie raadsmededeling 3 juni 2021)

Molenwijkpark

In het projectplan is ook sprake van ontwikkeling van een park/groene zone (in samenwerking met de wijk). Om de inrichting van het park (groot +/- 6.000 m2) mogelijk te maken moet er een investeringskrediet beschikbaar gesteld moeten worden.

Er is bij de provincie in het kader van de Groene Icoon projecten een subsidieaanvraag ingediend voor de ontwerpkosten. Deze subsidie van maximaal € 15.000 op basis van cofinanciering is inmiddels toegekend. Gezien de financiële situatie is er een taakstellend bedrag op het benodigd krediet van € 200.000 in de begroting opgenomen. De inrichting van het park zal hierdoor worden versoerd.

Toename initiatieven, woningbouwprojecten

We zien de laatste tijd en flinke toename van initiatieven van derden en meer projecten op het gebied van de ruimtelijke ordening. Initiatiefnemers zoeken creatief naar mogelijkheden om o.a. in te spelen op de woningnood en ook vanuit de gemeente initiëren we zelf ontwikkelingen. De ontwikkeling hiervan is structureel van aard en is ook te zien in andere gemeenten. De projecten (zeker in het stedelijk gebied) verlangen een goede afweging en afstemming met de belangen in de omgeving. Daarom stellen is hiervoor € 80.000 aan extra formatie in de begroting opgenomen. De helft hiervan, € 40.000, wordt gedekt d.m.v. extra leges voor particuliere plannen.

Verkeersveiligheid en mobiliteit

Verkeersveiligheid en mobiliteit is een breed werkterrein, uiteenlopend van o.a. veiligheid, openbaar vervoer, fiets tot de Rijksweg. Het fietsplan en de diverse maatregelen hieruit zijn inmiddels uitgevoerd. Blijvende aandacht hebben op dit moment o.a, het openbaar vervoer, de Rijksweg N844 in Malden (waarvan het onderhoud door de provincie inmiddels is afgerond) en de Looistraat. Voor de oplossing van de problematiek van de Looistraat zijn we inmiddels in overleg met Klok de mogelijkheden voor de realisatie van een 'landbouwpad' in combinatie met de woningbouwontwikkeling in Heumen-west aan het onderzoeken. Verder zijn we in het kader van het programma mobiliteit van de Groene Metropool Regio met diverse thema's bezig waaronder de Zuid-west flank en de HUP's.

Verbonden partijen

Voor de realisatie van de doelstellingen vanuit programma 2 hebben we een aantal samenwerkingsrelaties met de zogenaamde verbonden partijen. Het gaat hier om:

verbonden partij	rechtsvorm	programma
DAR	<i>vennootschap</i>	Fysieke leefomgeving
MARN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
ODRN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
RBT ANV	<i>stichting</i>	Fysieke leefomgeving
VRGZ	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
VVE Maldensteijn	<i>vereniging</i>	Fysieke leefomgeving, Sociale leefomgeving

2.2. WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Duurzaamheid

Doel	Regionale routekaart ondersteunen en mede uitvoeren (RES)
Effecten	Regionale programmatische aanpak voor energie- en klimaattransitie
Inhoud	3 gemeenschappelijk onderwerpen zijn gekozen: aardgasloze wijken, duurzame bedrijventerreinen en circulaire inkoop
Planning	2022 e.v.
Budget	Reguliere ambtelijke uren + € 75.000 (voor 2021+2022)

Doel	Uitvoeren duurzaamheidsprogramma gemeente Heumen 2022
Effecten	Versnellen van de verduurzaming in de gemeente Heumen
Inhoud	Diverse acties op gebied duurzaamheid conform programma 2022
Planning	2022 e.v.
Budget	€ 42.000

Doel	Warmtevisie opstellen
Effecten	Opties per wijk/dorp om op duurzame alternatieven over te schakelen.
Inhoud	Totaalkijk op de gemeente en mogelijkheden per wijk/dorp
Planning	Warmtevisie opstellen in 2021 en vaststelling in 2022
Budget	€ 25.000 voor het maken van de visie (externe ondersteuning)

Wet Kwaliteitsborging (Wkb)

Doel	Bouwkwaliteit en bouwtoezicht verbeteren
Effecten	Meer private verantwoordelijkheden en kleinere rol overheid
Inhoud	Afstemming in regionaal verband met de ODRN. De gemeente heeft het proces uitbesteed aan de ODRN
Planning	2022 e.v.
Budget	Pm, wordt in regionaal verband verder in beeld gebracht

Vitaal Centrum Malden (VCM)

Doel	Vitaal centrum Malden
Effecten	Toekomstbestendig centrumgebied
Inhoud	De gemeenteraad heeft op 26 maart 2020 opdracht gegeven aan het college en richting bepaald. Dit wordt momenteel nader uitgewerkt en eind 2021 / begin 2022 teruggekoppeld aan de raad. Verdere uitvoering van dit raadsbesluit.
Planning	2022
Budget	Pm

Omgevingswet

Doel	Uitvoering programmaplan Implementatie Omgevingswet
Effecten	Uitwerking van de verdere implementatie
Inhoud	1. Noodzakelijke voorbereidende activiteiten (i.v.m. in werking treden wet per 1 juli 2022) uitvoeren 2. Opstellen omgevingsvisie (zie hierna)
Planning	2022 e.v.
Budget	Reguliere ambtelijke uren en extra budget

Doel	Omgevingsvisie opstellen
Effecten	Beleid voor de fysieke omgeving vastleggen
Inhoud	Opstellen omgevingsvisie
Planning	2022
Budget	€ 50.000

Klimaatadaptatie

Doel	Regionale Adaptatie Strategie (RAS)
Effecten	Maatregelen extreme droogte, hitte en wateroverlast, biodiversiteit
Inhoud	Inrichten van openbare ruimte voor berging, infiltratie van water en aanplant van groen Behoud en verbeteren van groen binnen de kernen Ontwikkeling bloemrijke bermen en struwelen
Planning	Volgen van de planning voor de regionale adaptatiestrategie en uitvoering lokale acties.
Budget	Reguliere ambtelijke uren

IBOR, wegen/bermen

Doel	Uitvoering en monitoring onderhoud bermen
Effecten	Noodzakelijke maatregelen uitvoeren (binnen budget)
Inhoud	In beeld brengen knelpunten en waar nodig rapporteren aan college en raad
Planning	Loop 2022
Budget	Reguliere budget

IBOR, Groen

Doel	Uitvoering groenonderhoud
Effecten	Verantwoorde keuze onderhoud niveau
Inhoud	In beeld brengen knelpunten en effecten op de langere termijn
Planning	Loop 2022
Budget	Reguliere budget

Doel	Vaststelling Biodiversiteitsplan
Effecten	Vergroten/versterken biodiversiteit
Inhoud	In beeld brengen van de prioriteiten en projecten
Planning	Loop 2022
Budget	Regulier en ev. extra budget afhankelijk van keuzes die raad maakt

Woningbouw

Doel	Uitvoering woningbouwprogramma 2019-2028
Effecten	De beschikbaarheid van voldoende duurzame woningen voor mensen in alle levensfasen en inkomensklassen.
Inhoud	Realisatie circa 710 woningen fase 1 en 2
Planning	Het woningbouwprogramma voor de komende jaren voorziet in ontwikkeling van onder andere de volgende locaties: Malden (Veldschuur, De Schoren, Veldsingel en Steenhuys), Overasselt (Werklandschap, locatie Derks en Zilverberg)
Budget	Reguliere ambtelijke uren

Doel	Verkenning mogelijkheden woningbouw vanaf 2022
Effecten	Het beschikbaar hebben van locaties om ook op langere termijn te voorzien in de woningbehoefte.
Inhoud	Uitvoering raadsbesluit 20 feb 20: onderzoek Kanaalzone
Planning	2022 e.v.
Budget	€ 500.000

Molenwijkpark

Doel	Herinrichting park
Effecten	Verbetering groenstructuur en speelmogelijkheden (ontmoeting) met ruimte voor klimaatmaatregelen
Inhoud	Gedragen plan
Planning	2022 e.v.
Budget	€ 200.000,--

Toename initiatieven, woningbouwprojecten

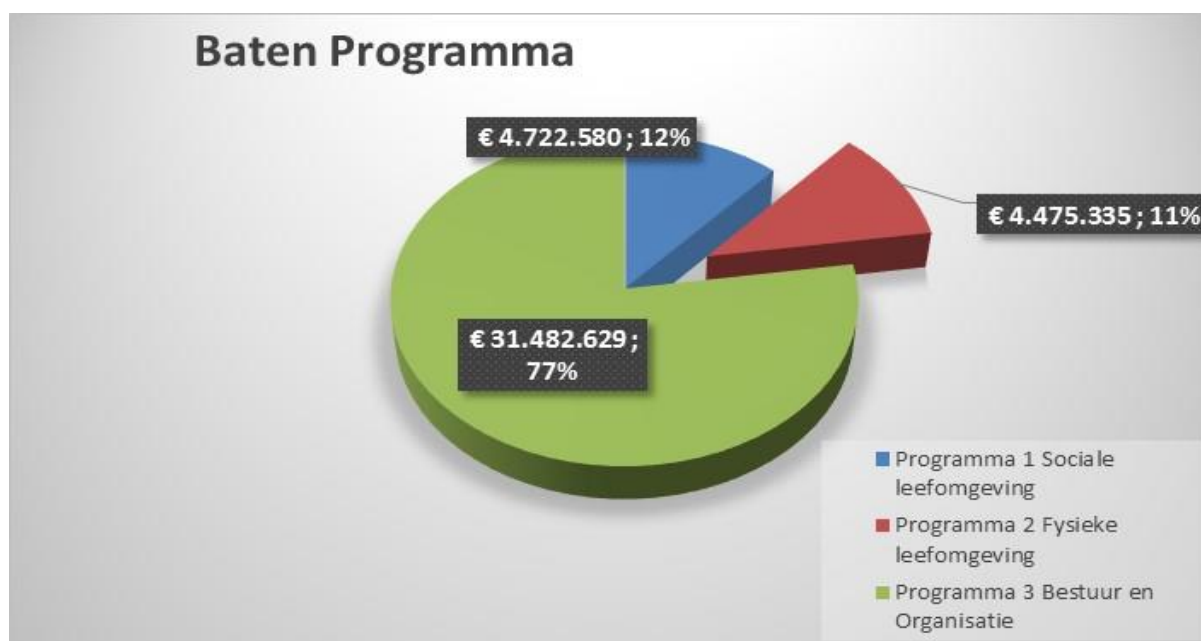
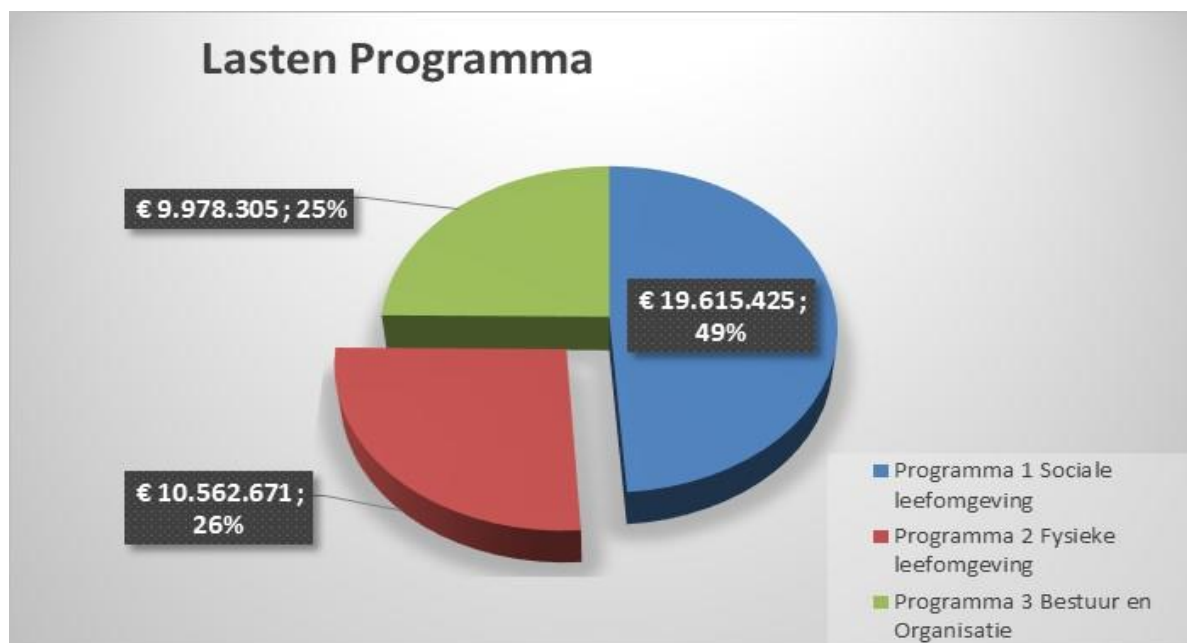
Doel	Facilitering diverse initiatieven op het gebied van R.O.
Effecten	Herontwikkeling diverse locaties en vermindering woningnood
Inhoud	Grote diversiteit aan initiatieven
Planning	2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren en extra budget

Verkeersveiligheid en mobiliteit

Doel	Looistraat Heumen
Effecten	Verbetering van de verkeersveiligheid
Inhoud	Realisatie landbouwpad in combinatie met woningbouwontwikkeling Heumen - west
Planning	Onderzoek en uitwerking 2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren+ € 350.000

WAT MAG HET KOSTEN/WAT GAAT HET OPBRENGEN?

Exploitatie	Rekening	Begroting				
	2020 (€)	2021 (€)	2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)
Lasten	-11.547.137	-14.155.025	-10.562.671	-10.630.919	-10.626.668	-10.577.115
Baten	5.815.071	8.092.383	4.475.335	4.496.192	4.513.979	4.517.703
Saldo	-5.732.066	-6.062.642	-6.087.336	-6.134.728	-6.112.688	-6.059.411

Programma 2 Fysieke leefomgeving				
Objectnr.	Product en taakveld	Begroting 2022		
		Lasten (€)	Baten (€)	Saldo (€)
T0030	Beheer overige gebouwen en gronden	-116.682	118.874	2.192
T1100	Crisisbeheersing en brandweer	-1.386.802	0	-1.386.802
T1200	Openbare orde en veiligheid	-470.927	6.350	-464.577
T2100	Verkeer en vervoer	-1.767.397	57.332	-1.710.065
T2200	Parkeren	-112.103	1.000	-111.103
T2500	Openbaar vervoer	-16.344	0	-16.344
T3300	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-144.965	56.111	-88.854
T3400	Economische promotie	-214.949	6.502	-208.447
T5400	Musea	-44.506	0	-44.506
T5500	Cultureel erfgoed	-62.480	6.311	-56.169
T5700	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.103.531	32.854	-1.070.677
T7100	Volksgesondheid	-54.947	0	-54.947
T7200	Riolering*	-985.626	1.289.987	304.361
T7300	Afval*	-1.442.598	1.826.554	383.956
T7400	Milieubeheer	-523.485	1	-523.484
T7500	Begraafplaatsen en crematoria	-72.365	82.169	9.804
T8100	Ruimtelijke ordening	-654.363	71.068	-583.295
T8200	Grondexploitatie (niet-bedrijv. terrein)	-147.028	147.028	0
T8300	Wonen en bouwen	-1.241.575	773.195	-468.380
Totaal	P02	-10.562.671	4.475.335	-6.087.336

*Voor de kostendekkendheid van afval en riolering wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen

In de volgende tabel vindt u een overzicht van het voor dit programma geraamde nieuw beleid (reeds meegenomen in kadernota en ombuigingen). In de tabel zijn de bedragen per begrotingsjaar opgenomen. Alle onderstaande bedragen zijn verwerkt in de voorliggende meerjarenbegroting.

Nieuw beleid exploitatie	Raming			
	2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)
Programmabegroting 2022-2025				
Implementatie omgevingswet	100.000	50.000	50.000	
Omgevingsplan		100.000	100.000	100.000
Kapitaallasten Molenwijkpark	12.000	12.000	12.000	12.000
Kapitaallasten Vitaal centrum Malden	pm	pm	pm	pm
Kanaalzone	pm	pm	pm	pm
Formatie tbv initiatieven/projecten(part. plannen)	80.000	80.000	80.000	80.000
Dekking dmv leges	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Areaaluitbreidingen IBOR	20.000	20.000	20.000	20.000
ODRN	71.000	71.000	71.000	71.000
Compensatie dmv leges	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Vermindering op programma duurzaamheid	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000

In de volgende tabel vindt u een overzicht van de voor dit programma geraamde investeringen. In de tabel zijn de investeringsbedragen opgenomen.

Meerjaren investeringsplan	Investerings bedrag	Raming			
		2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)
Reconstructie Molenwijkpark	200.000	200.000			
Vitaal centrum malden	pm	pm	pm	pm	pm
Graveermachine*	11.000	11.000			
Afzuiginstallatie werkplaats*	8.000	8.000			
Sneeuwschuiver*	11.000	11.000			
Integraal openbare ruimte*		800.000	800.000		
Openbare verlichting*	670.743	220.869	223.629	226.425	
Rioolontstoppingsmachine*	7.500			7.500	
Werkzaamheden masterplan*	669.000		669.000		
Afkoppeling verhard oppervlak*	315.000	105.000	105.000	105.000	
Maatregelen wateroverlast*	150.000	50.000	50.000	50.000	
Schaftwagen begraafplaats*	3.500		3.500		

*Kapitaallasten reeds verwerkt in Staat Vaste activa 2022-2025

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2022 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2022 (€)
Beheer natuurgrond Keersluis	95.237		8.040	87.197
Parkeergarage Brede school	55.150	8.500	2.500	61.150
Baten en lasten rioleringsstelsel	449.735		0	449.735
Exploitatiebijdrage riolering buitengebied	366.664		37.322	329.342
Erfpachtgronden de Laan 3	17.354	5.470	0	22.824
Erfpachtgronden de Laan 4	10.152	3.106	0	13.258
Erfpachtgronden de Laan 5	8.676	2.735	0	11.411
Erfpachtgronden de Laan 16	18.860	6.594	0	25.454
Erfpachtgronden de Laan 18-20	10.057	5.406	0	15.463
Erfpachtgronden de Laan 13-1	3.948	1.195	0	5.143
Erfpachtgronden de Laan 13-2	25.838	7.820	0	33.658
Erfpachtgronden de Laan 15	7.467	2.260	0	9.727
	1.069.138	43.086	47.862	1.064.362

Vorzieningen	Stand per 1-1-2022 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2022 (€)
Onderhoud parkeergarage Maldensteijn	172.526	836	600	172.762
Meerjr. onderhoud molens	148.306	18.025	62.198	104.133
Meerjr. onderhoud kerken	159.642		0	159.642
Werkplaats Malden	17.404		4.580	12.824
Onderhoud Wegen	253.848	421.725	460.069	215.504
Onderhoud en egalisatie tarieven riolering	4.734.497	75.517	226.250	4.583.764
	5.486.223	516.103	753.697	5.248.629

*Voor een nadere toelichting van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de balans

Programma 3 Bestuur en organisatie

In verbinding ontwikkelen

De samenleving ontwikkelt zich. Veranderingen vinden plaats in de samenstelling van de bevolking, de arbeidsmarkt, de politiek, de informatisering en de manier waarop we met elkaar verbonden zijn. Deze ontwikkelingen brengen ook onze gemeente in beweging. In onze directiestrategie staat hoe wij deze beweging de komende 3 jaar maken. De kern is dat we vanuit een open en lerende houding samenwerken, sturen en coördineren.

1 Samenwerken

Wij werken samen met veel verschillende partners. Deze samenwerking, onze lokale kennis en de dialoog met inwoners zijn belangrijk om dichtbij onze inwoners te staan.

2 Sturen

Wij werken effectief en efficiënt. We bieden een goede kwaliteit van dienstverlening aan onze inwoners. Om goed in te kunnen spelen op een steeds veranderende omgeving blijven we ons verbeteren en ontwikkelen.

We versterken het bestuurlijk-ambtelijk samenspel door het opdrachtgeverschap te blijven verbeteren en vanuit een heldere rolverdeling te werken.

We bekijken strategische opgaven in samenhang en voor de langere termijn. We koppelen bestuurlijke ambities aan passende inzet van medewerkers en budget.

We werken procesgericht en ontwikkelen onze competenties. We zorgen dat we duurzaam inzetbaar blijven: goed, gezond & gemotiveerd.

Wij zijn:

- Dichtbij
- Wendbaar
- Duidelijk

Iedereen doet mee. Maatschappelijke participatie en eigen verantwoordelijkheid staan centraal. We zijn een sociaal vitale samenleving. De meeste inwoners redden zich goed, maar we bieden een vangnet voor inwoners in een kwetsbare positie.

Onze verschillende vormen en niveaus van samenwerken stellen hoge eisen aan onze communicatie en procesvaardigheden. Hierin willen we ons blijven verbeteren.

Heumen is geen eiland. Voor gemeente-overstijgende opgaven zoeken wij actief naar samenwerking in de regio.

- Kerncompetenties:**
- Politiek-bestuurlijk sensitief
 - Samenwerken
 - Ontwikkelgericht

3 Coördineren

Wij voeren de regie op maatschappelijke vraagstukken die een grote impact kunnen hebben op onze inwoners. De komende periode staan duurzaamheid, veiligheid en betaalbare zorg centraal. Wij leggen de focus op de uitvoering van wettelijke taken en onze faciliterende rol.

Op het gebied van duurzaamheid staan de energietransitie en klimaatadaptatie centraal. Zo bieden wij het hoofd aan de uitdagingen van klimaatverandering. Hierbij benutten we het talent en de kracht van de samenleving.

We hebben veel aandacht voor veiligheid. We willen overlast en ondermijning voorkomen en zetten actief in op signalering en bestrijding. We zijn een betrouwbare overheid.

We zetten in op preventie, versterken van eigen kracht en samenredzaamheid en op verbinding in dorpen en wijken. Zo houden we zorg betaalbaar. Iedere inwoner krijgt de hulp en zorg die hij of zij nodig heeft.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.1 Strategische visie 2030: 'Natuurlijk met iedereen'

De strategische visie 'Natuurlijk met iedereen' is het kompas voor de komende 10 jaar en geeft richting aan de samenleving die we willen zijn. De visie is een hulpmiddel om goede keuzes te maken en een opdracht aan ons allemaal om te realiseren.

Onze samenleving in 2030

Voor de toekomst van onze gemeente vinden we het belangrijkste dat iedereen die mee wil doen, dit ook kan en dat we elkaar helpen waar nodig. Dit doen we samen met zowel, inwoners, ondernemers als maatschappelijke organisaties. De lokale voorzieningen, waar veel inwoners gebruik van maken en waar inwoners zich voor inzetten, kunnen blijven bestaan. De inzet kan zijn in de vorm van verenigingsleven, mantelzorgers en/of vrijwilligers. Voor de inwoners die het nodig hebben, voor even of langer, staan we als gemeente klaar. Zodat ook zij deel kunnen nemen aan de samenleving. We gaan voor een inclusieve samenleving. Dit is ons doel en daar zetten we ons vol voor in. Hiervoor doen we meer dan onze wettelijke verplichtingen.

Daarnaast kenmerkt onze gemeente zich door groen, duurzaam en veilig. Voor deze kenmerken doen we alleen wat wettelijk noodzakelijk is.

De rol van de gemeente in 2030

Wij zijn als gemeente betrouwbaar, open en eerlijk. We zetten ons actief in om ervoor te zorgen dat iedereen in onze gemeente mee kan doen. Voor onze kenmerken geven we ruimte aan inwoners en partners om aan de slag te gaan.

De rol van partners in 2030

Samenwerking met inwoners en partners is belangrijk. Samen zorgen we ervoor dat iedereen mee kan doen in onze samenleving. Daarom gaan we graag samen met inwoners en partners aan de slag, zodat we elkaar kennis en kunde kunnen gebruiken.

3.2 In lijn met de strategische visie een plek voor iedereen

De gemeente Heumen ziet het als één van de grote opdrachten te zorgen voor een plek voor iedereen. Iedereen doet mee en levert een bijdrage aan de samenleving. Maatschappelijke participatie en eigen verantwoordelijkheid staan centraal. De meeste inwoners redden zich prima, samen met hun directe omgeving. Inwoners in een kwetsbare positie bieden we als gemeente een vangnet, zoals inwoners met een gebrek aan een sociaal netwerk of met een zeer laag inkomen.

De andere grote opgaven die het bestuur zich stelt zijn:

- betaalbare zorg (onderdeel van programma 1)
- duurzaamheid (onderdeel van programma 2)
- veiligheid (onderdeel van programma 3)

Belangrijke pijlers voor deze opgaven zijn: nabijheid, collegiaal bestuur, transparante rolverdeling tussen de gemeente en zijn partners, langdurig partnerschap met ketenpartners bij grote opgaven, informeren en betrekken van inwoners bij kleine projecten en initiatieven, regionale samenwerking (met buurgemeenten, binnen het Rijk van Nijmegen en in de regio Arnhem-Nijmegen) en tenslotte een goede financiële huishouding voor nu en in de toekomst.

Raad, college en ambtelijke organisatie werken vanuit hun verschillende rollen en verantwoordelijkheden samen aan de genoemde opgaven.

De kracht van onze gemeente is dat we nabij zijn; we kunnen in nauw contact zijn met inwoners en partners en een adequate dienstverlening bieden. De lijnen zijn kort, we reageren snel en spelen flexibel in op veranderingen. Dit willen we behouden en verder uitbouwen.

Een goed voorzieningenniveau dat past bij de omvang van onze gemeente is cruciaal voor de toekomstbestendigheid van onze zelfstandige gemeente. Daarvoor moeten voldoende middelen beschikbaar komen. Bij besluiten over grote investeringen is een realistische blik op de toekomstbestendigheid van belang. Het uitgangspunt blijft dat we dichtbij en lokaal organiseren wat voor inwoners direct van belang is en wat op lokale schaal goed georganiseerd kan worden. We zijn geen eiland en werken voor de grote opgaven samen in regionale samenwerkingsverbanden.

3.3 Participatie

Voor de periode 2020 – 2022 hanteren we, conform het coalitieakkoord 'Een plek voor iedereen', enkele algemene uitgangspunten voor (inwoner)participatie.

Transparante procesaanpak

Procesontwerp is standaard onderdeel van de opdrachtformulering die via het Managementteam (MT), B&W en eventueel de raad verloopt. Bij ieder plan of project kunnen we daardoor aangeven wat onze rol als gemeentelijke overheid is en wat de rol is van partners. Zodat transparant is wat van ons verwacht kan worden en wat we concreet gaan doen. We hebben hoofdzakelijk een faciliterende rol: we bieden alleen infrastructuur.

Grote opgaven: voeren we uit in partnerschap

Bij grote opgaven staat langdurig partnerschap met ketenpartners centraal. We hebben hun kennis en kunde hierbij nodig. Aanvullend hierop gaan we in dialoog met inwoners.

Kleine projecten en initiatieven: gemeente beslist vanuit algemeen belang

Onze inwoners zijn initiatiefrijke en mondig. Uit onderzoek van Necker van Naem blijkt dat de meerderheid behoort tot de betrokkenheidsprofielen 'Gevestigde beïnvloeders', 'Zelfbewuste aanpakkers' en 'Geïnformeerde gezinsdrukte'. Dit betekent dat de meerderheid van de inwoners wil dat de gemeente de dingen regelt die geregeld moeten worden. In de fase van uitvoering van kleinere projecten/initiatieven in de buurt informeren en betrekken we inwoners. We nodigen belanghebbenden uit om met elkaar in gesprek te gaan. Dit is maatwerk per project. Uiteindelijk beslist het gemeentebestuur vanuit het algemeen belang.

Initiatievenbeleid

Het initiatievenbeleid met Vonkjes en Initiatieven zetten we voort. Zo faciliteren we inwoners bij hun inzet voor de leefbaarheid van onze dorpen en wijken en hun eigen leefomgeving. Dit versterkt de sociale samenhang.

3.4 (Digitale) dienstverlening

We werken samen met inwoners en ondernemers aan een gemakkelijke en snelle dienstverlening van de gemeente Heumen.

Dat betekent dat de gemeente:

- luistert naar de inwoner, laat weten wat ze met vragen doet en vragen die steeds terugkeren aangrijpt als een kans voor continue verbetering van de eigen dienstverlening;
- dienstverlening aanbiedt die toegankelijk en gebruiksvriendelijk is, en bovendien dat iedere inwoner die persoonlijke aandacht nodig heeft die kan krijgen.

Op maat gesneden dienstverlening die toegankelijk en snel is, zorgt dat inwoners gemakkelijk in hun behoeften kunnen voorzien en zelfredzaam zijn. Juist dat schept ruimte voor persoonlijk en betekenisvol contact voor diegene die dat nodig hebben, omdat ze met een ingewikkeld probleem zitten of er zelf niet uitkomen. Zo biedt de gemeente elke inwoner de dienstverlening die hij nodig heeft: zowel digitaal als ook in passend persoonlijk contact.

Alle inwoners, bezoekers en bedrijven mogen van hun gemeente een hoge standaard van dienstverlening verwachten, maar enkele doelgroepen verdienen de komende jaren speciale aandacht. Van alle Nederlanders beschikt bijna 30 procent over beperkte of geen internetvaardigheid. In een samenleving die in hoog tempo digitaliseert, mogen zij niet afhaken.

Ook bedienen we de inwoners die 'online' zijn. Zij beschikken over een pc, een laptop of kunnen het internet op via mobiele telefoon of tablet. Deze inwoners staan positief tegenover digitale dienstverlening van de overheid. Het is voor hen een vanzelfsprekendheid dat ook de gemeente digitale diensten verleent. Dit betekent nog niet dat zij er massaal gebruik van maken.

Het belang van de inwoners zit hem in de keuze en het gemak. Een digitaal kanaal dat 24 uur per dag, zeven dagen in de week gebruikt kan worden, zullen zij vaker kiezen als zij op die manier gemakkelijk antwoord krijgen op vragen of een dienst sneller ontvangen. Geen antwoord krijgen is erg vervelend. Een van de grootste ergernissen van inwoners is van het kastje naar de muur te worden gestuurd en steeds dezelfde gegevens te moeten overleggen. Digitale dienstverlening is er juist op gericht om dit te voorkomen. Gegevens één keer vastleggen en deze in de dienstverlening aan de inwoner steeds opnieuw gebruiken.

Daarnaast is digitale dienstverlening voor de overheid, net als voor het bedrijfsleven, van strategisch belang. De overheidsorganisatie van de toekomst kan niet zonder. Slimme inzet van ICT maakt digitale dienstverlening sneller, ontbureaucratiseert, ontschot, maakt integraal werken mogelijk, kan inwoners beter bedienen en is uiteindelijk goedkoper.

3.5 Communicatie

Communicatie is overal bij nodig en goede communicatie is een belangrijke randvoorwaarde voor de kwaliteit van onze gemeentelijke dienstverlening. We vinden het belangrijk dat onze communicatie in ieder geval verbindend, helder, deskundig en positief is. Op die manier ondersteunen we enerzijds de strategische doelstellingen van bestuur en organisatie en anderzijds de dienstverlening aan onze inwoners. De genoemde karakteristieken zijn onder andere zichtbaar in onze huisstijl en in ons taalgebruik. Alle vertegenwoordigers van de gemeente: raad, college en ambtenaren, nemen in hun communicatie deze karakteristieken mee als uitgangspunt voor hun communicatie.

We werken in 2022 verder aan toegankelijke gemeentelijke communicatie. We willen ervoor zorgen dat inwoners betrokken en gehoord worden. Dit realiseren we onder andere door het gebruik van begrijpelijke taal (we schrijven op B1 niveau), het gebruik van beelden (foto's, infographics, iconen e.d.) en het benutten van onze diverse communicatie-middelen. We willen met onze communicatie zoveel mogelijk inwoners bereiken.

Met onze digitale communicatiemiddelen stimuleren we eveneens de betrokkenheid en participatie van inwoners. We nodigen inwoners actief uit tot deelname aan onze digitale nieuwsbrief en onze vernieuwde website biedt inwoners de mogelijkheid feedback te geven op de informatie. We werken continu aan verbetering van onze website, waarbij we tot doel hebben: ondersteuning van de digitale dienstverlening, een heldere toegankelijke structuur, makkelijk kunnen vinden wat je zoekt, leesbaarheid en aantrekkelijkheid. De Wet digitale overheid stelt verplicht dat gemeenten (en andere overheidsinstanties) voldoen aan digitale toegankelijkheidseisen. Hier werken we in 2022 aan door een toegankelijkheidsverklaring op te laten stellen en te publiceren, waarin staat welke maatregelen de gemeente Heumen neemt om de digitale informatie / website toegankelijk te maken en te houden, inclusief een planning.

3.6 Toekomst van Heumens werken

We willen een toekomst bestendige organisatie zijn, die een goede kwaliteit van dienstverlening voor inwoners en bestuur kan bieden, én een aantrekkelijke werkgever is. Uit de ontwikkelingen om ons heen leren we dat de manier waarop we zijn georganiseerd en (samen)werken moet blijven doorontwikkelen om ons werk goed te kunnen blijven doen. Daarnaast heeft de coronacrisis ons geleerd dat we ons werk ook op een andere manieren kunnen doen en organiseren.

De komende jaren blijven we aan de slag om onze organisatie verder te ontwikkelen. We werken verbindend, oplossingsgericht en vanuit de kernwaarden: vertrouwen, eigenaarschap en plezier beleven aan samen leren en een goed resultaat. Het uitgangspunt blijft daarbij, dat de gemeentelijke organisatie op een effectieve manier de verbinding blijft leggen tussen inwoners, ondernemers, partners, bestuurders en medewerkers. Medewerkers doen goed en plezierig hun werk: thuis, op kantoor of elders. Onderwerpen waarmee we aan de slag gaan zijn: anders afstemmen, maatwerk, duurzaam vitaal werken, samen leren en zorgen voor goede faciliteiten op kantoor en op afstand. We versterken daarbij de basis waar nodig en verbeteren en ontwikkelen van daaruit verder. Voor deze ontwikkeling van de organisatie is er een dynamische agenda 2021-2024 gemaakt.

3.7 Huisvesting

In 2022 continueren we de uitvoering van noodzakelijk onderhoud aan het gebouw en de technische installaties. Deze werkzaamheden zijn de afgelopen jaren uitgesteld om te combineren met de voorgenomen aanpassing van het gebouw om een aantal geïnventariseerde knelpunten op te lossen en beveiligingsmaatregelen te treffen. Dit geldt voor de publiekszone, de bestuurlijke zone en de werkplekken. We sluiten hierbij aan op de Heumense manier van werken.

3.8 Samenwerking

Door de maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen wordt regionale samenwerking steeds belangrijker. Voor een aantal gemeentelijke taken kan werken op een grotere schaal noodzakelijk zijn om de uitvoering op het gewenste kwaliteits- en kostenniveau te organiseren. Daarnaast wordt de regio door het Rijk en de Provincie steeds meer als samenwerkingspartner beschouwd. Tenslotte zijn er onderwerpen (bijvoorbeeld: de economische ontwikkeling) die alleen regionaal en zelfs bovenregionaal gestuurd of beïnvloed kunnen worden.

In het kader van de regionale samenwerking kijken we kritisch naar wat kunnen we en doen we zelf en welke zaken lenen zich meer voor een gezamenlijke aanpak. Uitgangspunt blijft dat we dichtbij en lokaal organiseren wat voor inwoners direct van belang is en wat op lokale schaal goed georganiseerd kan worden. Bij regionale samenwerking richten we ons vooral op het Rijk van Nijmegen en – op grotere schaal- de regio Arnhem-Nijmegen. Op dit moment ligt de focus op het verstevigen van de samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen, de Groene Metropoolregio.

3.9 Financiën

We willen ervoor zorgen dat de financiële situatie van de gemeente ook in de toekomst goed blijft, met een structureel sluitende meerjarenbegroting. Tussen het opstellen van de kadernota en het opstellen van de begroting 2022 heeft het Rijk een aantal (voorgenomen) besluiten genomen die impact hebben op de financiële positie van de gemeente Heumen. Zo zijn er voor 2022 extra middelen beschikbaar gesteld voor de tekorten in de Jeugdzorg en worden de effecten van de herverdeling van het gemeentefonds steeds concreter. Daarnaast vindt per 2022 facturering van de Jeugdzorg plaats via het woonplaatsbeginsel. In de voorliggende begroting hebben we deze ontwikkelingen verwerkt. Ondanks alle maatregelen die een nadelige financieel effect hebben, is het college er in geslaagd een sluitende begroting én meerjarenraming samen te stellen. In principe ontwikkelen we geen nieuw beleid met nieuwe financiële verplichtingen.

We blijven in staat om lokale dienstverlening aan onze inwoners op voldoende niveau uit te voeren. Voor onze toekomstbestendigheid is het cruciaal dat we een voorzieningenniveau dat past bij de omvang van onze gemeente, op peil kunnen houden.

3.10 Veiligheid, handhaving en ondermijning

Ook in 2022 blijven we verder bouwen aan een nog veiligere omgeving. We willen dat inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig voelen in de gemeente Heumen én dat gezien wordt dat er wordt opgetreden bij bedreigingen en incidenten. Dit doen we overigens niet alleen. We werken namelijk nauw samen met de gemeenten in Tweestromenland op de onderwerpen: vroegsignalering, ondermijning en zorg en veiligheid.

In het Integraal Veiligheidsplan Tweestromenland 2019-2022 staan de prioriteiten en strategische thema's op het gebied van veiligheid voor onze gemeente. De belangrijkste prioriteiten voor 2022 blijven ondermijning en zorg en veiligheid. In 2022 starten we met de voorbereidingen voor een nieuw veiligheidsbeleidsplan voor 2023 en verder.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

3.3 Inwonerparticipatie

Doel	Faciliteren van initiatieven van inwoners en daarbij aansluiten op de energie die er in de samenleving is
Effecten	Nieuwe initiatieven dragen bij aan de leefbaarheid en de sociale cohesie in onze dorpen en wijken en zorgen voor een verbreding van activiteiten en voorzieningen voor onze inwoners. Ook kunnen zij mogelijk van betekenis zijn voor inwoners die zich (tijdelijk) in een kwetsbare positie bevinden.
Inhoud	De gemeente faciliteert inwoners bij het realiseren van hun initiatieven. De gemeente kan hen daarbij ondersteuning op maat bieden in de vorm van kennis, expertise, netwerkcontacten, materialen of financiële hulp. Met het huidige initiatievenbeleid, de processen en de werkwijze sluiten we zo goed mogelijk aan op de energie in de samenleving. Ook blijven we de samenwerking met inwoners in de praktijk verder ontwikkelen.
Planning	Gehele jaar 2022
Budget	€ 31.000 (regulier extern budget) en reguliere ambtelijke uren (initiatievenbudget)

3.4 (Digitale) dienstverlening

Doel	We willen de burger en de ondernemer zo'n toegankelijke dienstverlening bieden dat ze de meeste zaken probleemloos zelf kunnen regelen. We zorgen voor continue verbetering van de toegankelijkheid van onze website.
Effecten	Digitaal is de dienstverlening zo gebruiksvriendelijk dat burgers en ondernemers hier uit zichzelf voor kiezen, omdat het hen de minste tijd en inspanning kost. Voor wie er op internet niet uitkomt, is er altijd passend, persoonlijk contact onder handbereik.
Inhoud	<ul style="list-style-type: none">• Uitbreiding digitale formulieren op gemeentelijke website• Ontwikkeling en implementatie van digitale diensten zoals huwelijken en naturalisaties.
Planning	2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren

3.5 Communicatie

Doel	Door de inzet van onze digitale communicatiemiddelen, als aanvulling op bestaande communicatiemiddelen, hebben we een groter bereik met onze communicatie.
Effecten	We bereiken meer mensen en ook andere doelgroepen, zoals jongeren. Inwoners praten en denken vaker mee over het gemeentelijk beleid en de uitvoering; dit wordt voor hen eenvoudiger door het gebruik van de digitale communicatiemiddelen.
Inhoud	<ul style="list-style-type: none">• We laten onze website toetsen op digitale toegankelijkheid, publiceren de stand van zaken, maken een plan van aanpak voor meerdere jaren en werken hieraan in 2022• We monitoren het gebruik van en de feedback op de website van de gemeente Heumen: we verbeteren onze website op basis hiervan.• We breiden de inzet van sociale media uit; we stimuleren actief de deelname van inwoners aan de digitale nieuwsbrief en benutten vaker twitter en facebook.
Planning	2022 e.v.
Budget	Kosten voor digitale toegankelijkheid nog niet bekend, afhankelijk van de uitkomsten van de toets. Daarnaast reguliere ambtelijke uren, mogelijk ook inhuur van expertise.

Doel	Optimaal benutten van de mogelijkheden van het nieuwe (interactieve) intranet in de organisatie
Effecten	Door goede interne communicatie benutten medewerkers elkaars expertise en blijft de verbinding onderling en met de organisatie optimaal. Dit komt ten goede aan de dienstverlening aan inwoners.
Inhoud	Eind 2021 is het intranet van de gemeente Heumen vervangen door een nieuw sociaal intranet. Dit intranet heeft meer mogelijkheden voor medewerkers om met elkaar in contact te zijn en informatie te delen. Deze mogelijkheden ondersteunen medewerkers bij het hybride werken, dat door corona is ontstaan en niet meer weg te denken is. Team communicatie stimuleert en faciliteert medewerkers bij het benutten van de samenwerkingsmogelijkheden van het nieuwe intranet.
Planning	2022 e.v.
Budget	Reguliere ambtelijke uren

3.7 Huisvesting

Doel	Aanpassingen gemeentehuis: Noodzakelijk groot onderhoud aan het gebouw en de technische installaties combineren met aanpassingen aan gebouw om een aantal geïnventariseerde knelpunten op te lossen, beveiligingsmaatregelen te treffen en aan te sluiten op eventuele wijzigingen in de manier van werken.
Effecten	Het gemeentehuis is in goede staat van onderhoud; Publiekszone, bestuurszone en werkruimten hebben een open uitstraling en bieden de mogelijkheid om rustig, veilig en samen te werken, zijn flexibel in te richten en voldoen aan (arbo)richtlijnen.
Inhoud	Verbouw en herinrichting publiekszone, bestuurszone en werkruimten.
Planning	2022 Definitief ontwerp, aanbesteding en start met verbouw en onderhoud.
Budget	Kapitaallasten € 30.000 per jaar, afschrijving 25 jaar

3.8 Samenwerking

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Doel	Verstevigen van het profiel en de samenwerking in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.														
Effecten	Het opdrachtgeverschap van de samenwerking is helder. De gemeente is goed aangesloten en draagt bij aan de opgaven in de regio Arnhem-Nijmegen. Deze opgaven betreffen: Groene groeiregio, Productieve regio, Verbonden regio, Circulaire regio en Ontspannen regio.														
Inhoud	De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is de opvolger van de Stadsregio Arnhem Nijmegen en het Gemeenschappelijk Orgaan (GO) Arnhem-Nijmegen. In 2020/2021 heeft de Groene Metropoolregio gewerkt aan een regionale visie en een regionale agenda met daarin de 5 opgaven. Deze opgaven bevinden zich vooral op het fysieke domein: woningbouw, circulariteit, economie en mobiliteit. Maar ook samenwerking op het gebied van cultuur en toerisme is een aandachtsveld. Met als doel het realiseren van groei én het versterken van het groene karakter van onze bijzondere regio.														
Planning	Het gehele jaar 2022														
Budget	Voor de Groene Metropoolregio is in de begroting een bijdrage van € 133.950 voor 2022 opgenomen. Deze bijdrage is structureel en betreft een bijdrage voor de proces- en bureaunkosten en de Economic Board en de 5 opgaves waaraan Heumen deelneemt. Per opgave zijn de volgende bijdragen in de begroting opgenomen: <table style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>Regiobureau</td> <td>€ 28.585</td> </tr> <tr> <td>Bijdrage Economic Board</td> <td>€ 16.569</td> </tr> <tr> <td>Verbonden regio</td> <td>€ 21.482</td> </tr> <tr> <td>Productieve regio</td> <td>€ 12.086</td> </tr> <tr> <td>Circulaire regio</td> <td>€ 13.400</td> </tr> <tr> <td>Onspannen regio</td> <td>€ 9.511</td> </tr> <tr> <td>Groen groeiregio</td> <td>€ 12.244</td> </tr> </table> Voor het (interne) opdrachtgeverschap is € 20.000 beschikbaar.	Regiobureau	€ 28.585	Bijdrage Economic Board	€ 16.569	Verbonden regio	€ 21.482	Productieve regio	€ 12.086	Circulaire regio	€ 13.400	Onspannen regio	€ 9.511	Groen groeiregio	€ 12.244
Regiobureau	€ 28.585														
Bijdrage Economic Board	€ 16.569														
Verbonden regio	€ 21.482														
Productieve regio	€ 12.086														
Circulaire regio	€ 13.400														
Onspannen regio	€ 9.511														
Groen groeiregio	€ 12.244														

Doorontwikkeling samenwerking regio Rijk van Nijmegen

Doel	Herijken van de samenwerking binnen het Rijk van Nijmegen.
Effecten	Voldoende invloed (sturingsmogelijkheden) van gemeenten op gemeenschappelijke regelingen in het Rijk van Nijmegen. Zicht op (strategische) onderwerpen die een gezamenlijke agenda vormen in het Rijk van Nijmegen.
Inhoud	Bij de oprichting van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen in 2015 is een bestuurlijk Platform opgericht om de samenwerking tussen gemeenten in het Rijk van Nijmegen te stimuleren en faciliteren. Tijdens hun jaarlijkse collegeontmoeting in het Rijk van Nijmegen in september 2021 hebben de colleges gesproken over deze herijking. Met de resultaten uit dit gesprek wordt een (strategische) agenda opgesteld die aan de raden zal worden voorgelegd en waaraan in 2022 e.v. uitvoering zal worden gegeven.
Planning	Het gehele jaar 2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren

3.9 Financiën

Doel	Maatregelen treffen waarmee we zorgen dat de financiële situatie van de gemeente ook in de toekomst goed blijft
Effecten	In de toekomst zijn we nog steeds in staat onze lokale dienstverlening aan inwoners op voldoende niveau uit te voeren en is ons voorzieningen niveau op peil en passend bij de omvang van onze gemeente.
Inhoud	<p>We hanteren de volgende financiële afwegingen bij onze beleidskeuzes en de beleidsuitvoering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de gebruiker betaalt • we ontzien onze inwoners in een kwetsbare positie (gebrek aan sociaal netwerk en/of zeer laag inkomen). Voor hen doen we wat nodig is. • onze financiële last berekenen we door aan de betreffende verbonden partijen. Daar sturen we strak op • door het rijk overgedragen taken voeren we uit van de door het rijk daarvoor verkregen middelen; dat budget vormt de grens van de uitgaven. Mogelijk ontstaan er daardoor wachtlijsten; dit vraagt om goede sturing. • investeringen in duurzaamheid moeten worden terugverdiend door de besparingen die de investeringen opleveren (o.a. bij verduurzaming van maatschappelijk vastgoed). • als lastenverzwaring onvermijdelijk wordt, zoeken we dit in eerste instantie bij de OZB voor niet-woningen • bezuinigingen zijn niet altijd direct realiseerbaar i.v.m. lopende verplichtingen. We accepteren dat de kosten voor overgangssituaties worden gedekt uit onze reserves. Daarbij behouden we het juiste niveau voor ons weerstandsvermogen (tenminste niveau 2)
Planning	gedurende het jaar (in zowel 2021 en 2022)
Budget	ambtelijke uren

3.10 Veiligheid, handhaving en ondermijning

Doel	Integrale veiligheid
Effecten	Veiligheid of veiligheidsbeleving van inwoners wordt vergroot
Inhoud	We geven uitvoering aan het intergemeentelijk uitvoeringsprogramma Tweestromenland. De basis hiervoor vormt het beleidsplan Integrale Veiligheid Tweestromenland 2019-2022.
Planning	Uitvoering 2022
Budget	Regulier budget

Doel	Ondermijning
Effecten	Ondermijningscriminaliteit zichtbaar maken en gezamenlijk tegengaan
Inhoud	<p>We geven uitvoering aan het intergemeentelijk uitvoeringsprogramma ondermijning. De basis hiervoor vormt het beleidsplan Integrale Veiligheid Tweestromenland 2019-2022.</p> <p>We werken gezamenlijke aan casuïstiek aan de hand van signalen en integrale controles.</p> <p>We communiceren tijdig en helder over ondermijning naar inwoners en bestuur.</p> <p>We werken aan het vergroten van een gemeente brede bewustwording door middel van een weerbaarheidsscan voor de interne organisatie.</p>
Planning	Uitvoering 2022
Budget	Regulier budget

Doel	Zorg & Veiligheid
Effecten	Versterken van samenwerken, kennisvergroting en afstemming met netwerkpartners
Inhoud	<p>Verankering vroegtijdige afstemming sociaal domein en veiligheid</p> <p>Regionale thema's nazorg ex-gedetineerden, verwarde en kwetsbare personen, jeugd, mensenhandel, samenwerking met het Zorg en Veiligheidshuis en Veilig Thuis en gezamenlijke casuïstiek.</p>
Planning	Uitvoering 2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren

Doel	Crisisbeheersing
Effecten	Versterken van samenwerken en afstemming
Inhoud	Uitvoering geven aan (de speerpunten uit) het Regionaal Beleidsplan 2020-2023. Opleiden, Trainen en oefenen (OTO) zowel lokaal als regionaal inhaalslag maken. Flexibilisering van de crisisorganisatie.
Planning	Uitvoering 2022
Budget	Reguliere ambtelijke uren

3.11 Financiën en bedrijfsvoering

Met dit hoofdstuk geven we inzicht in de financiële positie van onze gemeente. Zo kan door raad, college en organisatie gestuurd worden op een efficiënte bedrijfsvoering en kan een goede afweging worden gemaakt over bestuurlijke ambities en de daarvoor beschikbare middelen.

Programma 3 bevat naast de taakvelden Bestuur en Overhead de zogeheten 'Algemene dekkingsmiddelen'. Bedoeld worden de inkomsten van onze gemeente die niet direct aan programma 1 of 2 kunnen worden toegerekend. Concreet gaat het over de inkomsten uit treasury, onroerende zaakbelasting, hondenbelasting en de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Ook de algemene baten en lasten komen in dit onderdeel aan bod. In de Paragrafen financiering (treasury), bedrijfsvoering (overhead) en lokale heffingen worden deze onderwerpen verder uitgediept.

Ook in de komende jaren is een gezonde financiële positie het uitgangspunt voor ons financieel beleid. Wij beogen een begroting die structureel en reëel in evenwicht is en waarin onvoorziene incidentele tegenvallers incidenteel worden opgevangen. Het is van belang dat we een goed weerstandsvermogen behouden, zodat we de financiële risico's die we als gemeente lopen kunnen opvangen (zie hiervoor ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing). Vanuit een gezonde financiële positie kan een goede afweging worden gemaakt over bestuurlijke ambities en de daarvoor beschikbare middelen.

Algemene lasten en baten

Jaarlijks worden er lasten en baten begroot die vooraf nog niet kunnen worden toegerekend aan de diverse taakvelden van de begroting. Deze zogeheten 'stelposten' dienen ter compensatie of egalisatie van toekomstige lasten en baten. Voor de vier komende begrotingsjaren zijn de volgende budgetten als stelpost opgenomen. Na de tabel volgt een korte toelichting.

algemene lasten (in €)	2022	2023	2024	2025
stelpost voor prijsontwikkeling	196.735	410.474	627.418	847.617
stelpost voor loonontwikkeling	111.600	342.574	563.002	811.812
stelpost voor nieuwe taken	53.975	57.447	55.912	55.912
stelpost voor ziektevervangning	106.500	106.500	106.500	106.500
stelpost voor uitvoering personele regelingen	22.500	22.500	22.500	22.500

algemene baten (in €)	2022	2023	2024	2025
stelpost voor onderuitputting	-400.377	-400.377	-400.377	-400.377
stelpost voor bezuiniging gem. regelingen		-75.998	-75.998	-75.998
stelpost voor nog te ontvangen rijksmiddelen	915.000	1.012.000	950.234	875.791

Stelposten voor prijs- en loonontwikkeling

Bij de bepaling van deze twee stelposten is rekening gehouden met de in de mei-circulaire 2021 hiervoor opgenomen percentages.

Stelpost voor nieuwe taken

Volgens de mei-circulaire 2020 worden er extra middelen beschikbaar gesteld voor nieuwe taken. Het gaat om de nieuwe Wet inburgering (€ 48.560), participatie (€ 4.111) en een integratie-uitkering voor de combinatiefunctie (€ 1.304).

Stelpost voor ziektevervangning

Deze algemene last is voor de opvang van langdurige ziekte van vaste medewerkers. Door inhuur van personeel wordt stagnatie in de bedrijfsvoering vermeden. Indien de stelpost gedurende het begrotingsjaar deels onbenut blijft wordt het restantbudget ten gunste van de exploitatie gebracht in de maandrapportage over oktober.

Stelpost voor uitvoering personele regelingen

Deze stelpost is bedoeld voor de kosten die voortkomen uit personele regelingen voor medewerkers (CAO en lokale arbeidsvoorwaardenregelingen), zoals gevolgen van functiewaardering of beoordeling, uitbetaling (incidentele) overuren, uitbetaling bovenwettelijk verlof, hogere inschaling voor nieuwe en ervarener medewerker.

Stelpost voor onderuitputting

Deze stelpost is bedoeld om onderuitputting van begrote uitgaven gedurende een begrotingsjaar te neutraliseren. Uiterlijk bij de maandrapportage over oktober, wordt deze stelpost op nihil gebracht.

Stelpost voor bezuiniging gemeenschappelijke regelingen

Sinds begrotingsjaar 2021 wordt er een korting toegepast op gemeenschappelijke regelingen. In 2022 gaat het om 2% en in 2023 om 3%.

Stelpost voor nog te ontvangen rijksmiddelen

De commissie van Wijzen heeft uitspraak gedaan en advies gegeven over het verschil tussen Rijk en gemeenten over de structurele financiering van de Jeugdzorg. Naar aanleiding van de uitspraak is het Kabinet in gesprek gegaan met gemeenten waarna besloten is dat het kabinet in 2022 € 1,314 miljard extra beschikbaar stelt aan gemeenten voor de tekorten vanwege de Jeugdzorg. Gemeenten committeren zich daarbij aan de invulling van een set aan maatregelen die in 2022 een besparing van € 214 miljoen opleveren. Wat dit voor de gemeente Heumen betekent kun je terugvinden in tabel 2 in onderstaande paragraaf " *Algemene uitkering uit het gemeentefonds*".

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

Meestal verschijnen jaarlijks drie circulaire. In mei, september en december. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De mei circulaire is de tweede van 2021, in maart verscheen al een brief over het compensatiepakket corona. Aanvankelijk zou de mei circulaire een versie worden met veel mutaties door de vertaling van het nieuwe verdeelstelsel met ingangsjaar 2022. Dat is echter een jaar doorgeschoven. Na het verschijnen van de decembercirculaire gemeentefonds 2020 heeft het kabinet in 2021 aanvullende maatregelen genomen ter compensatie van de financiële gevolgen van de coronacrisis, de uitbreiding van het economisch steun – en herstellpakket. Vooruitlopend op de mei circulaire 2021 is door middel van de maartbrief 2021 een 4^e compensatiepakket aan de gemeenten toegekend. Voor Heumen betekende dit een bedrag van € 174.000.

De voeding van het gemeentefonds als gevolg van de methode 'samen de trap op en samen de trap af' wordt het accres genoemd. De accessen 2020 en 2021 zijn vastgeklekt op het niveau van de mei circulaire 2020 ter waarde van respectievelijk € 1.240 en € 1.030 miljoen. Dit om rust en stabiliteit te creëren tijdens de corona-pandemie. Er vindt dus geen afrekening plaats. Anders dan in de septembercirculaire 2020 zijn deze keer de accessen vanaf 2022 bijgewerkt. Alle jaren vallen negatief uit. Dat is 2022: - € 126,5 miljoen ,2023: - € 127,4 miljoen, 2024: - € 111,3 miljoen,2025: - € 30,7 miljoen.

De ramingen van de algemene uitkering 2022-2025 zijn gebaseerd op de verschenen mei circulaire 2021.

In de navolgende tabel 1 zijn de uitkomsten van de mei circulaire 2021 afgezet tegen de huidige ramingen van de algemene uitkering 2022-2025, die waren gebaseerd op de maartbrief 2021.

Omschrijving/jaar	2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)
Maartbrief 2021	22.326.415	22.545.322	22.761.698	23.225.578
Meircirculaire 2021 (*)	22.415.539	22.576.738	22.758.651	23.222.583
Vershil	89.123	31.416	-3.046	-2.295
Te reserveren middelen voor uitvoering nieuwe taken (**)	-10.000	-6.000	- 4.000	-1.000
Restant vrij te besteden middelen of afname middelen.	79.123	25.416	-7.046	-3.995

Tabel 1.

(*) - In verband met de BCF-afrekening 2020 is een structurele raming van € 72.000 opgenomen i.v.m. de ruimte onder het btw-compensatiefonds. Dit is een aanname, die door de Prov. toezichthouder wordt geaccepteerd. Vanaf 2023 € 200.000 (300 miljoen) extra middelen Jeugdzorg toegevoegd n.a.v. de septembercirculaire 2020;

(**)- De reservering van deze middelen heeft betrekking op de inwerkingtreding van de nieuwe inburgeringswet 1 januari 2022.

Ontwikkelingen

1. De invoering van het nieuwe verdeelstelsel Gemeentefonds is echter een jaar doorgeschoven naar 2023. De effecten van deze nieuwe verdeling zijn inmiddels kenbaar gemaakt. De beheerders van het gemeentefonds hebben op 9 juli jl. het aangepaste voorstel voor de nieuwe verdeling van het gemeentefonds naar de Tweede Kamer gestuurd. Uiteindelijk zal het nieuwe kabinet besluiten over invoering van de nieuwe verdeling;
2. De accessen vanaf 2022 zijn bijgewerkt op basis van de regels van de huidige normeringsmethodiek;
3. Structurele compensatie voor jeugdzorg. Het huidige kabinet zal in de komende Miljoenennota 2022 € 1,3 miljard extra beschikbaar stellen boven op de € 300 miljoen die eerder al beschikbaar is gesteld;
4. Herverdeling Gemeentefonds 2023.

In tabel 2 is de financiële vertaling van de onder punten 3 en 4 genoemde ontwikkelingen weergegeven.

	2022	2023	2024	2025
Middelen Jeugdzorg				
Basisbedrag middelen Jeugdzorg	1.272.000	1.272.000	1.272.000	1.272.000
Toegepaste overeengekomen besparing (*)	-162.000	-260.000	-321.766	-396.209
Verwerkt in de begroting	195.000			
Totaal toegezegde middelen Jeugdzorg	915.000	1.012.000	950.234	875.791
Totaal toegezegde middelen Jeugdzorg, 75% aflopend (**)		759.000	712.676	656.843
Gemeentefonds				
Herverdeling Gemeentefonds		-247.500	-495.000	-742.500
Saldo	915.000	511.500	217.676	-85.657

Tabel 2.

(*) Het Rijk gaat er vanuit dat de gemeente Heumen door maatregelen op Jeugdzorg gaat besparen

(**) De toegezegde rijksmiddelen Jeugd mag structureel doorgetrokken worden op basis van 75% (aflopend) van de middelen die in de arbitragezaak zijn genoemd.

Treasury

Naast een jaarlijks renteresultaat is er dividend uit aandelen vanuit de vennootschappen BNG, Vitens en DAR. Vanuit de MARN ontvangen we een uitkering omdat deze gemeenschappelijke regeling aandelen van de ARN in bezit heeft.

dividend BNG

De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank die voor een belangrijk deel de financiering in het publiek domein verzorgt. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de bank bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De bank levert zo een bijdrage aan de publieke taak. Wij hebben 151.515 aandelen BNG met een nominale waarde van € 2,50 in bezit. Na afloop van een boekjaar wordt in het daarop volgende voorjaar door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het uit te keren dividend vastgesteld. Voor de begrotingsjaren 2022-2025 rekenen wij op een jaarlijkse dividendopbrengst van € 315.000, oftewel een uitkering van € 2,08 per aandeel.

dividend Vitens

Vitens wil als publieke onderneming een bijdrage leveren aan het verlagen van maatschappelijke kosten. De unieke positie van drinkwaterbedrijf met een natuurlijke monopoliepositie brengt de verantwoordelijkheid met zich mee om het geld van klanten en publieke aandeelhouders op een verantwoorde wijze te besteden. Wij bezitten 16.023 aandelen Vitens met een nominale waarde van € 0,10. Na afloop van een boekjaar wordt in het daarop volgende voorjaar door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het uit te keren dividend vastgesteld. Voor de begrotingsjaren 2022-2025 rekenen wij op een jaarlijkse dividendopbrengst van € 16.000. Dit komt overeen met een bedrag van € 1,00 per aandeel.

dividend DAR

In programma 2 komt DAR uitgebreid aan bod. Omdat Heumen aandelen heeft in deze naamloze vennootschap, is er een connectie met het taakveld treasury. Wij bezitten nu in totaal 4.583 aandelen DAR met een nominale waarde van € 320.879. Voor de begrotingsjaren 2022-2025 rekenen wij op een jaarlijkse dividendopbrengst van € 25.000.

uitkering MARN

Omdat de MARN 37,5% van de aandelen van de afvalcentrale in Weurt bezit, ontvangen wij jaarlijks een uitkering. Nu de MARN de gronden heeft verkocht aan de ARN, zijn wij verzekerd van een jaarlijkse uitkering van € 20.000.

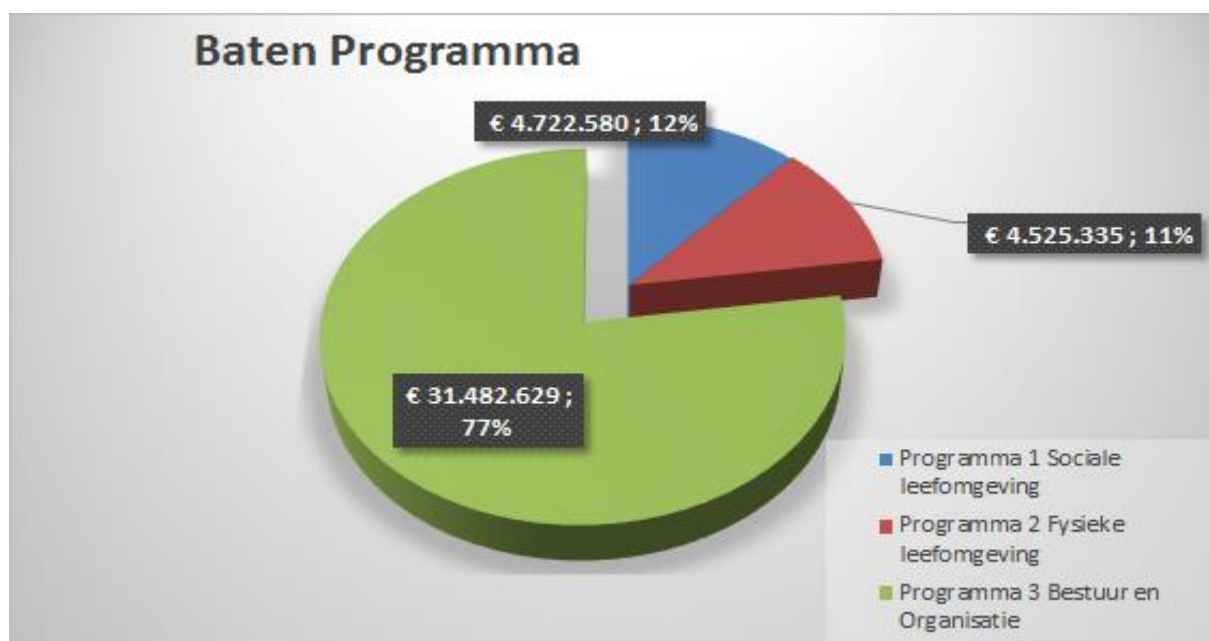
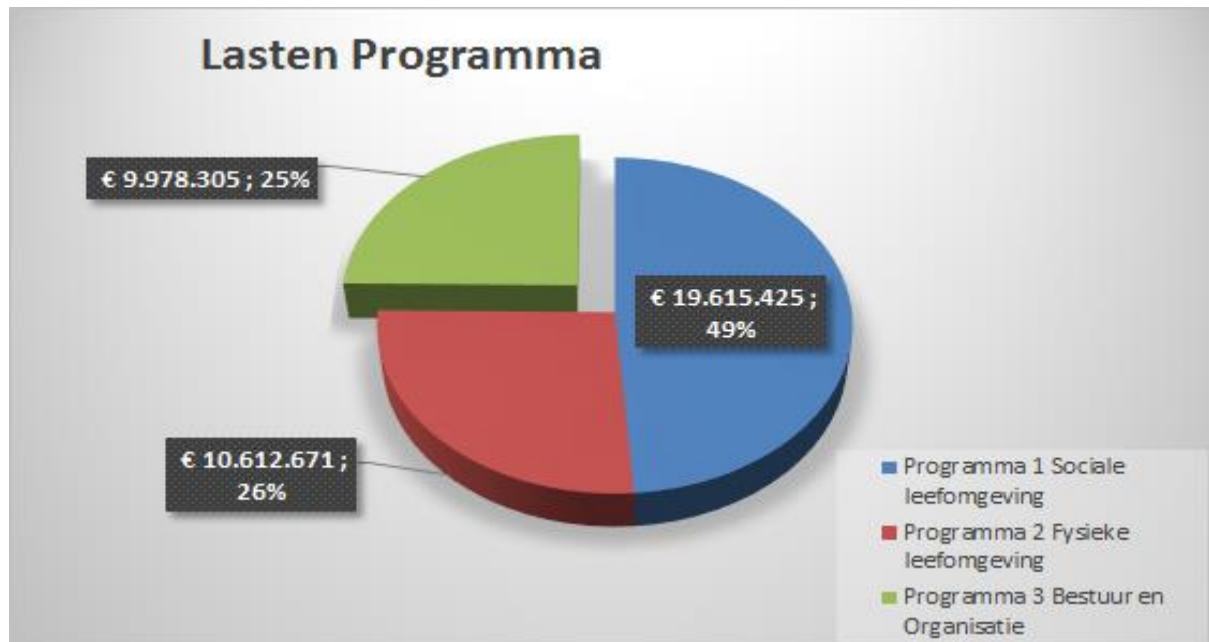
Verbonden partijen

Voor de realisatie van de doelstellingen van dit raadsprogramma hebben wij samenwerkingsrelaties met de Groene Metropoolregio, Euregio, Munitax, Bank Nederlandse Gemeenten en Vitens. Voor een nadere toelichting over deze verbonden partijen wordt verwezen naar de 'Paragraaf verbonden partijen'.

verbonden partij	rechtsvorm	programma
GMRAN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Bestuur en organisatie
Euregio	openbaar lichaam	Bestuur en organisatie
Munitax	gemeenschappelijke regeling	Bestuur en organisatie
BNG	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie
Vitens	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie

WAT MAG HET KOSTEN/WAT GAAT HET OPBRENGEN?

Exploitatie	Rekening	Begroting				
	2020 (€)	2021 (€)	2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)
Lasten	-10.609.343	-10.205.815	-9.978.305	-10.747.879	-11.326.635	-11.692.442
Baten	30.416.354	31.318.635	31.482.629	31.606.263	31.829.705	32.083.462
Saldo	19.807.011	21.112.820	21.504.323	20.858.384	20.503.071	20.391.020

Programma 3 Bestuur en organisatie				
Objectnr.	Product en taakveld	Begroting 2022		
		Lasten (€)	Baten (€)	Saldo (€)
T0010	Bestuur	-2.324.778	0	-2.324.778
T0040	Overhead	-4.447.421	68.425	-4.378.996
T0050	Treasury	-2.368.775	2.733.198	364.423
T0061	OZB woningen	-140.823	3.512.341	3.371.518
T0062	OZB niet woningen	-119.143	1.284.461	1.165.318
T0064	Belastingen overig	-22.427	153.288	130.861
T0070	Alg. uitk. en overige uitk.gemeentefonds	-58.927	23.330.539	23.271.612
T0080	Overige baten en lasten	-496.012	400.377	-95.635
T0100	Mutaties reserves	0	0	0
T0090	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
T0110	Result. rekening van baten en lasten	0	0	0
Totaal	P03	-9.978.305	31.482.629	21.504.323

In de volgende tabel vindt u een overzicht van het voor dit programma geraamde nieuw beleid en voorgestelde besparingen (reeds meegenomen in kadernota). In de tabel zijn de bedragen per begrotingsjaar opgenomen. Alle onderstaande bedragen zijn verwerkt in de voorliggende meerjarenbegroting.

Nieuw beleid exploitatie	Raming			
	2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)
Programmabegroting 2022-2025				
Nieuw intranet onderhoud	3.000	3.000	3.000	3.000
Actualiseren RIE	4.000			
Bezwaar- en beroepsschriften leges ODRN	20.000	20.000	20.000	20.000
Inrichting thuiswerkplek (kapitaallasten)	20.000	20.000	20.000	20.000
Thuiswerkvergoeding	50.000	50.000	50.000	50.000
Verkorte afschrijving aanbouw Maldensteijn	50.000	50.000	50.000	50.000
Bijdrage MGR-IRVN	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Bijdrage VRGZ	29.994	29.994	29.994	29.994
Bijdrage GO (Groene metropool)	-37.000	-30.000	-30.000	-30.000
Besparing formatie wethouders		-26.000	-26.000	-26.000

In de volgende tabel vindt u een overzicht van de voor dit programma geraamde investeringen. In de tabel zijn de investeringsbedragen opgenomen.

Meerjaren investeringsplan	Investerings bedrag	Raming			
		2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)
Inrichting thuiswerkplak	97.500	97.500			
Electrische scooter	2.550		2.550		
Informatiebeleidsplan	15.500	13.000	2.500		

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2022 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2022 (€)
Schommelfonds rekenkamercommissie	10.337			10.337
	10.337	0	0	10.337

Voorzieningen	Stand per 1-1-2022 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2022 (€)
Gemeentehuis	762.147	62.865	233.000	592.012
Eigen risico pensioenen oud-wethouders	1.784.808	0	87.317	1.697.491
Personele regelingen	62.559	70.000	85.000	47.559
Voorziening dubieuze vorderingen	108.223	15.000	15.000	108.223
Wachtgeldverplichting voorm. personeel	0		0	0
	2.717.737	147.865	420.317	2.445.285

*Voor een nadere toelichting van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de balans

Recapitulatie cijfers programma 1 t/m 3

Programma		Saldo begroting 2022	Saldo begroting 2023	Saldo begroting 2024	Saldo begroting 2025
P01	Programma 1 Sociale leefomgeving	-14.892.845	-14.717.691	-14.646.674	-14.249.461
P02	Programma 3 Bestuur en organisatie	-6.087.336	-6.134.728	-6.112.688	-6.059.411
P03	Programma 2 Fysieke leefomgeving	21.504.323	20.858.384	20.503.071	20.391.020
Exploitatieresultaat		524.143	5.965	-256.292	82.148

Paragrafen

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheer

ALGEMEEN

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is een wettelijk verplichte (BBV) paragraaf. De paragraaf geeft inzicht in het weerstandsvermogen door de beschikbare weerstandscapaciteit af te zetten tegen de, o.b.v. de geïnventariseerde risico's berekende, benodigde weerstandscapaciteit. Per 2016 behoren ook een vijftal kengetallen tot de verplichte onderdelen van deze paragraaf. Deze kengetallen geven inzicht in de financiële weerbaarheid van de gemeente.

WEERSTANDSVERMOGEN EN WEERSTANDSCAPACITEIT

Het verwachte weerstandsvermogen bedraagt op balansdatum;

Weerstandsvermogen	Prognose 2022	
	1-jan	31-dec
Exclusief stille reserves	2,99	3,18
Inclusief stille reserves	6,62	6,82

Het weerstandsvermogen wordt weergegeven in een kengetal, namelijk de verhouding tussen de (direct) beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Beschikbare weerstandscapaciteit

Met de direct beschikbare weerstandscapaciteit worden de middelen en mogelijkheden bedoeld waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. In onderstaande tabel is de beschikbare weerstandscapaciteit weergegeven.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Prognose 2022	
	1-jan	31-dec
Algemene reserve per 31 december 2020	€ 8.258.742	
Verwacht resultaat 2021	€ - 144.504	
Verwacht resultaat 2022		€ 524.142
Totaal	€ 8.114.238	€ 8.638.380

Benodigde weerstandscapaciteit

Onder *benodigde weerstandscapaciteit* verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico-beperkende acties.

In de nota risicomanagement 2010/2011 zijn de kaders en begrippen voor het risicomanagement gedefinieerd. In de nota is vastgelegd dat jaarlijks in de paragraaf weerstandsvermogen de risico's worden geïnventariseerd en vastgelegd. In september 2021 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de risico's t.b.v. de programmabegroting 2022. Er is in totaal voor € 7,3 miljoen aan risico's geïnventariseerd. De benodigde weerstandscapaciteit (kans x financiële impact) is bepaald op € 3.189.600. De gehele risico-inventarisatie kunt u terugvinden in bijlage 7.

In de onderstaande tabel is de benodigde weerstandscapaciteit weergegeven.

Benodigde weerstandscapaciteit	Prognose 2022	
	1-jan	31-dec
Reservering voor vermogensrisico's (zie tabel risico-inventarisatie)	€ 2.717.400	€ 2.717.400

Ontwikkelingen risico's

Ten tijde van de jaarrekening 2020 hadden we te maken met veel onzekerheden die een forse impact op de financiële positie van de gemeente kunnen hebben. Inmiddels zijn een aantal onzekerheden concreter geworden. De Covid-19 pandemie lijkt de gemeente financieel niet erg te raken. Het Rijk heeft het gros van de extra uitgaven en gederfde inkomsten vergoed. Ook is er concreter zicht op de herverdelingseffecten van het gemeentefonds. De gemeente Heumen heeft een fors nadeel, maar door deze in te boeken betreft dit geen (groot) risico meer. Daarnaast heeft het Rijk voor 2022 extra middelen toegezegd voor de Jeugdzorg. Een structurele oplossing moet nog worden bekrachtigd door een nieuw kabinet.

Stille reserves

Van stille reserves is sprake als activa onder de opbrengstwaarde of tegen nul zijn gewaardeerd maar direct verkoopbaar zijn als men dat zou willen (minBZK 2003). Bij verkoop van deze bezittingen ontstaat winst die eenmalig vrij inzetbaar is dan wel via de exploitatie wordt toegevoegd aan het eigen vermogen.

Voor de berekening van de weerstandscapaciteit merken we de volgende objecten aan als stille reserve:

Object	WOZ-waarde 2021 (per 01-01-2020)
Gemeentehuis, Kerkplein 6, Malden	€ 3.200.000
Gemeentelijke werkplaats, Ambachtsweg 10, Malden	€ 420.000
Parkeergarage Maldensteijn	€ 365.000
Pachtgronden*	€ 3.300.000
Natuurgronden**	€ 2.600.000

* Per 31 december 2020 beschikt de gemeente nog over 68,5 ha pachtgronden die niet op de balans staan. Voor de waardering van de stille reserve aan pachtgrond wordt € 60.000 per ha aangehouden.

** De gemeente bezit 204 ha bosgrond met een geschatte waarde van € 2,6 miljoen.

Conclusies m.b.t. weerstandsvermogen

Om te kunnen beoordelen in welke mate de gemeente in staat is om de risico's te dekken wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel opgesteld door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement. Hieruit blijkt dat de gemeente Heumen waarderingcijfer A scoort. Hetgeen een uitstekend weerstandsvermogen betekent.

Waarderingstabel weerstandsvermogen Waarderingcijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

KENGETALLEN VOOR DE FINANCIËLE POSITIE VAN DE GEMEENTE HEUMEN

Met ingang van de programmabegroting 2016 is het een wettelijk vereiste (BBV) dat kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie opgenomen worden in de paragraaf weerstandsvermogen. Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid. De provincie beoordeelt in toenemende mate op basis van de uitkomsten van de vijf kengetallen de financiële positie van de gemeente.

De vijf kengetallen zijn:

1. **Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen**
2. **Solvabiliteitsratio**
3. **Grondexploitatie**
4. **Structurele exploitatieruimte**
5. **Belastingcapaciteit**

De uitkomsten voor de gemeente Heumen.

In de onderstaande tabel zijn de uitkomsten van de vijf kengetallen voor de gemeente Heumen weergegeven in de kolommen 1 t/m 6. Kolom 7 geeft de gemiddelden van de Gelderse gemeenten weer. In de kolommen 8 t/m 10 zijn de waarden van de kengetallen ingedeeld in 3 categorieën. Deze categorieën sluiten aan bij de landelijk vastgestelde signaleringswaarden. Categorie A is het minst risicovol, categorie C het meest.

De gemeente is financieel gezond. Door de extra rijksmiddelen ter dekking van de tekorten in de jeugdzorg is de begroting 2022 ruim sluitend. Het meerjarenperspectief laat de impact van de herverdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds zien. Het wordt steeds lastiger om structureel sluitend te zijn. Het kengetal belastingcapaciteit blijft in categorie C. Dit ondanks dat de gemeente Heumen de OZB opbrengst heeft 'bevroren' waar andere gemeenten gemiddeld de OZB opbrengst laten stijgen als reactie op de financiële druk. De verklaring ligt in het feit dat met de belastingcapaciteit niet alleen de OZB tarieven worden gewogen, maar ook de afvalstoffenheffing en de rioolbelasting. Kortom, de woonlasten van een gemiddeld huishouden. Met name de afvalstoffenheffing is de afgelopen jaren gestegen. In 2018 was dit voor een voor een meerpersoonshuishouden nog € 155,-. In 2021 is dit € 192,60.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kengetallen	Rek. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023	Begr. 2024	Begr. 2025	Geld Gem	Cat. A	Cat. B	Cat. C
Netto schuldquote	50 %	45%	31%	31%	28%	25%	65%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	32 %	18%	33%	33%	30%	27%	53%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	22%	35%	24%	24%	25%	26%	33%	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	-0,6%	1,6%	1,6%	0,1%	-0,5%	0,2%	0,6%	Begr en MJR > 0%	Begr of MJR > 0%	Begr en MJR < 0%
Grondexploitatie	2,3%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	18%	<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	103%	112%	107%	107%	107%	107%	99%	<95%	95-105%	>105%

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

ALGEMEEN

Inleiding

De gemeente Heumen heeft een totale oppervlakte van 4.168 ha (3.971 ha land en 197 ha. water), waarvan een groot gedeelte bij de gemeente in beheer is als openbare ruimte. De openbare ruimte is onder te verdelen in wegen, riolering, verlichting, openbaar groen, gebouwen en bossen.

De kwaliteit van het beheer en onderhoud wordt door de raad bepaald (kaderstellende rol) met, per onderdeel, de vaststelling van beheersplannen binnen de daarvoor beschikbaar gestelde budgetten (budgetrecht).

Voor de navolgende kapitaalgoederen zijn beheersplannen in gebruik:

- wegen
- kunstwerken
- openbare verlichting
- riolen
- openbaar groen
- bossen
- gebouwen.

In de beheersplannen is onder meer het niveau van het onderhoud vastgesteld. De budgetten die met uitvoering van de beheersplannen zijn gemoeid zijn in de begroting geraamd en vergen een flink deel van de gemeentelijke begroting.

WEGEN

Areaalgegevens

Begin 2020 is het gehele wegenareaal opnieuw geïnspecteerd conform de landelijke wegbeheermethodiek van de CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond- water- en Wegenbouw en de verkeerstechniek).

Waarvan een nieuwe Beheerrapportage Wegenonderhoud 2021-2025 is opgesteld.

De gemeente Heumen heeft volgens het huidige beheerbestand totaal ca. 1,104 miljoen m² verhardingen in beheer en onderhoud. Hiervan is ca. 46% asfaltverharding, 52% is elementenverharding en 2% is betonverharding of overige verharding.

Het merendeel van de verharding, 65%, heeft een rijbaanfunctie. Daarnaast heeft 19% een voetgangersfunctie.

De overige functies zijn fietspad, parkeervak en overig; 16%.

Kwaliteit van de verharding

Er is sprake van een grote hoeveelheid achterstallig onderhoud binnen de gemeente 7,2% van het gehele areaal heeft kwaliteitsniveau D, 2,5% heeft kwaliteitsniveau C(laag).

Onderhoudsplannen

Exploitatie

Vanuit de beheerrapportage Wegenonderhoud 2021-2025 is een totaalbedrag van € 555.000 per jaar nodig voor het normale jaarlijkse onderhoud van wegen (oplappen van wegen).

Uit de voorziening is € 460.059 beschikbaar en het restant wordt uit de exploitatie van de wegen gedekt.

Het huidige budget per jaar is voor de komende vier jaar toereikend. We zien echter wel dat de voorziening afneemt.

Investering

Op basis van de cyclische planning (levensduur) heeft de gemeente jaarlijks ca. € 800.000 euro nodig voor groot onderhoud cq reconstructie van de wegen. Voor nadere informatie wordt verwezen naar het voorgaande

'Wegenbeheerplan gemeente Heumen meerjarenplanning 2018 – 2027'. Volgens de beheerrapportage

Wegenonderhoud 2021-2025 en landelijke reservering is er € 1.380.686,25 per jaar nodig.

Vanaf 2020 is conform coalitieakkoord t.b.v. de bovengenoemde cyclische planning dan ook een

investeringsbudget beschikbaar gesteld van € 800.000 voor de benodigde wegrenovaties. Door de

werkzaamheden zoveel mogelijk integraal op te pakken, bijvoorbeeld met riolering en groen, is mogelijk ten

gevolge van efficiëntie en volume een aanbestedingsvoordeel te behalen. Voor 2021 is het voornoemde

investeringsbudget deels benut voor het groot onderhoud/renovatie van de St. Walrickweg. Voor de komende

jaren is groot onderhoud/renovatie benodigd voor diverse wegen en straten. Indien er concrete plannen worden

uitgevoerd zal de Raad hierover worden geïnformeerd.

Risico's

Het grootste risico vormt extreme/bijzondere schade aan wegen die ingrijpen vanwege veiligheid noodzakelijk maakt. Dit kan bijvoorbeeld worden veroorzaakt door bijzondere weersomstandigheden.

In het onderhoudsplan voor wegen is gekozen voor het onderhoudsniveau 'laag' dit strookt niet met de

toegankelijkheidswensen en inclusieve samenleving en veiligheid. En als we onder dit niveau komen neemt de

risicoaansprakelijkheid toe (conform artikel 16 van de Wegenwet). Wijzigingen in onderhoud kunnen bijvoorbeeld

voorkomen als gevolg van integrale afstemming, initiatieven of winterschades.

KUNSTWERKEN

Areaalgegevens

De gemeente Heumen heeft 18 verschillende soorten kunstwerktypen en 293 civiele kunstwerken in beheer.

Kwaliteit van de kunstwerken

In 2016 is het gehele areaal opnieuw geïnspecteerd conform de landelijke beheermethodiek van de CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond- water- en Wegenbouw en de verkeerstechniek). Uit deze inspectie blijkt dat de totale gemiddelde kwaliteit van de kunstwerken in het beheer van de gemeente een C bedraagt. De dassen- en paddentunnels hebben een D-kwaliteit en verdienen de komende jaren dus meer aandacht.

Onderhoudsplannen

Vanuit het kunstwerkenbeheerplan (2017) is voor het onderhoud op C-kwaliteit een gemiddeld bedrag van € 32.722 euro per jaar nodig gedurende 5 jaar. Dit bedrag bestaat uit kosten voor het onderhoud (over vijf jaar € 163.612, inclusief 20% VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht). Hiervoor is vanwege bezuinigingen vanaf 2021 € 18.000 budget beschikbaar gesteld waarvoor de hoogstnodige gebreken hersteld zullen worden. Indien hogere uitgaven nodig zijn zal er via de maandrapportage bij geraamd worden.

Risico's

Het grootste risico vormt instorting en extreme/bijzondere schade aan kunstwerken die ingrepen vanwege veiligheid en disfunctioneren noodzakelijk maakt.

OPENBARE VERLICHTING

Algemeen

De voorgaande Raad heeft op 9 juli 2015 ingestemd met de "Kaderstelling openbare verlichting 2015-2024" onder unanieme aanname van Amendement kaderstelling openbare verlichting 2015-2024. Daarbij is ingestemd met de keuze voor variant 2: "Ombouw naar duurzame toepassing in 10 jaar". De gemeente kiest ervoor om versneld de installatie te gaan vervangen voor energiezuinige armaturen waarmee een duurzame oplossing behaald wordt. Bij deze variant wordt tevens de opgelopen achterstand in onderhoud weggewerkt en vindt de maximale reductie van de onderhouds- en energiekosten plaats. In 10 jaar (vanaf 2016) wordt circa € 2.200.000 geïnvesteerd. met een jaarlijkse investering van circa € 220.000. Hierdoor cumuleren de jaarlijkse kosten(kapitaallasten) met € 10.000 (2021:€ 56.000 en 2022 € 66.000).

Kwaliteitsnormen

De gehanteerde kwaliteitsnormen die we binnen de kaderstelling hanteren zijn gericht op de aspecten veiligheid, duurzaamheid, materialen, beheer en onderhoud en vastgelegd in voornoemde kaderstelling.

Basisgegevens

In de gemeente hebben we circa 3.700 lichtmasten waarmee een energieverbruik van circa 816.000 KWH gemoeid was. Momenteel is het met Led verduurzaamde en gedimde aandeel in onze gemeente ca. 63%. De energiebesparing in 2020 is 47,2% t.o.v. het peiljaar 2013.

Risico's

Door de keuze voor de variant "ombouw naar duurzame toepassing in 10 jaar" wordt uiteindelijk het gehele verouderde areaal vervangen. Hierdoor neemt het storingsrisico af en zal ook het risico dat de gemeente aansprakelijk wordt gesteld voor schade die voortvloeit uit het niet goed functioneren van de openbare verlichting afnemen.

OPENBAAR GROEN

Algemeen

Voor het openbaar groen binnen de bebouwde kommen hebben we een groenstructuurplan (GSP) in 2007 opgesteld. Om de gewenste inrichting uit het GSP te realiseren is een budget beschikbaar gesteld en in de loop der jaren de groenstructuur verbeterd. In 2019 is gestart met een herziening van het GSP, waarbij nieuwe ontwikkelingen in het groen en de groenstructuur opgenomen worden in de nieuwe omgevingsvisie. Na vaststelling van het koersdocument volgt een uitvoeringsprogramma groen. Belangrijke raakvlakken zijn inwonersparticipatie, duurzaamheid, biodiversiteit, klimaat en gezondheid. In het IBOR is een laag onderhoudsniveau vastgesteld, met op enkele onderdelen basisniveau. Dit is grotendeels verwerkt in de beeldbestekken, die de basis vormen voor de uitvoering. De arealen houden we bij in een beheersysteem (Geovisia), gekoppeld aan de verplichte basisregistratie grootschalige topografie (BGT). De bomen beheren we op basis van een regelmatige veiligheidsinspectie (minimaal 1x per 3 jaar). De bossen worden beheerd volgens het bosbeheerplan 2019-2028. Het beheer besteden we jaarlijks uit aan de Bosgroep, volgens een vooraf afgestemde begroting. Voor het landschap geldt de in 2014 vastgestelde strategie voor Heumen en aangrenzende gemeentes (GUP), die voor onze gemeente is uitgewerkt in een landschapsonwikkelingsplan (LOP). Dit vormt de leidraad voor ontwikkeling en beheer. In een jaarlijkse 'werkconferentie landschap' hebben we een samenwerking met vrijwilligers voor de ontwikkeling en het beheer van het Heumens landschap. Het LOP 2019-2023 is hiervoor de basis en het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd en voorgelegd aan het college. Momenteel is het biodiversiteitsplan in uitwerking, waarin kansen voor meer biodiversiteit vastgelegd wordt. Dit is opgesteld in samenwerking met gebiedsexperts. De kosten voor het maaibeheer maken we inzichtelijk.

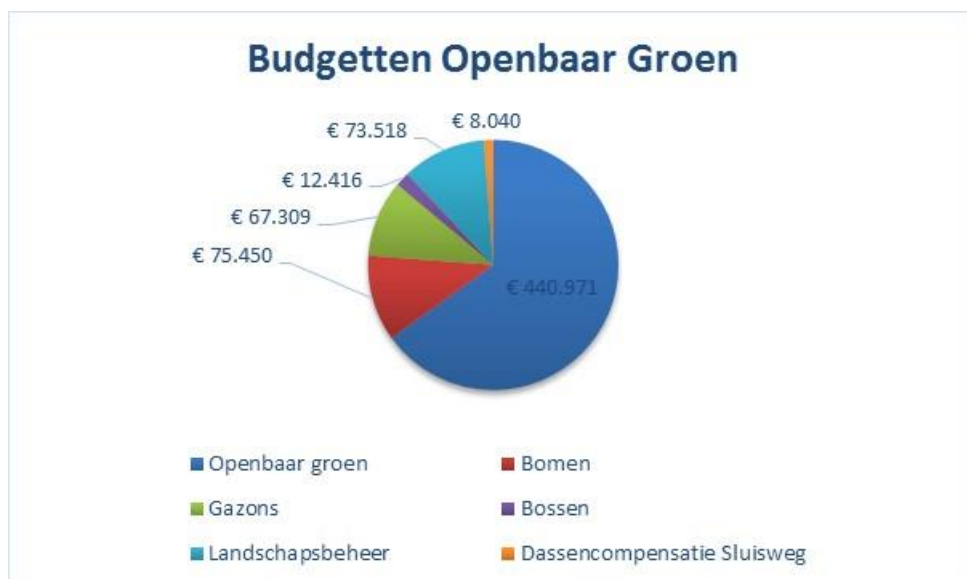
Kwaliteitsnormen

Voor het openbaar groen is er een zonering van het IBOR aangehouden. Dit betekent een laag onderhoudsniveau en een basisniveau voor het sierplantsoen en gazons. Sinds 2012 wordt een visuele controle uitgevoerd voor de bomen, die de veiligheid waarborgt. Jaarlijks vinden de nodige controles en onderhoud plaats. Het beheer is gebaseerd op een veilig en duurzaam bomenbestand. De bos- en natuurterreinen worden duurzaam in stand gehouden. Het beheer richt zich op integratie van de functies recreatie, natuur en cultuurhistorie. In de bossen vindt houtoogst plaats ten behoeve van het versterken van bovengenoemde functies. Het beheer van het landschap wordt waar mogelijk uitgevoerd met behulp van vrijwilligers met als doel het in stand houden van de huidige situatie, het oplossen van knelpunten en waarborgen veiligheid. De arealen zijn grotendeels opgenomen in een vernieuwd integraal beheersysteem (Geovisia) en voldoen aan de landelijke normen (BGT).

Basisgegevens

- Het openbaar groen: 27 ha grasperceel en 19 ha plantsoen, 11.400 bomen
- De bosgebieden: 198 ha
- De overige landschappelijk waardevolle groenelementen:
 - Ca. 7,7 ha bosplantsoen
 - Ca. 125 hoogstamfruitbomen
 - Ca. 6.350 strekkende meter hagen
 - Ca. 0,8 ha houtwallen
 - Ca. 8 ha extensief grasland
 - Enkele poelen
 - 12 dassentunnels met 14 rasters
 - Amfibievoorzieningen: 14 tunnels en 5 paddenrasters
 - Dassencompensatiegebied: 6 ha graslanden en 3400 m heggen, 40 fruitbomen

Financiën

Onderhoud

Onderhoud van het openbaar groen is vastgelegd in een tweejaarlijkse dienstverleningsovereenkomst die door de Dar wordt uitgevoerd. Ook is het vegen van goten, het weghalen van onkruid op verhardingen en het bladruimen in het werk van de Dar opgenomen. Het werk wordt zoveel mogelijk integraal uitgevoerd. Het onderhoud van de bossen wordt geheel uitbesteed op basis van een jaarlijkse beheersbegroting. Het onderhoud van landschap en bomen is grotendeels in uitvoering bij de buitendienst, met inhuur van een hoogwerker. Het knippen van heggen en de kap van bomen zijn uitbesteed vanwege machinaal werk. Daarnaast onderhouden vrijwilligers enkele natuurgebieden, soms met ondersteuning van ingehuurde deskundigen.

Ontwikkelingen

Uitgegaan wordt van een onderhoudsniveau C (extensiever onderhoud), waarbij extensieve beplantingen niet meer geschoffeld worden, maar uitgemaaid. De sierheesters en gazons worden op basisniveau onderhouden om kapitaalvernietiging te voorkomen. Om het beeld acceptabel te houden worden met gelden vanuit het Groenstructuurplan groenstroken opgeknapt. Daar waar mogelijk zorgen we voor biodiversiteit door soortkeuze, aanplant bloembollen en ontwikkeling bloemrijke bermen. We stemmen de inrichting af op de functies van het groen voor o.a. waterberging en voorkomen hittestress. Het onderhoud aan de bomen wordt duurder doordat ze vaak te groot worden voor de omgeving, wortelopdruk geven aan verhardingen, en grote bomen met een hoogwerker gesnoeid moeten worden. We zullen daardoor op enkele plekken een herinrichting voorstellen en bomen verwijderen en nieuwe aanplanten met een toekomstbestendige standplaats. Klimaatverandering (droogte en vernatting) vraagt om behoud en uitbreiding van het areaal openbaar groen, zoals ruimte voor wadi's en bomen.

Risico's

De kwaliteit van het openbaar groen gaat achteruit door bezuinigingsmaatregelen, waardoor overhangend groen, wortelopdruk in verhardingen, en overmatige grasgroei de toegankelijkheid verminderen. Droogte leidt tot hogere kosten voor het groenbeheer door uitval van beplanting. Onkruiddruk op verhardingen neemt toe en is met de huidige middelen niet in toom te houden. Het gevolg hiervan is dat bestratingen op den duur opnieuw gelegd moeten worden omdat ze niet meer vlak zijn (risico veiligheid).

GEBOUWEN

De gemeente heeft in het kader van de uitvoering van diverse taken onderstaande gebouwen in eigendom en beheer:

- gemeentehuis;
- parkeergarage Maldensteijn;
- gemeentewerkplaats;
- windkorenmolen "Maasmolen" Nederasselt;
- windkorenmolen "Zeldenrustmolen" Overasselt;
- windkorenmolen "Joannusmolen" Heumen;
- Nederlands Hervormde Kerk Nederasselt;
- Nederlands Hervormde Kerk Overasselt;
- toren Nederlands Hervormde Kerk Heumen;

Voor de meeste objecten zijn de meerjarenonderhoudsplannen in de afgelopen jaren geactualiseerd. In de begroting worden de financiële consequenties opgenomen in de vorm van jaarlijkse dotaties en onttrekkingen.

GEMEENTEHUIS

Voor het onderhoud van het gemeentehuis baseren wij ons op het meerjarenonderhoudsplan, geactualiseerd in juli 2020. Vanuit een technische inspectie door een hierin gespecialiseerd bedrijf is op het kwaliteitsniveau 'sober en adequaat' voor de periode 2021 tot en met 2040 een onderhoudsplanning vervaardigd. In 2022 wordt eerder uitgesteld groot onderhoud in samenhang met een verbouwing in het gemeentehuis uitgevoerd. Het gaat om vervanging van de schuifdeuren, vloerbedekking, keuken, verlichting met armaturen en systeemplafonds.

bedragen in €	stand 1 januari	jaarlijkse toevoeging	groot onderhoud	stand 31 december
2022	762.147	62.865	233.000	592.012
2023	592.012	62.865	209.941	444.936
2024	444.936	62.865	20.594	487.207
2025	487.207	62.865	14.643	535.429

PARKEERGARAGE MALDENSTEIJN

Ook voor de parkeergarage onder het gebouw Maldensteijn is voor de periode 2021 tot en met 2040 de onderhoudsplanning geactualiseerd op het kwaliteitsniveau 'sober en adequaat'.

Naast het reguliere jaarlijkse onderhoud staan voor uitvoeringsjaar 2022 geen extra onderhoudsactiviteiten gepland.

De voorziening voor groot onderhoud van de parkeergarage zal zich in de komende vier begrotingsjaren als volgt ontwikkelen:

bedragen in €	stand 1 januari	jaarlijkse toevoeging	groot onderhoud	stand 31 december
2022	172.526	836	600	172.762
2023	172.762	836	10.568	163.030
2024	163.030	836	3.110	160.756
2025	160.756	836	5.600	155.992

GEMEENTEWERKPLAATS

Algemeen

Er is in 2016 een onderhoudsplan opgesteld voor een periode van 10 jaar. Dit meerjarenonderhoudsplan (MOP) zal tweejaarlijks worden geactualiseerd. Voor 2022 staat een schilderbeurt gepland, opgenomen daarvoor is in de MOP een bedrag ter grootte van € 4.580,- ex. BTW. Voor calamiteiten en kleine vervangingen is een bedrag van € 1.000,- ex. BTW in de MOP opgenomen.

Financiën

Voor het jaar 2022 staat er geen onderhoud van de werf gepland; er is slechts een post opgenomen in het MOP voor calamiteiten en kleine vervangingen ten bedrage van € 1.000.

	Stand 1 januari (€)	Jaarlijkse toevoeging (€)	Onttrekking (€)	Stand 31 december (€)
2022	17.404	0	4.580	12.824
2023	12.824	0	1.000	11.824
2024	11.824	0	5.216	6.608
2025	6.608	0	0	6.608

ONDERHOUD MONUMENTALE MOLENS EN KERKEN

Algemeen

De drie molens blijven in 2022 in eigendom van de gemeente. De reguliere beheerskosten voor alle molens zijn in 2022 voor rekening van de gemeente. Voor wat betreft de kerkjes wordt in 2022 geen eigendom overdracht verwacht en blijft het onderhoud bij de gemeente.

Kwaliteitsnormen

Het onderhoud aan de kerken wordt door een gecertificeerde restauratie-aannemer uitgevoerd. Het onderhoud aan de molens wordt uitgevoerd door een gespecialiseerde molenbouwer uit de regio.

Financiën

Aan de hand van de Periodieke Instandhouding Plannen (PIP) wordt per jaar aangegeven welke onderhoudswerkzaamheden moeten worden uitgevoerd om de molens en kerkjes in een goede staat van onderhoud te houden. De onderhoudswerkzaamheden worden in overleg met de werkgroep Molens en de huurders van de kerkjes bepaald, hiervoor worden ook de toegekende subsidies ingezet.

In de komende periode zullen er nieuwe onderhoudsplannen voor de molens en kerken moeten worden opgesteld. De financiële consequenties hiervan zullen in een volgende begroting worden meegenomen.

Molens	Stand 1 januari (€)	Jaarlijkse toevoeging (€)	Onderhoud (€)	Stand 31 December (€)
2022	148.306	18.025	62.198	104.133
2023	104.133	18.025	0	122.158
2024	122.158	4.525	0	126.683
2025	126.683	4.525	0	131.208

Kerken	Stand 1 januari (€)	Jaarlijkse toevoeging (€)	Onderhoud (€)	Stand 31 December (€)
2022	159.642			159.642
2023	159.642			159.642
2024	159.642			159.642
2025	159.642			159.642

RIOLERING

Algemeen

Voor het product riolering (P72000) is het beleid vastgelegd in het verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022 (vGRP) dat samen met de gemeenten Beuningen, Druten, West Maas en Waal en Wijchen een nieuw GRP opgesteld. In het vGRP zijn ook de relaties met Europese, Rijks- en Provinciale beleidsregels vastgelegd. Met het verbreed gemeentelijk rioleringsplan geeft de gemeente invulling aan de zorgplicht voor (stedelijk) afvalwater, hemelwater en grondwater, alsmede een doelmatig en duurzaam beheer van de gemeentelijke riool- en watervoorzieningen en oppervlaktewater. Ook is er aandacht voor de gevolgen van klimaatverandering, ontwikkelingen op het gebied van wetgeving (Omgevingswet) en de verandering van normatief beleid naar een meer effectgerichte benadering.

Onderdeel van het GRP zijn de BRP's (basisrioleringsplannen) voor Malden, Heumen, Overasselt en Nederasselt, waarin de technische berekeningen voor het rioolstelsel zijn uitgewerkt.

Kwaliteitsnormen

In het vGRP 2018-2022 zijn de doelstellingen en kwaliteitsnormen vastgelegd waaraan de waterhuishouding, het complete rioolstelsel, de IBA's, de watergangen (B-en C-watergangen), de retenties/wadi's moeten voldoen. De relatie tussen onderhoud, doelstelling en kwaliteit zal in de komende periode verbeterd moeten worden om te voldoen aan alle wettelijke verplichtingen. Investerings om dit te verbeteren zijn daarvoor noodzakelijk.

Basisgegevens

Rioolvoorziening	omvang
Totale lengte vrijverval riolering excl aansluitleidingen	115 km
Lengte vrijverval gemengde rioolleiding	71 km
Lengte vrijverval vuilwaterrioolleiding	17 km
Lengte vrijverval hemelwaterrioolleiding (inclusief infiltratierioolen en overkluizingen)	26 km
Lengte gemeentelijke drainage	1 km
Aantal berg(bezink)voorzieningen	3
Aantal externe overstortputten in het gemengd stelsel	9
Aantal hemelwateruitlaten en hemelwater overstorten	9
Aantal gemalen in het vrijverval stelsel in beheer bij de gemeente	19
Aantal pompunits drukriool	245
Aantal kolken	6936
Lengte persleidingen	58 km
Aantal IBA's in eigendom van de gemeente	2

Financiën

Het product is 100% kostendekkend door de inkomsten via de baten rioolheffing.

De inkomsten voor het product gaan deels naar een voorziening en worden deels gebruikt voor direct onderhoud. Inkomsten rioolrecht 2022: € 1.252.665.

Uitgaven post riolering: € 1.097.394 incl. de toegerekende BTW.

Een deel van product riolering wordt uitgegeven onder post Reinigen openbare ruimte, het straatgoten vegen en bladruimen (€ 92.149). Ook wordt het onderhoud van watergangen(P57004), € 63.121 bekostigd uit de inkomsten rioolheffing.

Onderhoud

Onderhoud bestaat uit preventief en periodiek onderhoud en het oplossen van storingen.

Het planmatig uitvoeren van inspectie en onderhoud van het vrije verval riool in de kernen wordt in een cyclus van 8 jaar uitgevoerd (Jaarlijks 1/8 deel, gestart in 2017) en dat wordt verder voortgezet in 2022. Inspectie geeft inzicht in de kwaliteit en voorkomt ongeplande storingen of wegverzakkingen. Daarnaast kan tijdig onderhoud de levensduur verlengen en richting geven aan keuzes mbt een integrale benadering van een renovatie of onderhoud van de openbare ruimte.

Om vervuiling van het stelsel tegen te gaan reinigen we jaarlijks 1/8 deel van het vrije verval riool, vegen we de straatgoten en reinigen we de straatkolken (regenwaterputten).

Onderhoud aan pompen en gemalen bestaat uit reactief- en proactief onderhoud. We doen dit om storingen te voorkomen, de installaties in een goede en veilige conditie te houden en de levensduur van de installaties te verlengen.

Met een professionele partij is een onderhoudscontract afgesloten die storingen aan pompen en gemalen oplost. De omvang van optredende storingen aan huisaansluitingen en kolken in het vrije verval riool in de kernen, worden door de eigen dienst inzichtelijk gemaakt en in veel gevallen door een aannemer verholpen.

Ontwikkelingen

Basisinspanning

Begin 2014 is samen met het Waterschap en Rijkswaterstaat nagegaan of de bouw van de randvoorzieningen in Malden (onderdeel van de basisinspanning) wel volledig nodig zijn. Door inzet van een zandfilter bij de rwzi in Weurt krijgen we 6 jaar tijd om alternatieve maatregelen te nemen die op termijn zorgen dat de noodzakelijke basisinspanning voor de 3 overstorten naar het MaasWaalkanaal bereikt wordt.

In 2016 zijn 4 nieuwe stuwen geplaatst die de capaciteit van het stelsel in Malden optimaliseren. Daarnaast is de overstortleiding nabij het terrein de sportvelden aan de Broekkant omgebouwd tot een bergbezinkleiding. Ook dit heeft het doel de capaciteit van het rioolstelsel te vergroten. Daarnaast zijn er verschillende projecten waar regenwater wordt afgekoppeld van het vuilwaterriool. Er wordt geïnventariseerd welke kansen er nog liggen voor afkoppelen. Het sluitstuk van de maatregelen is de aanleg van een parallelriool bij locatie de Eendenpoelseweg. In overleg met Rijkswaterstaat is afgesproken de parallelriool niet aan te leggen en de hiervoor bedoelde investering te gebruiken voor het afkoppelen van verhard oppervlak. Op deze manier dient de investering niet alleen de Basisinspanning riolering, maar ook het doel Heumen klimaatrobuust te maken voor water. In het nieuwe vGRP wordt de gereserveerde investering vertaald naar afkoppelmaatregelen.

Masterplan / riolering en water Heumen

In het Masterplan is het watersysteem in Malden, Heumen, Overasselt en Nederasselt gemodelleerd en is aan de hand van een aantal statistische en dynamische regenbuien nagegaan waar kwetsbaarheden zijn voor wateroverlast. Vervolgens is bekeken welke mogelijke oplossingen er zijn om deze kwetsbaarheden aan te pakken. Uiteindelijk resulteert in een maatregelenpakket. Dit maatregelenpakket, een planning en een financieringsvoorstel worden in het nieuwe vGRP opgenomen dat per 2023 in werking gaat.

Regionale samenwerking Afvalwaterketen

Wij werken op specifieke onderdelen samen met de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Groesbeek, Nijmegen, Wijchen en het Waterschap. Hiervoor is in februari 2019 een samenwerkingsovereenkomst getekend. De bedoeling is het nieuwe gemeentelijk water en rioleringsplan samen met de regiogemeenten op te stellen.

Telemetrie/meetnet

In de rioolstelsels wordt bij grote rioolgemalen en overstorten gemeten. Daarnaast kan de werking van gemalen op afstand worden gevolgd en bediend. (telemetrie). Storingen in de rioolgemalen worden eerder opgemerkt en de betrouwbaarheid van het systeem is hierdoor verbeterd. In 2019 is het meetnet verder uitgebreid met een regenmeter.

WATERHUISHOUDING

Algemeen

Voor het product waterhuishouding (P570.04) wordt gewerkt aan uitvoeringsplannen cq. uitvoeringsbeleid.

Het betreft hier hoofdzakelijk beheer en onderhoud van watergangen, retenties en duikers.

De gemeente volgt de wettelijke eisen van het waterschap inzake de keur en legger van het waterschap waarin onder andere het onderhoud van B-watergangen is omschreven.

Kwaliteitsnormen

Voor deze post zijn gedeeltelijk wettelijke kwaliteitsnormen vastgesteld.

Het onderhoud van de B-watergangen bestaat uit het jaarlijks één keer maaien en het periodiek (eens per 20 jaar) uitbaggeren en wordt door het waterschap gecontroleerd. Een deel van de C-watergangen wordt gelijktijdig gemaaid. Het betreft watervoerende C-watergangen en C-watergangen rond de kernen en dienen als extra waterberging bij extreme regenval. Het is bekend om welke watergangen het gaat en de gegevens zijn verwerkt in het beheerprogramma. C-watergangen hoeven niet periodiek te worden uitgebaggerd maar mogen niet verlanden.

Basisgegevens

We hebben het over ca. 11 km B-watergangen, 27 km C-watergangen en ca. 150 duikers.

Financiën

Het gehele budget is door de vaststelling van het vGRP onderdeel geworden van de post riolering.

Onderhoud

Alleen de B-watergangen die wij moeten onderhouden vanuit de eis van het waterschap worden 1x per jaar onderhouden. Een deel van de C-watergangen, circa 50% gaat hier in mee en het onderhoud van de overige C-watergangen wordt uitgevoerd waar zich problemen voordoen.

Ontwikkelingen

In 2022 moet een deel van de A-watergangen in de gemeente worden gebaggerd. En in 2023 moeten de B-watergangen in dat zelfde gebied (indien nodig) door de gemeente zelf worden gebaggerd. Het waterschap bepaalt welke watergangen worden gebaggerd en in welke frequentie (circa om de 20 jaar). Ook heeft de gemeente soms ontvangstplicht van bagger afkomstig uit aanliggende A-watergangen

Paragraaf financiering

ALGEMEEN

We streven naar een optimale financiering van de gemeentelijke inkomsten en uitgaven (op korte en lange termijn). Om de treasury-functie goed uit te voeren kijken we naar de meerjarige liquiditeits-ontwikkeling van de gemeente en de renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt in Nederland.

De treasury-functie wordt uitgevoerd binnen de normen van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden), de Wet HOF (Wet Houdbare Overheids Financiën) en de verordening Treasurystatuut.

Het verstrekken van leningen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak en mag niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het aangaan van overmatige risico's. Om de financieringsrisico's te beperken, staan in de Wet FIDO twee instrumenten: **renterisiconorm** en de **kasgeldlimiet**. Dit zijn de indicatoren voor het treasury-beleid.

Deze financieringsparagraaf gaat nader in op de relevante informatiebronnen voor de treasuryfunctie, de rentevisie, het risicobeheer en de financieringspositie.

FINANCIERINGSPOSITIE

Voor we ingaan op de voorgeschreven onderwerpen in deze paragraaf, schetsen we op basis van de huidige inzichten een beeld van de financieringspositie van de gemeente, in relatie met de liquiditeitenprognose. Daarbij maken we onderscheid in de behoefte aan financieringsmiddelen voor de korte en de lange termijn. Financieringsmiddelen voor de korte termijn worden ingezet voor dekking van de exploitatielasten en middelen voor de lange termijn voor de dekking van kapitaaluitgaven, investeringen en de grondexploitatie.

Financieringsbehoefte

Voor het bepalen van het financieringsoverschot c.q. –tekort, worden de in onderstaande tabel opgenomen onderdelen tegen elkaar afgezet (x € 1.000):

Omschrijving	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024	Ultimo 2025
Saldo per 1 juli 2021	1.329	-719	-872	-1.637	-1.207
Te financieren investeringen	-2.274	-2.109	-2.550	-1.778	-33
Baten grondexploitatie	400	443	500	500	pm
Te corrigeren exploitatie	-174	1.513	1.285	1.708	364
Prognose saldo ultimo jaar	-719	-872	-1.637	-1.207	-876
	<i>tekort</i>	<i>tekort</i>	<i>tekort</i>	<i>tekort</i>	<i>tekort</i>

Deze liquiditeitenplanning laat zien dat er sprake is van een financieringstekort. Voorsnog wordt het financieringstekort via het aantrekken van een kasgeldlening opgelost. De treasuryfunctie van de gemeente monitort periodiek het verloop van de liquiditeiten. Afhankelijk van dit verloop zal indien nodig een vaste geldlening worden aangetrokken.

Overigens kan voor het financieringstekort gebruik gemaakt worden van de kredietfaciliteiten bij de Bank Nederlandse Gemeenten, waar een maximaal krediet in rekening-courant kan worden opgenomen van € 1 miljoen (zie onderdeel risicobeheer). Verder kan voor de korte termijn kasgeldfinanciering worden aangetrokken tot de toegestane kasgeldlimiet (8,5% van het begrotingstotaal).

Ontwikkeling leningenportefeuille

Leningen O/G

De huidige leningenportefeuille o/g (opgenomen gelden) van de gemeente Heumen heeft een gemiddelde looptijd van 10,7 jaar en kent een gemiddelde rentevoet van 2,08%. Dit betreft het rentepercentage dat gemiddeld genomen moet worden betaald over het restant van de uitstaande opgenomen geldleningen. Per 1 januari 2022 is de leningenportefeuille o/g € 21,1 miljoen groot. Hiervan is afgerond € 6,0 miljoen aan Oosterpoort Wooncombinatie uitgeleend in het kader van huisvesting onderwijs (Brede School Malden).

Specificatie vaste geldleningen o/g	Jaar laatste aflossing	Rentevoet	Weging in portefeuille	Stand per 1 jan. 2022
BNG nr. 40.0099941	2026	4,26%	6,6%	1.000.000
NWB nr. 1-23583	2027	4,41%	8,0%	1.200.000
NWB nr. 1-27191	2031	3,87%	25,2%	3.800.000
BNG nr. 40.112721	2044	0,97%	48,7%	7.360.000
BNG nr. 40.112720	2034	0,62%	11,5%	1.733.333
Subtotaal vaste geldleningen			100,0%	15.093.333
NWB nr. 1-26377 t.b.v. Brede School	2049	3,935%		6.020.000
Totaal-generaal -				21.113.333

De bovenvermelde leningen kennen geen tussentijdse renteaanpassingen en vervroegde of gedeeltelijke aflossing is niet toegestaan.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Voor het reguliere betalingsverkeer maakt de gemeente hoofdzakelijk gebruik van de diensten van de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Daarvoor is een overeenkomst van financiële dienstverlening afgesloten, die per 1 januari 2019 voor het laatst is geactualiseerd. De financieringsovereenkomst geldt voor onbepaalde tijd.

RENTEVISIE

Zoals in het treasury statuut staat vermeld, dient de gemeente Heumen een rentevisie te hebben opgesteld. Daarbij baseert de gemeente Heumen haar renteverwachting op de (rente)visies van ten minste 3 gezaghebbende instanties voor de geld- en kapitaalmarkt. We benadrukken dat deze visie een momentopname is. We geven een richting aan. Het exacte verloop van de rente blijft moeilijk voorspelbaar. Mondiale ontwikkelingen kunnen van grote invloed zijn, zoals het beleid van de ECB en het rentebeleid van de Verenigde Staten.

Omschrijving	Actueel ten tijde van opstelling begroting (aug. 2021)	Gemiddelde verwachting grootbanken rentestand over 1 jaar	Toeafname basis punten
Korte rente (3-maands Euribor)	-0,5%	-0,5%	0
Lange rente (10-jaars IRS; Interest Rate Swap)	0,2%	0,2%	0

Er is naar verwachting een relatief klein verschil tussen de korte en de lange rente.

Rentebaten en –lasten (renteresultaat):

In maart 2016 is, ter vergroting van de transparantie van het begrotings- en verantwoordingsproces het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV in werking getreden. Uitsluitend de rente voor de korte – en lange financiering wordt als rentelast c.q. baat geraamd in de begroting.

Uitzondering hierop betreft de rente die wordt toegerekend aan de bestaande grondexploitatie en de rente voor de investeringen voor de rioleringen en de afvalinzameling. In het kader van de bepaling van de hoogte van de tarieven wordt de rente hiervan nog fictief bepaald. Het gevolg hiervan is dat de volgende rentebaten en – lasten in de programmabegroting 2022 zijn verantwoord:

Baten	Bedrag (€)	Lasten	Bedrag (€)
Rente grondexploitatie (C)	0	Rente langlopende leningen (A)	-568.511
Rente staat van activa rioleringen	146.572	Rente en kosten betalingsverkeer (A)	-13.170
Rentebaten van activa inzameling	5.467	Rente grondexploitatie(C)	- 5.348
Rentebaten verstrekte geldleningen	339.460		
Rentetoerekening via omslag (E)	95.530		
Totaal	587.029	Totaal	-587.029
		Renteresultaat	0
Schema Rentetoerekening Begroting 2022			
			€
			€
A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		-587.029
B	De externe rentebaten		+339.460
	Saldo rentelasten en rentebaten		-247.569
C	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffend taakveld moet worden		
	▪ Riolering	146.572	
	▪ Glas- papiercontainers	5.467	
			152.039
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		95.530
D1	Rente over eigen vermogen		0
D2	Rente over voorzieningen		0
	Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente		95.530
E	Aan taakvelden toe te rekenen rente via renteomslag		95.530
F	Positief renteresultaat op het taakveld treasury		0

RISICOBEBEER

De rentevisie van de gemeente Heumen wordt voornamelijk ingegeven door de kaders van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Renterisico financiering kort

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Onder de kortlopende middelen ofwel netto vlottende schuld wordt verstaan het saldo van de opgenomen geldleningen met een looptijd korter dan een jaar, de schulden en tegoeden in rekening-courant en contante gelden. Deze norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming, dus met uitzondering van stortingen in reserves. Indien hierbij de kasgeldlimiet bij herhaling wordt overschreden dient er geconsolideerd te worden ofwel moet een deel van de kortlopende middelen worden omgezet in een langlopende financiering. Het uitgangspunt is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten door een grens te stellen aan de korte financiering (< 1 jaar). Voor 2022 bedraagt het begrotingstotaal van de gemeente Heumen € 40.156.402 .

De kasgeldlimiet blijkt uit onderstaande opstelling:

Kasgeldlimiet in 2022	2022
Omvang begroting per 1 januari 2022 (=grondslag)	€ 40.156.402
Toegestane kasgeldlimiet	
• in procenten van de grondslag)	8,5%
• in bedrag	€ 3.413.294

De gemeente Heumen streeft ernaar om, binnen de kasgeldlimiet, een deel van de financieringsbehoefte te dekken door zoveel mogelijk gebruik te maken van de ruimte binnen het verstrekte rekening-courant krediet, groot € 1 miljoen van de huisbankier, de Bank Nederlandse Gemeenten. Bij bepaling van onze financieringsbehoefte zullen allereerst, afhankelijk van de rentevoet, de mogelijkheden van de geldmarkt (rekening-courant krediet en daggeldleningen) worden benut, alvorens er een beroep op de kapitaalmarkt wordt gedaan.

Renterisico financiering lang

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke langlopende geldleningenportefeuille (zowel opgenomen als uitgezet) vindt plaats door het vaststellen van een renterisiconorm. Van een renterisico is sprake indien er onzekerheid bestaat over toekomstige renteniveaus. Deze situatie doet zich op de volgende momenten voor:

- Bij variabel rentende leningen
- Indien een toekomstige financieringsbehoefte nog niet is afgedekt
- Bij naderende renteaanpassingen van leningen.

Uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Daarmee wordt voorkomen dat een (groot) deel van de leningen tegelijk opnieuw moet worden afgesloten. Het maximaleren van het jaarlijks aan te trekken vreemd vermo- gen (langlopende leningen) beperkt het renterisico op de lange termijn. In feite is de renterisiconorm een kengetal waarmee wordt aangegeven hoeveel risico de gemeente loopt bij renteschommelingen op lange termijnleningen.

Het percentage is door de minister vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Hierbij is een minimumbedrag vastgesteld van € 2,5 miljoen. Het begrotingstotaal wordt berekend als zijnde de totale geautoriseerde lasten vóór bestemming, dus met uitzondering van stortingen in reserves.

Conform voorschrift van de geactualiseerde wet FiDO wordt het renterisico in onderstaande tabel voor de komende vier jaren bepaald, terwijl de renterisiconorm alleen betrekking heeft op het komende begrotingsjaar.

	Renterisiconorm	2022	2023	2024	2025
1	Begrotingstotaal (€)	40.156.402	40.696.871	41.177.697	41.096.739
2	Het vastgestelde percentage (%)	20%	20%	20%	20%
3	Renterisiconorm (€)	8.032.000	8.140.000	8.236.000	8.220.000
	Toetsing renterisico Heumen aan norm				
4	Renteherziening (%)	0	0	0	0
5	Aflossingen (€)	1.468.333	1.468.333	1.468.333	1.468.333
6	Renterisico op vaste schuld o/g [4+5] (€)	1.468.333	1.468.333	1.468.333	1.468.333
	Ruimte (+) onder renterisiconorm [3-6] (€)	6.563.667	6.671.667	6.767.667	6.751.667

De bovenstaande tabel toont het ingeschatte renterisico en de toetsing met de renterisiconorm voor de periode 2022 tot en met 2025. Hieruit komt naar voren dat het renterisico op het begrotingstotaal 2022 ruim onder de toegestane norm blijft.

Kredietrisico

Naast bovenvermeld renterisico wordt door onze gemeente ook kredietrisico gelopen op de door ons uitgeleende gelden en de door ons aan plaatselijke verenigingen en instellingen gegarandeerde geldleningen.

In het Treasurystatuut is aangegeven dat de gemeente uit hoofde van de treasuryfunctie alleen nog geld mag uitleenen aan Nederlandse overheden en andere publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0% (solvabiliteitsvrije status).

Gewaarborgde geldleningen

Bij deze geldleningen staat de gemeente borg voor leningen die door natuurlijke- en rechtspersonen zijn aangetrokken. Het risico voor de gemeente is dat deze instellingen hun verplichtingen tegenover de geldverstrekker niet nakomen. Voor de leningen aan de woningbouwcorporaties is een overeenkomst gesloten met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Alleen als het waarborgfonds niet aan zijn verplichtingen kan voldoen, kan de gemeente worden aangesproken voor betaling van rente en hoofdsom.

Geldnemer	Restant lening per 1 jan. 2021(€)	Borgstelling per 1 jan. 2021(€)
H. Kuik, accordeonmuseum	30.781	30.781
Subtotaal instellingen	30.781	30.781
Tertiaire achtervang Oosterpoort	38.341.000	9.585.250
Woninghypotheken 50% -(via banken,	553.873	276.936
Totaal	38.925.654	9.892.967

Heumen heeft in 1995 het verstrekken van gemeentegarantie (Nationale Hypotheekgarantie) aan particulieren ondergebracht bij de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WSW) en hierbij een achtervangpositie ingenomen. Dit betekent dat wanneer niet aan de hypothecaire verplichtingen door de geldnemer wordt voldaan, de gemeente uiteindelijk aangesproken zou kunnen worden. Dit is in feite een theoretische kans, aangezien eerst het vermogen van de geldnemer (incl. woning) en het WSW wordt aangesproken.

Schatkistbankieren

Per 1 januari 2014 is het verplicht Schatkistbankieren ingevoerd. Schatkistbankieren houdt concreet in dat tegoeden van alle overheden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Het principe is dat publiek geld de schatkist niet eerder verlaat dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de publieke taak. Volgens het ministerie is dit bevorderlijk voor de doelmatigheid van de bestedingen.

Wel is er een zogenaamde doelmatigheidsdrempel van 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen per gemeente. Bij overtollige middelen die minder zijn dan deze drempel, hoeven decentrale overheden niet te gaan schatkistbankieren. Het drempelbedrag voor onze gemeente bedraagt in 2021 € 1 miljoen. Door de huidige lage rentestand is de rentevergoeding voor overtollige middelen nagenoeg nihil.

Wet Hof

De Eerste Kamer heeft in december 2013 ingestemd met de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet HOF).

De wet regelt in essentie twee zaken die voortvloeien uit Europese verplichtingen. De eerste is dat het nationale systeem van begrotingsvoorbereiding en de toepassing van vaste uitgavenkaders wettelijk worden vastgelegd.

Ten tweede worden lagere overheden gebonden aan een maximaal begrotingstekort op kasbasis.

Met de Wet Hof gaat per jaar een macroplafond gelden voor het EMU-tekort van alle gemeenten samen.

De hoogte van het macroplafond wordt jaarlijks op basis van bestuurlijk overleg vastgesteld.

Het EMU-saldo is in 1992 door de economische en monetaire Unie (EMU) ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden te kunnen maken. In het verleden hanteerde elke staat zijn eigen berekening voor het financieringssaldo. Vergelijken was hierdoor moeilijk. Als het saldo positief is, is er sprake van een vorderingensoverschot, als het saldo negatief is spreekt men over een vorderingentekort.

Berekening EMU-saldo begroting 2022

Omschrijving (bedragen x € 1.000)		2021	2022 raming	2023 raming
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.031	433	11
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.212	1.394	1.351
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	905	837	766
-4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	3.825	1.034	1.809
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overige, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
+6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	457	801	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	2.137	100	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	1.196	2.034	1.037
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
+11	Verkoop van effecten: a. Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b. Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	Nee	Nee	Nee
Berekend EMU-saldo		-2.255	-1.105	-718

Paragraaf bedrijfsvoering

INLEIDING

Bedrijfsvoering betreft een aantal verschillende terreinen die direct raken aan het functioneren van de eigen organisatie. Artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording gemeenten (Bbv) geeft aan dat het college de raad middels de paragraaf bedrijfsvoering informeert over de ontwikkelingen op het terrein van bedrijfsvoering. De paragraaf bedrijfsvoering is uitgesplitst naar de volgende onderdelen:

- Organisatie
- Beleidscontrolling en P&C-cyclus
- Personeel
- Communicatie
- Juridische kwaliteitszorg
- Informatisering en automatisering
- Huisvesting

In programma 3 "Bestuur en organisatie", komen de onderwerpen organisatie, personeel, communicatie en huisvesting eveneens aan de orde en gaan we in op de concrete doelstellingen en aanpak.

ORGANISATIE

De gemeente Heumen heeft een nieuwe strategische visie. De strategische visie geeft een beeld van de Heumense samenleving in 2030 en biedt kaders voor de gemeentelijke organisatie. We willen een inclusieve samenleving zijn. Daarnaast werkt de gemeente toe naar groen, duurzaam en veilig. We

sluiten bestuurlijk en ambtelijk hierop aan en herijken daarvoor onze thema's en werkwijzen.

Voor onze inwoners en partners zijn wij allemaal één gemeente; we vinden het belangrijk dat gemeenteraad, college en organisatie goed op elkaar afgestemd werken. We investeren samen in onze rollen en een duidelijke rolname. We kiezen voor een integrale en procesgerichte benadering.

Als gemeentelijke organisatie bieden we een goede kwaliteit van dienstverlening aan onze inwoners, nu en in de toekomst. We werken effectief en efficiënt. Om goed op de steeds veranderende omgeving in te kunnen spelen, blijven we ons verbeteren en ontwikkelen. Wij zijn wendbaar. Dit vraagt van bestuur en medewerkers een reflectieve en communicatieve manier van werken. We werken samen met en voor onze omgeving. We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. We ondersteunen medewerkers om inzetbaar te blijven. Dat vinden we vanzelfsprekend in deze uitdagende werkomgeving.

In programma 3 geven we de ontwikkelrichting aan voor de organisatie.

BELEIDSCONTROLING EN P&C-CYCLUS

De programmabegroting is een belangrijk instrument voor de raad om opdracht en sturing te geven aan het college. Het is gebruikelijk dat de raad voor het zomerreces via een kadernota het college kaders meegeeft die gevolgd worden bij het opbouwen van de programmabegroting. Op 9 juli heeft de raad de kadernota 2022 vastgesteld.

Na het vaststellen van de programmabegroting wordt de raad via maandrapportages actief geïnformeerd over afwijkingen op de lopende begroting, waardoor de raad grip houdt en bij kan sturen, indien de raad dit nodig acht. Daarnaast worden er twee mondelinge inhoudelijke voortgangsrapportages door het college aan de raad gepresenteerd.

Getrouwheid en Rechtmatigheid

Op dit moment verstrekken externe accountants jaarlijks een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekeningen van gemeenten. Er komt een wetswijziging aan over deze rechtmatigheid. Door deze wetswijziging zal het college van B & W vanaf vermoedelijk het boekjaar 2022 zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven in de jaarstukken.

De externe accountants geven in de toekomst dan nog een controleverklaring af met alleen een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening. Maar aangezien de regelgeving het verplicht om de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uit te laten maken van de jaarrekening zal deze onderdeel worden van de getrouwheidsverklaring van de accountant. En om iets over de getrouwheid van de rechtmatigheidsverklaring te kunnen zeggen, zal de accountant werkzaamheden moeten (blijven) uitvoeren omtrent de rechtmatigheid. Het feitelijke werk van de accountant zal daardoor niet substantieel verminderen. Om deze verplichting te kunnen invoeren moet echter onder andere de Gemeentewet, het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en de Kadernota rechtmatigheid nog worden aangepast.

Accountant

We hebben voor boekjaar 2019 en 2020 gebruik gemaakt van de diensten van Astrium Accountants. De optie tot verlengen voor de boekjaren 2021 en 2022 wordt gelicht, zodat ook deze jaren Astrium Accountants de jaarrekening zal controleren. In 2022 zal een nieuwe aanbesteding worden uitgezet.

Inkoop en aanbesteding

Hoewel het inkoop- en aanbestedingsbeleid geen onderdeel is van het normenkader, is dit beleid uiteraard wel van toepassing bij inkopen en aanbestedingen. Afwijkingen op dit beleid, die binnen de Europese richtlijnen voor inkoop en aanbestedingen vallen, tellen hierdoor niet mee in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant en in de nabije toekomst van het college. Afwijkingen die buiten de Europese inkoop- en aanbestedingsgrenzen vallen tellen wel mee in het rechtmatigheidsoordeel. In enkele gevallen staat deze regelgeving de continuïteit van de bedrijfsvoering echter in de weg. Een voorbeeld hiervan betreft de verschillende applicaties die worden gebruikt in de bedrijfsvoering. Het is onwenselijk om eens per vier jaar een aanbesteding van verschillende applicaties te doen. Het (eens in de vier jaar) opnieuw inrichten van het financiële betaal- en administratieproces of het proces binnen het sociaal domein om te komen tot de jeugd- en Wmo-beschikkingen leidt tot inefficiëntie en extra risico op fouten. Om die reden weegt de continuïteit van de bedrijfsvoering zwaarder dan het volgen van de Europese aanbestedingsnorm, waardoor het college op voorhand een beperkte onrechtmatigheid hierbij accepteert. Deze onrechtmatigheid past overigens ruim binnen de onrechtmatigheidsmarge van 1% van de totale gemeentelijke omzet, zoals in het controleprotocol door de raad wordt vastgesteld.

PERSONEEL

Gemeente Heumen wil een aantrekkelijke werkgever zijn. De voor de organisatie gewenste ontwikkelingen zoals genoemd onder het kopje organisatie, vertalen we door in het personeelsbeleid van de gemeente Heumen.

Accenten

In 2022 leggen we de volgende accenten:

- Ontwikkeling van medewerkers staat jaarlijks op de agenda: we werken o.a. aan communicatievaardigheden en aan de kerncompetenties samenwerken, politiek bestuurlijke sensitiviteit en ontwikkelingsgerichtheid. Doordat medewerkers meer thuis werken zijn met name betrokkenheid bij de organisatie en het versterken van de onderlinge verbinding belangrijke aandachtspunten
- Duurzame inzetbaarheid: we bevorderen dat medewerkers gezond en gemotiveerd blijven en beschikken over goede kennis en vaardigheden. Op basis van onze risico-inventarisatie (RI&E) wordt in 2022 uitvoering gegeven aan het plan van aanpak.
- We monitoren en evalueren de impact van het thuiswerken i.v.m.

Personeelsformatie

In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van de formatie van de organisatie weergegeven en tevens de raming voor 2022. Verschuivingen door de jaren heen zijn onder andere veroorzaakt door bezuinigingen, toename van formatie voor nieuwe taken en wijzigingen in functies.

formatie	werkelijk 2019	werkelijk 2020	begroting 2021	begroting 2022
in fte	108,64	110,83	111,11	110,89

fte = full time equivalent

Er zijn sinds de begroting 2021 geen besluiten meer genomen over extra formatie. Gedurende 2021 is er 0,22 fte formatie ingeleverd als bezuiniging op de ambtelijke organisatie.

Personeelsbudget (P-budget)

Het personeelsbudget (P-budget) bestaat uit het salarisbudget voor alle werkgeverslasten (loonsom) en een budget voor bijkomende kosten. De voor 2022 begrote loonsom is gebaseerd op de vastgestelde formatie van 110,89 fte op het moment van begroten.

Het budget voor bijkomende kosten bestaat uit vergoedingen voor reis- verblijf, het gebarenbudget en een budget voor arbobenodigheden. In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van het P-budget weergegeven:

P-budget	werkelijk 2019	werkelijk 2020	begroting 2021	begroting 2022
in €	7.976.300	8.433.998	8.333.904	8.453.565
per fte in €	73.474	76.099	75.006	76.234

** dit bedrag is exclusief de 1e begrotingswijziging*

De belangrijkste oorzaken voor de toename van het begrote P-budget in 2022 ten opzichte van 2021 zijn de jaarlijkse toekenning van periodieken (tot het bereiken van de max. van de schaal) en incidenteel hogere inschaling bij de invulling van vacatures (regulier personeelsbeleid).

COMMUNICATIE

Externe communicatie

De externe communicatie ondersteunt de (strategische) beleidsdoelstellingen van de gemeente. Communicatie draagt voor een belangrijk deel bij aan het kenbaar en zichtbaar maken van de dienstverlening aan onze inwoners en de veranderende rol van de gemeentelijke overheid. Participatie en communicatie gaan hand in hand. Dit vraagt van de hele organisatie om naar buiten te treden en contact te maken op een open en voor alle inwoners toegankelijke wijze. Het ontwikkelen van de gemeentelijke communicatie vraagt om een blijvende focus. Het team communicatie adviseert en ondersteunt bestuur en medewerkers bij de communicatie naar inwoners en pers.

Interne communicatie

Met onze interne communicatie dragen we er zorg voor dat medewerkers op de hoogte zijn van de bestuurlijke keuzes en van wat er speelt in de organisatie. Ook vinden we het van belang dat medewerkers hun inbreng kunnen hebben in de organisatie. Goede interne communicatie leidt tot betere samenwerking, zorgt voor verbinding en ondersteunt tevens de externe communicatie. Nu er steeds meer hybride gewerkt wordt stelt dit extra eisen aan organisatie en medewerkers ten aanzien van de interne communicatie.

In programma 3 is de ontwikkeling van de gemeentelijk communicatie verder uitgewerkt.

JURIDISCHE KWALITEITSZORG

In 2022 borgen we de juridische kwaliteitszorg in onze organisatie op de manier zoals beschreven in het plan van aanpak "Doorontwikkeling Juridische Kwaliteitszorg", opgesteld in 2017. Dit houdt in dat de juridisch functie ten behoeve van de primaire processen (bijvoorbeeld vergunningverlening) binnen de afdelingen is gepositioneerd ('lijnfunctie'). Daarnaast is er een team juridische zaken met een aantal centrale taken. Dit team houdt zich bezig met advies, bezwaarschriften en juridisch control/kwaliteitszorg in de gehele organisatie.

In het plan van aanpak hebben wij drie pijlers genoemd die aansluiten bij enkele belangrijke uitgangspunten in onze organisatie: kennisdeling, evaluatie en reflectie. Dat houdt in dat onze organisatie:

1. Op een cyclische wijze doorgaat met haar reguliere werkzaamheden

Veel werkzaamheden zijn regulier: het voeren van de commissie bezwaarschriften, klachtbehandeling, opstellen van een jaarverslag inzake klachtenbehandeling, publicatie van lokale wetgeving, controleren van de regelingenbank waarin onze lokale wetgeving is opgenomen (www.overheid.nl), controle van collegevoorstellen, controle van het contractregister, juridisch vraagfunctie, etc.

Eind 2021 zijn wij aan de slag gegaan met de actualisering van het Mandaatbesluit. Gelet op de ontwikkelingen rondom o.a. de invoering van de Omgevingswet zal dit doorlopen in 2022.

2. Twee legal audits gaat uitvoeren

Een dergelijke audit bestaat uit kwalitatief en kwantitatief onderzoek. Het kwalitatieve onderzoek richt zich op de organisatie van de juridische functie (aard, omvang en positionering van juridische deskundigheid), de inrichting van de werkprocessen en de toepassing van organisatiebrede regelingen en voorzieningen. Het kwantitatieve onderzoek geeft inzicht in de actuele juridische kwaliteit van het betreffende product aan de hand van kwaliteitsnormen. Met het management is afgesproken dat de bestuurlijke besluitvorming (collegevoorstellen) jaarlijks wordt geëvalueerd. Samen met het management wordt nog gekeken welk soort besluiten in 2022 nog meer wordt ge-audit.

3. Investeert in juridische kennisontwikkeling

Uit gesprekken met afdelingshoofden is naar voren gekomen dat per medewerker wordt gekeken naar de (juridische) opleidingsbehoefte. Onze focus is daarom gericht op een individuele aanpak van juridische kennisontwikkeling. Dit doen wij door in gesprek te blijven met onze collega's. Daarnaast hebben wij in 2020 ervaring opgedaan met het geven van de training 'Gemeentewet en Algemene wet bestuursrecht voor dummies', waar ruim 30 medewerkers aan hebben deelgenomen. De ervaringen uit deze training zijn positief. In 2022 zullen wij deze voor (nieuwe) medewerkers gaan herhalen. Afhankelijk van ontwikkelingen op het juridisch vlak zal gekeken worden of er in 2022 vanuit juridische zaken nog andere trainingen worden aangeboden.

INFORMATISERING EN AUTOMATISERING

Landelijke ontwikkelingen

Leidend voor het organiseren van de informatievoorziening zijn de ambities op het gebied van dienstverlening en het optimaal faciliteren van de bedrijfsvoering. Onderwerpen als informatiebeheer, privacy en informatiebeveiliging zijn voorwaardelijk voor onze bedrijfscontinuïteit en onze rol van betrouwbare partner voor inwoners, bedrijven en andere partners.

Ook nieuwe wetgeving vraagt aandacht; Zoals de uitgestelde Omgevingswet, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), landelijke wet- en regelgeving bij op het gebied van informatiebeheer, zoals de Wet Open Overheid (WOO) en het normenkader voor informatiebeveiliging, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Informatisering en automatisering

We geven invulling aan onze realistische en gezonde ambitie en visie op het gebied van informatievoorziening zoals opgesteld in het informatiebeleidsplan, Digitale agenda 2020-2024. De laatste jaren is vanuit het Rijk stevig ingezet op de verbetering van overheidsdienstverlening aan inwoners en bedrijven. Wij als gemeenten spelen daarin een primaire rol. Voorbeelden zijn de ontwikkelingen in het sociaal en ruimtelijk domein (Omgevingswet) en de invoering van het stelsel van basisregistraties. We volgen hierbij de Digitale agenda van het Rijk en programma "Samen Organiseren", waarbij de VNG projecten faciliteert in een collectieve aanpak voor gemeenten.

In het samenwerkingsverband ICT Rijk van Nijmegen (iRvN), passen we zoveel mogelijk standaarden toe en maken gebruik van landelijke generieke voorzieningen, zoals de Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur (GGI), om zo zorg te dragen voor veilige en betrouwbare ICT-voorzieningen. Ook wordt aangesloten bij landelijke aanbestedingen en wordt tevens de samenwerking opgezocht met regiogemeenten waar dit kan. Samen met onze medewerkers blijven we ons verder inzetten om ons digitaal te ontwikkelen. De digitale vaardigheden en het flexibele werken i.c.m. thuiswerken krijgen hierbij aandacht.

Informatiebeveiliging

Het belang van een veilige en beschikbare digitale overheid neemt in deze tijd alleen maar toe. Inwoners moeten er namelijk te allen tijde op kunnen vertrouwen dat de overheid alles in het werk stelt om te voorkomen dat vertrouwelijke informatie in verkeerde handen valt en om te voorkomen dat de bedrijfscontinuïteit wordt verstoord. Informatiebeveiliging is hierbij een integraal onderdeel van de organisatie; de applicaties, processen, beheerders en de gebruikers van onze infrastructuur spelen allen een evenwichtige rol.

We leggen de focus op de uitvoering van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de controle daarop. We brengen we door middel van uit te voeren dataclassificaties en risicoanalyses onze grootste risico's in kaart en sturen hierop.

De samenwerking met softwareleveranciers verandert, steeds meer applicaties draaien online in de cloud. Vooraf maken we hier goede afspraken over, onder meer door het opstellen van inkoop Eisen. Tijdens de looptijd van contracten controleren we leveranciers actief op de gemaakte afspraken.

Daarnaast wordt er blijvend gewerkt aan de bewustwording van medewerkers en wordt er regionaal op ingezet om in samenwerking met iRvN en de deelnemende gemeenten onze ICT-infrastructuur zo veilig mogelijk te maken en te houden en ontwikkelen we ook regionale procedures, zoals een regionale incidentmanagement-procedure. De gemeente Heumen treft in samenwerking met het iRvN vele maatregelen om het eventuele hackers moeilijk te maken en de kans op succes van cyberaanval te minimaliseren. Hiervoor is een flink aantal projecten als onderdeel van een veiligheidsproject benoemd, waarmee we ons voorbereiden en anticiperen op de nieuwste aanvalstechnieken.

Privacy - Persoonsgegevens

Inwoners moeten er op kunnen vertrouwen dat hun persoonlijke informatie veilig is bij onze organisatie en dat wij deze informatie alleen conform de richtlijnen van de AVG en andere privacywetgeving gebruiken. Om hier uitvoering aan te geven werken we continu aan verbetering op het gebied van toezicht, bewustwording, beleid en procedures. De functionaris gegevensbescherming (FG), benoemd voor de gemeente, de gemeenteraad en de burgemeester, heeft hierbij de coördinerende, adviserende en toezichhoudende rol.

Het toezicht krijgt vorm door bijvoorbeeld de wekelijkse controle van de collegevoorstellen. Ook wordt de FG tijdig geraadpleegd en betrokken bij nieuwe processen, projecten en implementaties van nieuwe wetten, zoals de Wet Open Overheid (WOO), waarbij persoonsgegevens een rol spelen. Daarnaast komt het onderwerp privacy/persoonsgegevens bv. structureel terug op de agenda van het portefeuillehoudersoverleg en d.m.v. presentaties in afdelingen.

Er komen als gevolg van landelijke ontwikkelingen ook nieuwe taken op ons af. Zo moet er sinds 2021 een jaarlijkse audit worden gehouden op de naleving van de Wet politiegegevens (Wpg). Deze wet is van toepassing op organisaties met BOA's. We bereiden ons hierop voor in samenwerking met onze collega's in de regio om kennis en ervaring te delen.

HUISVESTING

Het gemeentehuis passen wij aan voor de gewenste naar buiten toe gerichte en flexibele uitvoering van onze taken. We faciliteren en sluiten aan bij de Heumense manier van werken. Noodzakelijk groot onderhoud aan het gebouw wordt gecombineerd met het oplossen van knelpunten en verbeteringen met betrekking tot veiligheid en dienstverlening.

Paragraaf lokale heffingen

ALGEMEEN

Hieronder treft u een overzicht aan van de onderdelen die de paragraaf lokale heffingen volgens artikel 14 van de financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) dient te bevatten:

- Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- De gerealiseerde opbrengsten per lokale heffing;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- Een aanduiding van de lokale belastingdruk;
- Het kwijtscheldingsbeleid.

In deze paragraaf zullen wij nader op de verschillende onderdelen ingaan.

BELEID LOKALE HEFFINGEN

Op grond van de Gemeentewet heeft de gemeente de mogelijkheid belastingen en rechten te heffen. Deze mogelijkheid is in het leven geroepen om de gemeente te voorzien van eigen inkomsten. Een eigen lokaal belastinggebied van voldoende omvang is van essentieel belang voor de financiële zelfstandigheid van gemeenten.

In de situatie van de gemeente Heumen worden de volgende belastingen en rechten geheven:

- Onroerende zaakbelastingen;
- Hondenbelasting;
- Brede rioolheffing;
- Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten;
- BIZ (Bedrijven investeringszone)
- Marktgeden;
- Lijkbezorgingsrechten;
- Leges.

We onderscheiden opbrengsten als algemene dekkingsmiddelen (belastingen) en opbrengsten die direct dienen ter dekking van gemaakte kosten (rechten). Tot de eerste categorie behoren de onroerende zaakbelastingen en hondenbelasting. De overige belastingen en rechten behoren tot de tweede categorie, ook wel bestemmingsheffingen genoemd.

TARIEVENBELEID

De gemeentelijke heffingen (hondenbelasting, marktgeden en die van de legesverordening) worden conform de uitgangspunten als genoemd in deze programmabegroting 2022 verhoogd met het inflatiepercentage van 1,5% (vastgesteld in de meicirculaire). De tarieven voor de afvalstoffenheffing, reinigingsrechten, brede rioolheffing, BIZ en lijkbezorgingsrechten zijn daarvan uitgezonderd. Hiervoor geldt als uitgangspunt 100% kostendekkendheid.

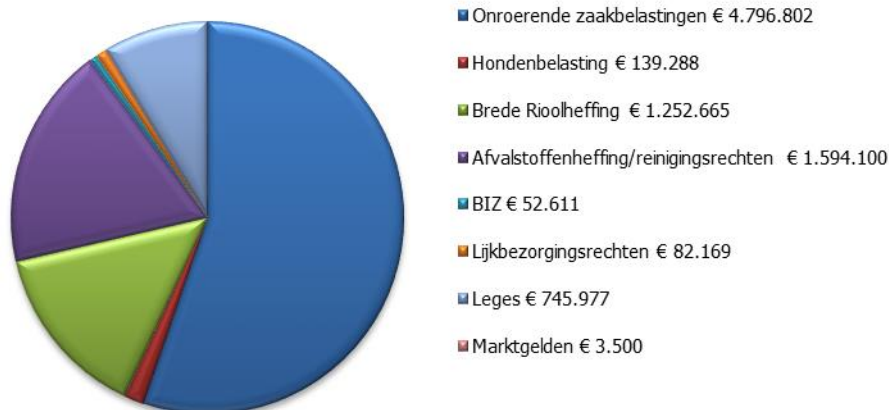
Voor bepaling van de tarieven voor de heffing van de onroerende zaakbelastingen hanteren wij de financiële uitgangspunten als genoemd in de kadernota 2019 – 2022 en de motie die is ingediend en aangenomen omtrent "het bevroren" van de opbrengsten onroerende zaakbelastingen voor 4 jaar ten aanzien van de OZB opbrengsten voor woningen. Wel wordt in de opbrengst rekening gehouden met de te verwachten opbrengsten naar aanleiding van nieuwbouw.

Op 9 november heeft uw raad besloten om (naast de eenmalige verhoging van 10% voor 2021) een inflatiecorrectie toe te passen op de OZB opbrengst voor de niet-woningen voor de jaren 2021 – 2024. Voor 2022 betekent dit dat voor de OZB opbrengst van niet-woningen, naast de extra opbrengst in verband met nieuwbouw, verhoogd wordt met het inflatiepercentage van 1,5%.

De definitieve tarieven voor de heffing van belastingen en leges 2022 worden bij een afzonderlijk raadsvoorstel voorgelegd aan de gemeenteraad in de vergadering van december 2022.

OPBRENGST(RAMING) LOKALE HEFFINGEN

In de volgende cirkeldiagram zijn de ramingen van de verschillende belastingen en rechten voor 2022 weergegeven. De begrote inkomsten van de gemeentelijke belastingen en heffingen in 2022 bedragen € 8.667.112

ONROERENDE ZAAKBELASTINGEN

Algemeen

Onder de naam onroerende zaakbelastingen worden twee belastingen geheven die te maken hebben met niet-woningen: een gebruikersbelasting en een eigenarenbelasting. Als onroerende zaken in hoofdzaak tot woning dienen wordt alleen een eigenarenbelasting geheven.

Tarieven

Voor de heffing van de onroerende zaakbelastingen 2022 gaan we uit van de waardepeildatum op 1 januari 2021. De raad stelt de tarieven voor 2022 vast op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel dat in de raadsvergadering van december 2021 aan de raad zal worden voorgelegd.

De ontwikkeling van de OZB tarieven in de periode van 2017 tot en met 2021 ziet er als volgt uit:

	2017	2018	2019	2020	2021
Tarief eigenaren woningen	0,1850%	0,1797%	0,1717%	0,1594%	0,1542%
Tarief eigenaren niet-woningen	0,2977%	0,3149%	0,3118%	0,3097%	0,3504%
Tarief gebruikers niet-woningen	0,2333%	0,2374%	0,2351%	0,2331%	0,2658%

De percentages hebben betrekking op de WOZ-waarde.

Opbrengsten

De opbrengsten inclusief nieuwbouw in het kader van de OZB worden voor 2022 geraamd op:

	2020 (werkelijk)	2021	2022
Opbrengst eigenaren woningen (€)	3.432.843	3.494.608	3.512.341
Opbrengst eigenaren niet-woningen (€)	666.561	767.841	778.823
Opbrengst gebruikers niet-woningen (€)	434.129	496.562	505.638
Totaalopbrengst OZB (€)	4.533.533	4.759.011	4.796.802

Hierin is een toename WOZ waarde (i.v.m. nieuwbouw) berekend van:

- Woningen: € 11.500.000
- Niet-woningen: € 1.500.000

HONDENBELASTING

Algemeen

De hondenbelasting is een algemene belasting, waarvan de opbrengst ten goede komt aan de algemene middelen. Bij de invoering van de belasting in 1994 heeft de gemeente er voor gekozen de opbrengst uit de hondenbelasting aan te merken als algemeen dekkingsmiddel.

Tarieven

De gemeente Heumen kent een tarief per hond (ongeacht het aantal) en een kenneltarief. De raad stelt de tarieven voor 2022 vast op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel dat in de raadsvergadering van december 2021 aan de raad zal worden voorgelegd. Op basis van prijsinflatie volgens de meicirculaire 2021, zou het tarief van 2022 er als volgt uit komen te zien:

	2018	2019	2020	2021	2022
Tarief per hond (€)	78,50	80,00	81,20	90,80	92,15
Kenneltarief (€)	336,00	344,00	349,15	390,60	396,45

Opbrengsten

De opbrengsten betreffende de hondenbelasting en kennel worden voor 2022 geraamd op:

Opbrengsten uit tarief per hond	€	137.703
Opbrengsten kennel	€	1.585
Totaal opbrengsten hondenbelasting 2020	€	139.288

BREDE RIOOLHEFFING

Algemeen

Het tarievenbeleid voor de heffing van de rioolrechten is vastgesteld door de raad met de vaststelling van het Gemeentelijk Rioleringsplan. Vanaf 2010 mogen gemeenten echter geen rioolrechten meer heffen. Onder de naam "brede rioolheffing" wordt belasting geheven van degene die bij het begin van het belastingjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een eigendom, dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering.

Beleid ten aanzien van het rioolrecht:

- Kostendekkend te heffen waarbij de compensabele BTW, conform de richtlijnen, als kostenpost opgenomen wordt.
- De lasten uit nieuwe investeringen pas in het tarief op te nemen nadat de investering is gerealiseerd.

Tarieven

Bij de vaststelling van het GRP 2018-2022 (14-12-2017) is door de Raad besloten om het tarief deze planperiode niet te laten stijgen en vast te stellen op € 159,85. In 2022 zal een nieuw GRP (inclusief nieuwe tarieven voor de periode vanaf 2023) worden aangeboden aan de Raad.

De ontwikkeling van de rioolheffing (op basis van de GRP 2018 -2022) ziet er voor de periode van 2019 tot en met 2025 als volgt uit:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tarief per perceel	159,85	159,85	159,85	159,85	159,85	159,85

De baten en lasten van de instandhouding van het rioleringsstelsel evenals de exploitatie hiervan worden afgewikkeld via de voorziening "onderhoud/egalisatie baten/lasten rioleringsstelsel".

Kostendekkendheid

De geraamde baten en lasten voor 2022 en de mate van betrokkenheid in de heffing van rioolrechten wordt in onderstaande tabel weergegeven.

Taakveld	Omschrijving	Kosten	Toerekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkenheid
2.1	Verkeer en vervoer	91.490	659	92.149		
5.7	Openbaar groen	59.827	3.294	63.121		
7.2	Rioleringen	1.055.803	41.591	1.097.394	1.252.665	
	Totaal	1.207.120	45.544	1.252.664	1.252.665	100%

Uitgangspunt bij de tariefstelling is dat 100% kostendekkendheid wordt gerealiseerd.

AFVALSTOFFENHEFFING EN REINIGINGSRECHTEN

Algemeen

Ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het beheer van huishoudelijke afvalstoffen

(GFT-, rest- en grof huisafval) heeft de gemeente op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer een afvalstoffenheffing ingesteld. De afvalstoffenheffing kan niet worden geheven voor de inzameling van bedrijfsafvalstoffen, ook al kunnen deze qua samenstelling vergelijkbaar zijn met huishoudelijke afvalstoffen. Hiervoor wordt in de gemeente Heumen op grond van artikel 229, eerste lid onderdelen a en b, een reinigingsrecht geheven.

De belasting voor de afvalstoffenheffing wordt gebaseerd op het daadwerkelijk gebruik van een perceel waarvoor de gemeente een inzamelplicht voor huishoudelijke afvalstoffen heeft. Bij de reinigingsrechten is het gebruik maken van de dienst die de gemeente verricht belastbaar. In de jaren '70 van de vorige eeuw is de afvalstoffenheffing ingevoerd om heffing mogelijk te maken ook als geen gebruik werd gemaakt van de gemeentelijke inzameldienst, maar de gemeente haar inzamelplicht ten aanzien van het perceel wel nakwam.

Tarieven

De ontwikkeling van de tarieven voor de afvalstoffenheffing en de reinigingsrechten ziet er in de periode van 2019 tot en met 2025 als volgt uit:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tarief eenpersoonshuishouden	139,40	139,64	143,75	143,75	143,75	143,75
Tarief meerpersoonshuishouden	192,25	192,60	198,30	198,30	198,30	198,30
Reinigingsrechten	192,25	192,60	198,30	198,30	198,30	198,30
Tarief hele bruine huisvuilzak	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16
Tarief halve bruine huisvuilzak	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75

Kostendekkendheid

Conform de uitgangspunten is in de berekening van het tarief uitgegaan van 100% kostendekkendheid. In onderstaande tabel zijn de baten en lasten die ten grondslag liggen aan de heffing van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten weergegeven. De lasten worden voor 100% betrokken in de heffing.

Taakveld	Omschrijving	Kosten	Toerekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten- dekkenheid
2.1	Verkeer en vervoer	40.579	10.215	50.794		
6.3	Inkomensregelingen	50.000		50.000		
7.3	Afval	1.458.145	35.161	1.493.306	1.594.100	
	Totaal	1.548.724	45.376	1.594.100	1.594.100	100%

Belangrijkste oorzaken van de tariefstijging van de afvalstoffenheffing zijn:

Met ingang van september 2021 is gestart met luierinzameling. De kosten hiervan worden met ingang van 2022 meegenomen in het tarief en bedragen € 2,50 per aansluiting.

Daarnaast heeft de DAR een indexering van haar tarieven doorgevoerd van 2,2%. Dit heeft tot gevolg dat het tarief voor de afvalstoffenheffing in totaal met € 5,70 stijgt (meerpersoonshuishouden).

BEDRIJVEN INVESTERINGSZONE (BIZ)

Algemeen

Onder de naam BIZ-bijdrage wordt een directe belasting geheven van eigenaren en gebruikers ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid of de veiligheid in de bedrijveninvesteringszone of de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de bedrijveninvesteringszone. De verordeningen zijn van toepassing op het gebied van het Winkelcentrum Malden en de Hema.

Tarieven

De BIZ-bijdrage voor de gebruikers is ingesteld voor een periode van 5 jaar (2017 – 2021). De BIZ van de pandeigenaren is in 2019 ingesteld voor een periode van 3 jaar en loopt ook af in 2021. Indien de BIZ besturen het verzoek doen aan de gemeente om deze te verlengen, zal aan u in het najaar van 2021 nieuwe verordening(en) worden voorgelegd. Nadat de BIZ verordening is vastgesteld, zal de gemeente in samenwerking met de BIZ stichtingen de stemming organiseren. Indien de wettelijk vereiste meerderheid voor is, wordt de nieuwe BIZ van kracht.

Kostendekkendheid

De kosten van de extra belastingheffing betreffen de uitvoeringskosten van Munitax. Deze zijn voor 2022 geraamd op € 3.225,-. De hoogte van de opbrengsten van een eventuele nieuwe BIZ, is afhankelijk van het nog op te stellen businessplan en het hierin opgenomen heffingspercentage. De opbrengsten zijn voor 2022 indicatief te ramen op € 52.611 (BIZ gebruikers: € 25.383 en BIZ eigenaren: € 27.228) en deze wordt conform de BIZ wetgeving voor 100% als subsidie uitgekeerd aan de BIZ-stichtingen.

MARKTGELDEN

Algemeen

Deze heffing van rechten betreft het gebruik van enig gedeelte van openbare gebouwen, terreinen, pleinen of straten, die door ons voor het houden van markten zijn aangewezen.

Tarieven

De raad stelt de tarieven voor 2022 vast op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel dat in de raadsvergadering van december 2021 aan de raad zal worden voorgelegd. Op basis van prijsinflatie volgens de meicirculaire 2021, zou het tarief van 2022 er als volgt uit komen te zien:

	2022	Extra notitie
Abonnement per half jaar, per strekkende meter of gedeelte daarvan	€ 30,45	met een minimum van € 152,10
Abonnement per kalenderjaar, per strekkende meter of gedeelte daarvan	€ 52,70	met een minimum van € 263,40
Aansluiting elektriciteitskast verbruik ≤ 10 kWh, per dag	€ 3,70	exclusief BTW
Aansluiting elektriciteitskast verbruik ≥ 10 kWh, per dag	€ 7,30	exclusief BTW

Kostendekkendheid

Taakveld	Omschrijving	Kosten (€)	Toerekening overhead (€)	Totale kosten (€)	Opbrengst (€)	Kosten-dekkendheid
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2.994	1.682	4.676	3.500	74,9%

Uit bovenstaande geraamde gegevens voor 2022 blijkt dat de opbrengsten de kosten niet volledig afdekken.

LIJKBEZORGINGSRECHTEN

Algemeen

De gemeente heft rechten voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Tarieven

De raad stelt de tarieven voor 2022 vast op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel dat in de raadsvergadering van december 2022 aan de raad zal worden voorgelegd. Uitgangspunt voor de exploitatie van de begraafplaats betreft de kostendekkendheid. Dit houdt in dat alle lasten dienen te worden opgebracht met de te verwachten baten.

Kostendekkendheid

Taakveld	Omschrijving	Kosten (€)	Toerekening overhead (€)	Totale kosten (€)	Opbrengst (€)	Kosten-dekkendheid
7.5	Begraafplaatsen	72.365	9.804	82.169	82.169	100%

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de opbrengsten de kosten voor 100% dekken.

LEGES

Algemeen

Leges kunnen worden geheven voor door het gemeentebestuur geleverde diensten. Deze diensten kunnen enerzijds van zuiver administratieve aard zijn zoals het verlenen van vergunningen, afgeven van bewijzen, en anderzijds kunnen de diensten bestaan uit onderzoek, controle en soortgelijke maatregelen in het belang van de betrokkene.

Kostendekkendheid

De tarieventabel voor de heffing van leges is opgebouwd uit 3 titels:

- Algemene dienstverlening
- Dienstverlening vallend onder bouwen, milieu en leefomgeving
- Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijnen.

Volgens artikel 229b van de Gemeentewet mogen de geraamde baten de geraamde lasten niet overstijgen. Per titel van de tarieventabel van de legesverordening wordt in onderstaande overzichten aangegeven in welke mate de geraamde lasten worden betrokken in de heffing van leges. De mate waarin gemeentelijke lasten betrokken kunnen worden in de heffing is bepaald bij het onderzoek van Involon (medio 2010); een onderzoek naar de kostendekkendheid van de gemeentelijke tarieven.

De Algemene dienstverlening

Taakveld	Omschrijving	Kosten (€)	% in heffing	Bedrag in heffing (€)	Toe-rekening overhead (€)	Totale kosten (€)	Op-brengst (€)	Kosten-dekkendheid
0.2	Burgerzaken	416.052	48,5%	201.785	22.579	224.364	260.250	
1.2	Openbare orde en veiligheid	66.077	38,3%	25.311	14.847	40.158	4.350	
2.1	Verkeer en vervoer	33.662	29,8%	10.016	3.513	13.529	15.272	
6.2	Wijkteams *)	122.386	30,8%	37.738	21.557	59.295	3.000	
	Totaal	638.177		274.850	62.497	337.346	282.872	83,9%

* Wijkteams is de benaming van het taakveld 6.2 (BBV) waaraan de kosten van vraagwijzer en het kernteam sociaal domein worden toegerekend.

Dienstverlening vallend onder bouwen, milieu en leefomgeving

Taak- veld	Omschrijving	Kosten (€)	% in heffing	Bedrag in heffing (€)	Toe- rekening overhead (€)	Totale kosten (€)	Op- brengst (€)	Kosten- dekkend heid
8.1	Ruimtelijke ordening	319.753	9%	18.017	10.842	28.859		
8.3	Wonen en bouwen	417.110	90,8%	378.767	28.734	407.501	424.065	
	Totaal	736.863		396.784	39.576	436.360	424.065	97,2%

Per 1 juli 2022 treed de Omgevingswet en Wet private Kwaliteitsborging in werking. In bovengenoemde bedragen zijn de financiële effecten hieromtrent niet meegenomen. Een adviesbureau brengt in beeld welke impact deze nieuwe wetten (en de nog te maken beleidskeuzes) hebben op de leges. Dit met als doel om tot een nieuwe legesverordening te komen. Waar mogelijk trekken we zoveel mogelijk met omliggende gemeenten op om de legesverordening te uniformeren.

Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijnen

Taak- veld	Omschrijving	Kosten (€)	% in heffing	Bedrag in heffing (€)	Toe- rekening overhead (€)	Totale kosten (€)	Op- brengst (€)	Kosten- dekkend heid
1.2	Drank en horeca	65.752	10%	6.575	3.907	10.482	2.000	
6.1	Kinderopvang	49.388	77%	38.043	6.742	44.785	2.040	
	Totaal	115.140		44.618	10.649	55.267	4.040	7,3%

TOELICHTING BEREKENING KOSTENDEKKENDHEID RECHTEN

In de vermelde tabellen bij de door ons geheven rechten zijn onder de lasten opgenomen de bedragen die in de begroting als uitgaven geraamd wordt voor het betreffende taakveld. Dit lastenbedrag betreft de externe kosten en de directe loonkosten van het personeel, dat het werk binnen het betreffende taakveld uitvoert. De toerekening overhead is gebaseerd op het aantal directe uren van het eigen personeel vermenigvuldigd met een opslagtariaf. Dit opslagtariaf is een toerekening van alle indirecte kosten zoals huisvesting, automatisering, administratie e.d.

DE VERDELING VAN DE DRUK VAN DE BELASTINGEN OVER ÉÉN- EN MEERPERSOONS HUISHOUDINGEN EN BEDRIJVEN

Om de belastingdruk voor de diverse bevolkingsgroepen en belanghebbenden tot uitdrukking te brengen maken we in dit overzicht onderscheid in eigenaren en gebruikers van woningen en eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens.

Voor het opstellen van dit overzicht maken we gebruik van de volgende uitgangspunten:

1. Gemiddelde WOZ waarde woning 2020: € 303.000 (per peildatum 1-1-2019)
Gemiddelde WOZ waarde woning 2021: verwachting circa € 315.000 (per peildatum 1-1-2020)
2. Afvalstoffenheffing (inclusief 26 huisvuilzakken)
3. De heffing van de hondenbelasting wordt niet gerekend tot het totale overzicht voor de belastingdruk

Zoals bij het onderdeel OZB in deze paragraaf is gemeld beschikken we nog niet over de juiste WOZ-waarden per 1 januari 2021. Voor de berekening van de OZB druk 2022 is uitgegaan van dezelfde OZB uitkomsten als in 2021.

KWIJTSCHELDINGSBELEID

Op grond van de Gemeentewet is de gemeente bevoegd om (gehele of gedeeltelijke) kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. De regels voor het behandelen van kwijtscheldingsverzoeken worden bepaald door de rijksoverheid. Of de aanvrager ook inderdaad in aanmerking komt voor kwijtschelding wordt getoetst aan deze normen en hangt af van zijn persoonlijke financiële situatie (loon/salaris/uitkering/pensioen/huur/premies/kosten levensonderhoud/vermogen e.d.). Voor 2022 is in de begroting een bedrag geraamd van € 50.000 voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen (afvalstoffenheffing). Het bedrag van € 50.000,- wordt overigens doorberekend in de tarieven van de afvalstoffenheffing. De door Munitax verleende kwijtschelding in 2019 en 2020 was respectievelijk € 42.568 en € 50.975.

Paragraaf grondbeleid

ALGEMEEN

Inleiding.

In het Besluit Begroting en Verantwoording is bepaald dat de paragraaf grondbeleid tenminste bevat:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

In de paragraaf grondbeleid gaan we met name verder in op de belangrijkste financiële ontwikkelingen zoals verlies- en winstverwachtingen, de verwerving van gronden en de relaties van het grondbeleid met de programma's.

Algemeen beleid met betrekking tot de grondexploitatie

Grondexploitatie is het proces waarbij gronden worden aangekocht om te ontwikkelen als bouwlocatie en waarbij kavels worden verkocht voor de bouw van woningen of bedrijfsbebouwing. Grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van verschillende beleidsthema's: wonen, welzijn, zorg, veiligheid, ondernemen, werk, etc. Daarnaast heeft het een grote financiële impact. De eventuele baten, maar ook de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente. Het grondbeleid is uitgewerkt in een Nota Grondbeleid die in februari 2011 door de raad is vastgesteld.

In de nota is opgenomen dat we geen actieve grondaankooppolitiek voeren en waar mogelijk een faciliterende rol nastreven. Voor de gronduitgifte wordt het bestaande beleid voortgezet, waarbij de particuliere gegadigden voor een bouwkaal voor de bouw van een woning kunnen inschrijven. Hierna volgt toewijzing via een wegingsstelsel met eventuele loting. Indien dat onvoldoende afzet genereert, wordt realisatie in projectvorm nagestreefd. Projecten voor sociale huur, wonen met zorg, CPO-initiatieven, etc. worden specifiek in de markt gezet, waarbij voor wat betreft sociale huur in principe Oosterpoort Wooncombinatie de partner is die realiseert.

Relatie met de programma's van de begroting

De grondexploitatie is een onderdeel van programma 2 Fysieke leefomgeving van de programmabegroting. Het college streeft ernaar de woningvoorraad in onze gemeente zo goed mogelijk te laten aansluiten op de (collectieve) woonbehoefte van de inwoners van de gemeente Heumen.

Op 20 februari 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de uitgangspunten voor het woningbouwprogramma voor de periode 2019 - 2029. Het nog uit te voeren deel van dit programma voorziet op dit moment in de ontwikkeling van de volgende gemeentelijke locaties en indicatieve aantallen:

- Malden, Veldschuur (28)
- Malden, Steenhuys (28 sociale huurwoningen)
- Malden, Veldsingel/Vuurvogel I (nog nader te bepalen)
- Malden, De Schoren/Vuurvogel II (nog nader te bepalen)
- Malden, Rijksweg/Vieracker (nog nader te bepalen)
- Heumen, Rijksweg 216 - 218 (tiny-houses)
- Overasselt, Werklandschap (12)
- Overasselt, Zilverbergweg/Kruisbergsestraat (circa 110)

Naast het bovengenoemde deel van het woningbouwprogramma zijn nog tal van woningbouwplannen op particuliere gronden in voorbereiding en ontwikkeling.

Strategische visie ten aanzien van het grondbeleid van de gemeente

In de lijn van de door de raad vastgestelde nota grondbeleid zal de gemeente geen actieve grondpolitiek meer voeren, maar een faciliterende rol hebben voor de realisering van woningen. Behalve het in uitvoering zijnde Werklandschap Overasselt is de ontwikkeling van nieuw bedrijventerrein feitelijk niet meer aan de orde. De gronden in exploitatie zullen –in beginsel- worden afgewerkt binnen de vastgestelde uitgangspunten en het vastgestelde uitgiftetempo.

COMPLEXEN IN ONTWIKKELING

Algemeen

Conform de nota grondbeleid moeten de exploitatieopzetten van de complexen in exploitatie weer herzien worden naar de peildatum van 1 januari 2022.

Voor de herziening zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Rentepercentage 2%
- Kostenstijging 2% per jaar.
- Hanteren grondprijzen Werklandschap € 100/m² voor kavels zonder bedrijfswoning en € 125/m² voor kavels met een bedrijfswoning.
- Kavelprijs door Oosterpoort te bouwen sociale huur- en koopwoningen variërend van € 19.278 tot € 30.980 (prijspeil 2021)

De herziene exploitatie-opzetten per 1 januari van het nieuwe begrotingsjaar zijn opgenomen in de aan de raad voorgelegde programmabegroting. In het raadsbesluit over de vaststelling van de nieuwe programmabegroting is gelijktijdig opgenomen het vaststellen van de herziene exploitatie-opzetten.

Momenteel bestaat onze voorraad onderhanden werk uit de navolgende grondcomplexen:

Complexen met (herziene) kostprijsberekening

- Veldschuur Malden
- Werklandschap Overasselt

GRONDEN MET KOSTPRIJSBEREKENING

Kern Malden

Complex Veldschuur Malden

Op deze aan de Veldsingel gelegen locatie is een plan voor 28 woningen in uitvoering. Het berekende exploitatieresultaat per 01-01-2022 bedraagt € 209.906 nadelig. Ten opzichte van de vorige exploitatieopzet is dit een afname van € 4.573. Dit heeft te maken met een gunstige aanbesteding van de kosten bouw- en woonrijpmaken.

Afhankelijk van de kosten meerwerk (die op dit moment nog niet in te schatten zijn) kan dit voordeel nog hoger worden. Dit zal pas ultimo 2022 duidelijk worden.

Voor het gecalculeerde verlies per 1 januari 2022 is t.l.v. de exploitatie 2019 en 2020 een voorziening gevormd. Naar verwachting zal ultimo 2022 dit complex kunnen worden afgesloten.

Kern Overasselt

Complex Werklandschap Overasselt

Het complex Werklandschap Overasselt zit in de afrondende fase. Alle gronden zijn inmiddels uitgegeven. Deels door verkoop en deels door uitgifte in erfpacht. Het woonrijpmaken (afwerking straten en het groen) van het zuidelijk deel (woningbouw en supermarkt) is inmiddels aanbesteed en wordt nog in 2021 uitgevoerd en opgeleverd. Voor het noordelijk deel waar de bedrijven zijn gevestigd staat de aanbesteding van het woonrijpmaken eveneens in 2021 gepland. De uitvoering en afronding van deze werkzaamheden wordt verwacht in het 1e kwartaal 2022.

Voor het voorgerecalculeerde nadelig exploitatieresultaat per 1 januari 2022 is ten laste van de gemeentelijke exploitaties 2018 (€ 239.054), 2019 (€ 311.246) en 2020 (€ 30.594) een voorziening gevormd.

Naar verwachting zal ultimo 2022 dit complex kunnen worden afgesloten.

GRONDEN ZONDER KOSTPRIJSBEREKENING

Kern Malden

Complex Steenhuys

Nog voor het eind van dit jaar zal aan de raad een voorstel tot verdere inkadering van het plan voor de realisering van een appartementencomplex, geheel in de sociale huur, op deze locatie worden voorgelegd.

Voor de nog verder te maken voorbereidingskosten is in 2022 een budget nodig van € 20.000.

De kosten verbonden aan de daadwerkelijke planuitvoering zullen te zijner tijd worden meegenomen in de aan de raad ter vaststelling voor te leggen definitieve exploitatieopzet.

Kanaalzone

Ingevolge de door de raad gegeven opdracht wordt gewerkt aan een onderzoek naar de haalbaarheid van woningbouw in de Kanaalzone. Naar verwachting zullen de resultaten van dit onderzoek tegen het eind van 2021 aan de raad gepresenteerd worden en kan de raad op basis daarvan een besluit over het vervolg nemen.

Anticiperend op een positief besluit is een budget nodig voor de uitvoering van het projectplan, welk budget voor 2022 wordt geraamd op € 500.000.

Rijksweg 216-218

Er wordt een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor de realisering van circa 20 tiny-houses op het enkele jaren geleden door de gemeente verworven perceel Rijksweg 216 - 218.

De voorbereidingskosten die gemoeid zijn voor de uitvoering van het projectplan worden voor 2022 geraamd op € 20.000.

Rijksweg/Vieracker

Er wordt een verkenning uitgevoerd naar de haalbaarheid van huisvesting voor jongeren, starters en andere doelgroepen op de locatie die is gelegen aan de Rijksweg, grenzend aan de onlangs opgeleverde nieuwbouw aan de Vieracker.

De voorbereidingskosten die gemoeid zijn voor de uitvoering van het projectplan worden voor 2022 geraamd op € 20.000.

Complexen Vuurvogel I (De Schoren) en Vuurvogel II (Veldsingel)

In 2021 is de nieuwbouw van basisschool de Vuurvogel opgeleverd en in gebruik genomen. Daarmee zijn de bestaande locaties van deze school aan De Schoren en de Veldsingel beschikbaar gekomen voor herontwikkeling. Voor het volgens een participatief traject op te stellen plan voor herontwikkeling is een budget ten behoeve van de te maken voorbereidings- en sloopkosten nodig van € 100.000 voor Vuurvogel I aan de Veldsingel. Voor de kosten van planvoorbereiding en slopen van de locatie voormalige Molenwijkschool (Vuurvogel II) is een budget van € 75.000 in 2022.

De kosten verbonden aan de daadwerkelijke planuitvoering zullen te zijner tijd worden meegenomen in de aan de raad ter vaststelling voor te leggen definitieve exploitatieopzet.

Kern Overasselt

Complex Zilverbergweg/Kruisbergsestraat

Ter uitvoering van het op 20 februari 2020 door de raad genomen besluit betreffende de woningbouwprogrammering heeft het college op 5 juli 2020 het projectplan "Ontwikkellocaties Overasselt" vastgesteld. Dit projectplan voorziet in de ontwikkeling van een nieuwe woningbouwlocatie die is gelegen aan de Kruisbergsestraat en Zilverbergweg met een capaciteit van circa 110 woningen. In het projectplan is een planning opgenomen die voorziet in besluitvorming door de raad over het stedenbouwkundig en programmatisch kader en een voorlopige en indicatieve exploitatieopzet eind 2021. Voor de daarna te volgen planologische procedure en daadwerkelijke ontwikkeling zal na dit besluit een planning worden opgesteld.

De voorbereidingskosten die gemoeid zijn voor de uitvoering van het projectplan worden geraamd op € 550.000.

De kosten verbonden aan de noodzakelijke grondverwerving en daadwerkelijke planuitvoering zullen te zijner tijd worden meegenomen in de aan de raad ter vaststelling voor te leggen definitieve exploitatieopzet.

Overzicht grondexploitaties per einde boekjaar

Overzicht herzieningen exploitaties per 01.01.2022						
- prognose boekwaarde 01.01.2022 - gronduitgifteprijsen 2022 - prognose resultaat op einddatum - geplande uitgaven 2022						
bestemmingsplan	prognose boekwaarde 01.01.2022	uitgifte vanaf	einddatum	prognoseresultaat op einddatum	geplande uitgaven 2022	opmerkingen
Gronden met kostprijsberekening						
Werklandschap	€ 143.968	1-1-2018	31-12-2022	€ -580.813	€ 433.000	kosten woonrijp maken
Veldschuur	€ -29.434	1-1-2020	31-12-2022	€ -209.906	€ 337.000	kosten woonrijpmaken
Zilverberg	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	€ 550.000	Grondverwerving, onderzoeks-, plan- en sloopkosten.
Steenhuys	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	€ 20.000	voorbereidingskosten
Rijksweg 216-218	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	€ 20.000	voorbereidingskosten
Kanaalzone	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	€ 500.000	voorbereidingskosten
Vuurvogel I en II	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	€ 175.000	plankosten, voorbereidings- en sloopkosten
totaal	€ 114.534			€ -790.719	€ 2.035.000	
Vorzieningen verliezen						
Voorziening Werklandschap				€ 580.894		
Voorziening Veldschuur				€ 214.479		
totaal				€ 795.373		
resultaat na verrekening verliezen				€ 4.654		

Financiële ontwikkelingen en risico's

De exploitatieopzetten zijn herzien naar de huidige inzichten en verwachtingen.

De uitgifte van gronden in pacht en de bijstelling van vergoedingen

De gemeente heeft pachtgronden in eigendom met een oppervlakte van 55 ha waarvoor pachtgelden worden ontvangen. Circa 40 % van het pachtareaal wordt in vaste pacht uitgegeven en circa 60% in losse pacht. De kaders voor de uitgifte van de pachtgronden zijn vastgelegd in de op 20 december 2012 door de raad vastgestelde Nota pachtbeleid. Ingevolge de vastgestelde Nota pachtbeleid wordt losse pacht volgens de zogenaamde methode Cranendonck uitgegeven. Dit houdt in dat deze pachtgronden bij opbod worden aangeboden. Voor de pachtprijs van de vaste pacht wordt aangesloten bij de jaarlijks door de minister in het pachtnormenbesluit vast te stellen maximale pachtprijs.

Exploitatieopzet Werklandschap Overasselt

herziening 2021

Samenvatting kosten, opbrengsten en resultaat

uitgangspunten

peildatum	1-1-2021
boekwaarde 01-01-2020	€ -1.040.081,69
boekwaarde 01-01-2021	€ -893.855,96
omvang exploitatiegebied in m2	55000
rente	2,00%
kostenstijging	2,00%
stijging kavelprijzen	0,00%
kosten- en prijsstijgingen vanaf	1-1-2021
einddatum	31-12-2021

exploitatiekosten

ond.	omschrijving	uitvoeringskosten excl. btw	opmerkingen
1	Boekwaarde per 01-01-2020	€ 1.040.082	
2	onderzoekskosten	€ 52.710	
3	plankosten	€ 20.000	
4	Bodemsanering	€ 79.540	
5	Infrakosten	€ 712.760	
	<u>Bouwrĳpmaken</u>		
	opbreekwerkzaamheden	€ -	
	grondwerk, watergangen e.d.	€ 69.661	
	riolering	€ 27.148	
	verhardingen	€ 10.654	
	bebakening	€ 1.009	
	Inrichtingselementen	€ -	
	Algemene kosten	€ 2.190	
	Eenmalige kosten	€ 760	
	VAD kosten	€ 25.000	
	Onvoorzien	€ 12.000	
	<u>Woonrĳpmaken</u>		
	opbreekwerkzaamheden en grondwerk	€ 60.814	
	riolering	€ 33.448	
	verhardingen	€ 210.620	
	groenaanleg	€ 46.246	
	Bebakening	€ 4.058	
	openbare verlichting en brandkranen	€ 33.300	
	diversen	€ 77.213	
	Overige kosten	€ 16.689	
	VAD kosten	€ 55.000	
	Onvoorzien	€ 26.950	
6	rente vanaf peildatum 01-01-2020	€ 15.838	
7	kostenstijging (2% vanaf 2021 en doorbelasting interne uren)	€ 104.951	
totaal exploitatiekosten		€ 2.025.880	

opbrengsten c.q. grondprijsberekening excl. BTW

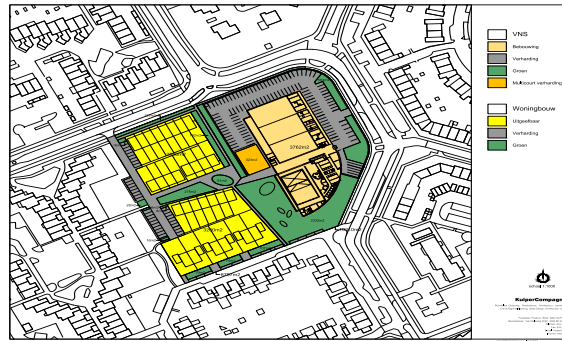
minimaal te realiseren grondopbrengst op einddatum		30.405 m2		€ 2.025.880		
uitgeefbare grond		30.405 m2				
opbrengsten gedifferentieerd met marktconforme grondprijzen						
<u>Gerealseerde opbrengsten(in boekwaarde verwerkt)</u>	aantal	m2	totaal m2	prijs/m2	kavelprijs	
zorgsteunpunt (Buurderĳ)						
zorgwoningen/groepswonen	1	3000	3000	€ 150,00	€ 450.000	€ 450.000 *
multifunctioneel centrum (bestaand pand)	1	3000	3000		€ 100.000	€ 100.000 *
bijdrage buurderĳ						€ 400.000 *
compensatie rentekosten 2013 t/m 2016						€ 560.000 *
afboeking voorziening Werklandschap per 31-12-2017						€ 1.897.261 *
tijdelijke verhuur bestaande pand						€ 18.620 *
<u>Gerealseerd 2018</u>						
bedrijfskavels met woonhuis	7		5820	€ 125,00	€ 727.500	€ 727.500
bedrijfskavels zonder woonhuis	3		5251	€ 100,00	€ 525.100	€ 525.100
bedrijfskavels in erfpacht met woonhuis	1		497	€ 125,00	€ 62.125	€ 62.125
bedrijfskavels in erfpacht zonder woonhuis	2		1641	€ 100,00	€ 164.100	€ 164.100
<u>Gerealseerd 2019</u>						
bedrijfskavels in erfpacht met woonhuis	3	352	1055	125	€ 131.875	€ 131.875
bedrijfskavels in erfpacht zonder woonhuis	4	564	2255	100	€ 225.500	€ 225.500
<u>Gerealseerd 2020</u>						
bedrijfskavels in erfpacht met woonhuis	1	865	865	125	€ 108.125	€ 108.125
bedrijfskavels met woonhuis	2		2092	125	€ 261.500	€ 261.500
<u>Gerealseerd 2021</u>						
Kavels naast brandweerkazeme	2	828	1656	100	€ 165.600	€ 165.600
Kavels Schoonenburgseweg	1	6303	6303	100	€ 630.300	€ 630.300
<u>Sociale huurwoningen</u>						
grondgebonden woningen koop	8		1110	185	€ 25.137	€ 205.350
sociale huurwoningen	4		435		€ 18.548	€ 74.192
totaal nog te realiseren opbrengsten	25		15771			€ 1.445.067
resultaat						€ -580.813 negatief

Globale exploitatieopzet locatie woningbouw Veldschuur

Samenvatting kosten, opbrengsten en resultaat

uitgangspunten

peildatum	1-1-2022
boekwaarde 1-1-2021	€ -870.506,24
boekwaarde per 1-1-2022	€ 29.433,65
omvang exploitatiegebied in m2	8797
rente	2,00%
kostenstijging	2,00%
stijging kavelprijzen	0,00%
gronduitgifte vanaf	1-1-2020
einddatum	31-12-2022
uitgifteduur in jaren	2

exploitatiekosten

ond.	omschrijving	uitvoeringskosten excl. btw	opmerkingen
1	grondkosten	€ 751.696	
2	onderzoekskosten	€ -	
3	plankosten	€ 100.032	
4	infrakosten(prijspeil 27-08-2020)	€ 872.479	
	Sloopwerkzaamheden	€ 330.839	
	Algemene werkzaamheden	€ 19.584	
	Opbreekwerkzaamheden	€ 13.571	
	Grondwerken	€ 30.872	
	Ondergrondse infrastructuur	€ 100.933	
	Verhardingen	€ 133.408	
	Groenvoorzieningen	€ 22.559	
	terreinrichting	€ 16.483	
	Indirecte kosten	€ 48.491	
	Staartkosten	€ 65.699	
	afronding	€ 204	
	VAD kosten	10% € 89.836	
5	rente	€ 56.911	
6	Kostenstijging	€ -5.612	
totaal exploitatiekosten		€ 1.775.506	

opbrengsten c.q. grondprijsberekening excl. BTW

minimaal te realiseren grondopbrengst op einddatum		€ 1.775.506					
uitgeefbare grond binnen plangebied grondprijs gemiddeld excl. btw bij minimale dekking		5.410 m2 per m2	€ 328				
opbrengsten gedifferentieerd met marktconforme grondprijzen							
	aantal	m2	totaal m2	prijs/m2 1-1-2020	kavelprijs 1-1-2020		m2 prijs incl btw
wonen							
goedkope woningen beneden/bovenwoning	14	95	1100	€ 180,00	€ 14.142,86	€	198.000
seniorenwoningen sociale huur tussen	6	125	800	€ 180,00	€ 24.000,00	€	144.000
seniorenwoningen sociale huur hoek	2	125	320	€ 180,00	€ 28.800,00	€	57.600
seniorenwoningen vrije sector tussen	5	160	730	€ 180,00	€ 26.280,00	€	131.400
seniorenwoningen vrije sector hoek	2	175	420	€ 180,00	€ 37.800,00	€	75.600
2*1 kap woningen	6	340	2040	€ 225,00	€ 76.500,00	€	459.000
	35						
Subsidie provinciale regeling Steengoed benutten						€	500.000
totaal opbrengsten			5410			€	1.565.600
resultaat						€	-209.906 negatief

Paragraaf verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin onze gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft.

Nu volgt eerst een compact totaaloverzicht en daarna per verbonden partij detailinformatie.

verbonden partij	rechtsvorm	programma
GGD	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
IBO	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
MGR	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving, Bestuur en organisatie
DRAN	<i>bedrijfsvoeringsorganisatie</i>	Sociale leefomgeving
DAR	<i>vennootschap</i>	Fysieke leefomgeving
MARN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
ODRN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
RBT ANV	<i>stichting</i>	Fysieke leefomgeving
VRGZ	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
VVE Maldensteijn	<i>vereniging</i>	Fysieke leefomgeving, Sociale leefomgeving
GMRAN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Bestuur en organisatie
Euregio	openbaar lichaam	Bestuur en organisatie
Munitax	gemeenschappelijke regeling	Bestuur en organisatie
BNG	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie
Vitens	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie

1. Naam	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid (GGD)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen en Tiel
4. Doelstelling	De GGD is onze partner op het gebied van gezonde jeugd, richt zich op preventie in het sociaal domein, werkt samen met andere partijen aan sociale veiligheid en levert een bijdrage aan een veilige en gezonde leefomgeving.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, <i>Heumen</i> , Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West-Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Deelnemende gemeenten hebben ieder een zetel in het Algemeen bestuur. Het stemgewicht per gemeente is afhankelijk van het aantal inwoners.
8. Financieel belang	2,9%
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 1.992.000 2019: € 1.290.000
10. Vreemd vermogen, ultimo	2020: € 24.929.000 2019: € 5.481.000
11 Financieel resultaat	2020: € 760.000 2019: € 41.000
12. Website	www.gdgelderlandzuid.nl

1. Naam	Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Gelderland-Zuid (IBO)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met centrumgemeente
3. Vestigingsplaats	Wijchen
4. Doelstelling	Het opsporen van uitkeringsfraude middels uitvoering van bijzonder onderzoek
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> en Wijchen
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	De gemeente Wijchen is als centrumgemeente de dagelijks bestuurder. Toezichthouder is de gemeente Berg en Dal. De vergaderingen zijn tweemaal jaarlijks voor de betreffende afdelingshoofden en portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.
8. Financieel belang	12,7%
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 0 2019: € 0
10. Vreemd vermogen, ultimo	2020: € 62.386 2019: € 69.832
11 Financieel resultaat	Ieder jaar worden de door IBO gemaakte kosten integraal afgerekend met de deelnemers zodat het resultaat telkens nihil is.

1. Naam	Modulair Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	De MGR is ingesteld om de belangen van deelnemers te behartigen: in het bijzonder op het gebied van werk, inkomen en ICT. Het samenwerkingsverband heeft naast de uitvoerende taken tevens een platformfunctie.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen, West Maas en Waal.
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving, Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft 2 van in totaal 15 zetels in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	3,3%
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 0 2019: € 0
10. Vreemd vermogen, ultimo	2020: € 25.104.000 2019: € 21.781.000
11 Financieel resultaat	2020: € 0 2019: € 0
12. Website	www.werkbedrijfrvn.nl www.irvn.nl

1. Naam	Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepen Vervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)
2. Rechtsvorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie op basis van een gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Arnhem
4. Doelstelling	De gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer.
5. Deelnemers	Arnhem, Berg & Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, <i>Heumen</i> , Lingewaard, Montferland, Mook & Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	De deelnemers wijzen uit hun midden elk één lid voor het Bestuur aan.
8. Financieel belang	2,1%
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 0 2019: € 0
10. Vreemd vermogen, ultimo	2020: € 13.000.867 2019: € 8.669.137
11 Financieel resultaat	2020: € 0 2019: € 0
12. Website	www.vervoersorganisatie.nl

1. Naam	DAR NV
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Door bundeling van kennis op het gebied van beleid en uitvoering het gemeentelijk afvalbeheer op een efficiënte en effectieve manier uit te voeren en de grotere schaal van de regio te benutten.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Nijmegen en Wijchen en vanaf 2021 Mook en Middelaar.
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen neemt deel aan de Algemene Vergadering van aandeelhouders.
8. Financieel belang	4,17% (4.583 aandelen van de in totaal 110.000); in 2021 volgt een herverdeling door de toetreding van Mook en Middelaar.
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 13.951.000 2019: € 14.202.000
10. Vreemd vermogen, ultimo	2020: € 11.458.000 2019: € 12.137.000
11 Financieel resultaat	2020: € 628.000 2019: € 879.000
12. Website	www.dar.nl

1. Naam	Milieu en Afval regio Nijmegen (MARN)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Het gezamenlijk maken van afspraken met de ARN over afvalinzameling en vuilverwerking.
5. Deelnemers	De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Mook en Middelaar, Nijmegen, West Maas en Waal, Wijchen
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft één zetel in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	MARN bezit 37,5% van de aandelen ARN, de besloten vennootschap die de afvalverwerkingsinstallatie in Weurt exploiteert.
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 9.860.156 2019: € 10.309.515
10. Vreemd vermogen, ultimo	2020: € 1.788.178 2019: € 1.874.115
11 Financieel resultaat	2020: € 134.958 2019: € 160.854

1. Naam	Omgevingsdienst regio Nijmegen (ODRN)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Kwaliteitsverbetering op het gebied van vergunningverlening en handhaving.
5. Deelnemers	De provincie Gelderland en de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Nijmegen en Wijchen.
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft 1 zetel in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	5,44%
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 494.111 2019: € 74.033
10. Vreemd vermogen, ultimo	2020: € 6.929.241 2019: € 5.201.724
11 Financieel resultaat	2020: € 483.671 2019: € 20.617
12. Website	www.odregionijmegen.nl

1. Naam	RBT Arnhem Nijmegen Veluwe
2. Rechtsvorm	Stichting
3. Vestigingsplaats	Elst
4. Doelstelling	Door middel van marketing en promotie meer bezoekers genereren die langer blijven en meer besteden en tot herhalingsbezoek overgaan.
5. Deelnemers	Gemeenten in de regio Arnhem Nijmegen en de Veluwe.
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft zitting in het stichtingsbestuur.
8. Financieel belang	Nu volgen de jaarcijfers van Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN)
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 181.733 2019: € 192.996
10. Vreemd vermogen, ultimo	2020: € 1.138.479 2019: € 998.792
11 Financieel resultaat	2020: € -14.258 2019: € 33.135
12. Website	www.toerismevan.nl

1. Naam	Veiligheidsregio Gelderland- Zuid (VRGZ)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Realisering van goede brandweezorg en geneeskundige hulpverlening door snelle inzet van ambulances en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, <i>Heumen</i> , Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West-Betuwe, West Maas & Waal, Wijchen en Zaltbommel.
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van alle deelnemende gemeenten
8. Financieel belang	3,1%
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 7.007.000 2019: € 3.285.000
10. Vreemd vermogen, ultimo	2020: € 68.824.000 2019: € 64.335.000
11 Financieel resultaat	2020: € 3.722.000 2019: € -398.000
12. Website	www.vrgz.nl

1. Naam	Vereniging van Eigenaars gebouw Maldensteijn
2. Rechtsvorm	Vereniging
3. Vestigingsplaats	Malden
4. Doelstelling	Onderhoud van de gezamenlijke ruimten en verzekering van het gehele gebouw bij één verzekeringsmaatschappij.
5. Deelnemers	de heer R. van der Meer en de gemeente Heumen
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving, Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	50%/50%
8. Financieel belang	67,7%/33,3%
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 2019: € 1.064
10. Vreemd vermogen, ultimo	2020: € 2019: € 18.096
11 Financieel resultaat	2020: € 2019: € -313

1. Naam	Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMRAN)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Arnhem
4. Doelstelling	Samenwerking op het gebied van woningbouw, circulariteit, economie, mobiliteit en cultuur/toerisme om groei en versterking van het groene karakter van de regio te realiseren.
5. Deelnemers	De 18 gemeenten van de Regio Arnhem-Nijmegen
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft zitting in het Algemeen bestuur
8. Financieel belang	2%
11 Financieel resultaat	Deze verbonden partij is op 1 januari 2021 van start gegaan.
12. Website	www.groenemetropoolregio.nl

1. Naam	Euregio Rhein-Waal
2. Rechtsvorm	Nederlands-Duits openbaar lichaam
3. Vestigingsplaats	Kleef
4. Doelstelling	Grensoverschrijdende samenwerking ter verbetering en intensivering van de economie en maatschappij.
5. Deelnemers	55 gemeenten en regionale overheden
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Het hoogste orgaan is de Euregioraad met 120 afgevaardigden van deelnemende leden. Heumen is hierin met twee personen vertegenwoordigd, één vanuit het college en één vanuit de raad.
8. Financieel belang	Gering
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 1.762.724 2019: € 1.650.555
10. Vreemd vermogen, ultimo	2020: € 3.395.351 2019: € 3.614.739
11 Financieel resultaat	2020: € 112.170 2019: € 192.469
12. Website	www.euregio.org

1. Naam	Munitax
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met centrumgemeente
3. Vestigingsplaats	Beuningen
4. Doelstelling	Gezamenlijke uitvoering heffing en invordering van gemeentelijke rechten en belastingen en de Wet WOZ.
5. Deelnemers	De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> en Wijchen.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	De gemeente Beuningen is als centrumgemeente de dagelijks bestuurder. De vergaderingen zijn voor de betreffende afdelingshoofden en portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.
8. Financieel belang	12,77%
9. Eigen vermogen, ultimo	n.v.t.
10. Vreemd vermogen, ultimo	n.v.t.
11. Financieel resultaat	Het nadelig resultaat wordt jaarlijks verrekend met de deelnemers.
12. Website	www.munitax.nl

1. Naam	Bank Nederlandse gemeenten
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Den Haag
4. Doelstelling	Uitoefening van het bankbedrijf ten dienste van overheden.
5. Deelnemers	Gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen welke zij bezitten (1 stem per aandeel van € 2,50 nominaal). De staat bezit 50% van de aandelen.
8. Financieel belang	Heumen bezit 151.515 aandelen.
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 4,4 mld. 2019: € 4,2 mld.
10. Vreemd vermogen, ultimo	2020: € 156,0 mld. 2019: € 145,5 mld.
11. Financieel resultaat	2020: € 221 mln. 2019: € 163 mln.
12. Website	www.bnq.nl

1. Naam	Vitens
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Zwolle
4. Doelstelling	Voor de watervoorziening en het bedrijf als geheel heeft Vitens de doelstelling om volledig klimaatneutraal te gaan ondernemen.
5. Deelnemers	De gemeenten en provincies in het voorzieningsgebied.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Via het aandelenbezit is Heumen vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AVA).
8. Financieel belang	Heumen bezit 16.023 aandelen.
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 557 mln. 2019: € 533 mln.
10. Vreemd vermogen, ultimo	2020: € 1.340 mln. 2019: € 1.293 mln.
11. Financieel resultaat	2020: € 52 mln. 2019: € 41 mln.
12. Website	www.vitens.nl

Financiële begroting

Geprognosticeerde balans

B A L A N S P E R

ACTIVA	Ultimo 2021		Ultimo 2022	
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa</i>		€ 7.276.933		€ 6.739.368
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 6.472.066		€ 6.171.449	
- Kosten onderzoek en ontwikkeling	€ 804.867		€ 567.919	
<i>Materiële vaste activa</i>		€ 25.420.592		€ 24.971.013
- Investerings met een economisch nut	€ 16.234.133		€ 16.046.126	
- Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 4.741.953		€ 4.672.856	
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	€ 4.444.506		€ 4.252.031	
<i>Financiële vaste activa</i>		€ 11.683.967		€ 11.431.450
Kapitaalverstrekingen aan:				
- deelnemingen	€ 739.867		€ 739.867	
Leningen aan:				
- woningbouwcorporaties	€ 6.020.000		€ 5.805.000	
Overige langlopende leningen u/g	€ 939.730		€ 648.226	
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 3.984.370		€ 4.238.357	
totaal vaste activa		€ 44.381.492		€ 43.141.831
Vlottende activa				
<i>Voorraden</i>		€ 78.819		€ -
Grond- en hulpstoffen:				
- in exploitatie genomen gronden	€ 78.819		€ -	
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		pm		pm
- Vorderingen op openbare lichamen	pm		pm	
- Rek-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	pm		pm	
- Overige vorderingen en uitzettingen	pm		pm	
<i>Liquide middelen</i>		€ -		pm
<i>Overlopende activa</i>		pm		pm
totaal vlottende activa		€ 78.819		€ -
Totaal Activa		€ 44.460.311		€ 43.141.831

PASSIVA	Ultimo 2021		Ultimo 2022	
Vaste passiva				
<i>Eigen vermogen</i>		€ 9.987.104		€ 10.419.714
- Algemene reserve	€ 8.258.742		€ 8.114.238	
- Bestemmingsreserves	€ 1.872.866		€ 1.781.334	
- Nog te bestemmen resultaat boekjaar	€ 144.504-		€ 524.142	
<i>Voorzieningen</i>		€ 9.969.273		€ 8.681.641
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		€ 21.113.333		€ 19.645.000
Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 15.093.333		€ 13.840.000	
- overige binnenlandse sectoren	€ 6.020.000		€ 5.805.000	
totaal vaste passiva		€ 41.069.710		€ 38.746.355
Vlottende passiva				
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		€ 3.390.601		€ 4.395.476
- Schuld bij kredietinstellingen	€ 3.390.601		€ 4.395.476	
- Overige schulden	pm		pm	
<i>Overlopende passiva</i>		pm		pm
totaal vlottende passiva		€ 3.390.601		€ 4.395.476
Totaal Passiva		€ 44.460.311		€ 43.141.831

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

Immateriële vaste activa

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
bijdragen aan schoolbesturen t.b.v. investeringen schoolgebouwen e.d.
Kosten onderzoek en ontwikkeling
kosten onderzoek en ontwikkeling nieuw sportcentrum Malden

	Boekwaarde 31-12-2021	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
	€ 6.472.066		€ 65.415	€ 235.202	€ 6.171.449
	€ 804.867			€ 236.948	€ 567.919
totalen	€ 7.276.933	€ -	€ 65.415	€ 472.150	€ 6.739.368

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn als volgt opgebouwd:

overige investeringen met een economisch nut
investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
€ 16.234.133	€ 16.046.126
€ 4.741.953	€ 4.672.856
€ 4.444.506	€ 4.252.031
€ 25.420.592	€ 24.971.013

totalen

Nu volgt een overzicht van het boekwaardeverloop van de 'overige investeringen met een economisch nut':

investeringen economisch nut	Boekwaarde 31-12-2021	Investering	Desinvestering *	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
<i>gronden en terreinen</i>	€ 4.054.363	€ 65.415	€ -	€ 18.844	€ 4.100.934
<i>in erfpacht uitgegeven gronden</i>	€ 857.325			€ -	€ 857.325
<i>bedrijfsgebouwen</i>	€ 9.474.332		€ -	€ 269.904	€ 9.204.427
<i>grond-, weg- en waterbouwkundige werken</i>	€ -		€ -	€ -	€ -
<i>vervoermiddelen</i>	€ 13.760		€ -	€ 9.693	€ 4.067
<i>machines, apparaten en installaties</i>	€ 268.071	€ 10.000	€ -	€ 33.697	€ 244.374
<i>overige materiële vaste activa</i>	€ 1.566.283	€ 263.869	€ -	€ 195.154	€ 1.634.998
totalen	€ 16.234.133	€ 339.284	€ -	€ 527.293	€ 16.046.126

investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

gronden en terreinen
grond-, weg- en waterbouwkundige werken (riolering)
machines, apparaten en installaties
overige materiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2021	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
	€ 43.413	€ -	€ -	€ 5.577	€ 37.836
	€ 4.423.373	€ 132.500	€ -	€ 165.496	€ 4.390.377
	€ 1.819	€ -	€ -	€ 909	€ 910
	€ 273.348	€ -	€ -	€ 29.615	€ 243.733
totalen	€ 4.741.953	€ 132.500	€ -	€ 201.597	€ 4.672.856

De totaal uit te voeren investeringen 2022 met een economisch nut zijn:

- grondkosten de Schoren (locatie voormalige Molenwijkschool)
- investeringen IBP
- klepelmaaier buitendienst
- armaturen/masten openbare verlichting
- speelvoorzieningen
Totaal investeringen met economisch nut

- maatregelen wateroverlast
- afkoppeling verhard oppervlak
Totaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

totalen

Raming besteding in 2022	Cumulatief raming besteding
€ 65.415	€ 143.220
€ 13.000	€ 13.000
€ 10.000	€ 10.000
€ 220.869	€ 220.869
€ 30.000	€ 30.000
€ 339.284	€ 417.089
€ 27.500	€ 50.000
€ 105.000	€ 105.000
€ 132.500	€ 155.000
€ 471.784	€ 572.089

Nu volgt een overzicht van het boekwaardeverloop van de 'investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut':

investeringen maatschappelijk nut	Boekwaarde 31-12-2021	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
<i>grond-, weg- en waterbouwkundige werken (riolering)</i>	€ 4.444.506		€ -	€ 192.475	€ 4.252.031
totalen	€ 4.444.506	€ -	€ -	€ 192.475	€ 4.252.031

Een specificatie van de investeringen in relatie tot de beschikbaar gestelde kredieten plus een toelichting hierop treft u aan in de bijlage 'Overzicht lopende investeringen'.
Op de materiële vaste activa wordt afgeschreven conform de richtlijnen, zoals opgenomen in de notitie "Waardering en afschrijving vaste activa gemeente Heumen".

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa in 2022 is als volgt:

financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2021	Investing	Desinvestering	Aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2022
a) Kapitaalverstrekingen aan: deelnemingen	€ 739.867	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 739.867
b) Leningen aan: woningbouwcorporatie Oosterpoort	€ 6.020.000	€ -	€ -	€ 215.000	€ -	€ 5.805.000
c) Overige langlopende leningen u/g	€ 939.730	€ -	€ -	€ 291.504	€ -	€ 648.226
d) Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 3.984.370	€ 627.321	€ -	€ 373.334	€ -	€ 4.238.357
totalen	€ 11.683.967	€ 627.321	€ -	€ 879.838	€ -	€ 11.431.450

a) Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen:

Deze zijn als volgt te specificeren:

aandelen Bank Nederlandse Gemeenten (nominaal € 2,50 per aandeel)
aandelen Vitens N.V.
aandelen DAR

totalen

aantal ultimo jaar	Boekwaarde 31-12-2021	Investing	Desinvestering	Boekwaarde 31-12-2022
151.515	€ 378.787	€ -	€ -	€ 378.787
16.023	€ 1.630	€ -	€ -	€ 1.630
1.719	€ 359.450	€ -	€ -	€ 359.450
totalen	€ 739.867	€ -	€ -	€ 739.867

Het jaarlijkse dividend van genoemde deelnemingen wordt bij de ontvangst ervan als een baat verantwoord in de exploitatie; zie hiervoor het product 'Effecten'.

b) Leningen u/g woningbouwcorporatie

Betreft een tweetal leningen welke als volgt zijn te specificeren:

Voor de financiering van de bouw van een Brede School en parkeergarage in Centrum-West Malden heeft de gemeente Heumen de afspraak gemaakt met Oosterpoort Projectontwikkeling B.V. te Groesbeek dat zij optreedt als opdrachtgever. Oosterpoort Projectontwikkeling is eigenaar en verhuurt het pand door aan de gemeente Heumen. Voor het financieren van de bouwkosten heeft de gemeente per 1 december 2009 bij de NWB (Nederlandse Waterschapsbank) een 40-jarige geldlening aangetrokken. De lening van € 8,6 miljoen is per dezelfde datum een op een aan Oosterpoort doorverstrekt. Als extra zekerheid is het recht van hypotheek en pandrechten op de Brede School Malden door Oosterpoort als hypotheekgever aan de gemeente Heumen als schuldeiser verleend. Looptijd van de lening 1 december 2009 tot 1 december 2049. Het schuldrestant per ultimo 2022 bedraagt € 5.805.000.

c) Overige langlopende leningen u/g

Nuon (annuïtaire lening)
hypothecaire geldleningen
sporthal Passelegt Overasselt
stichting het Tweede Huis

totalen

Rentevoet	Boekwaarde per 31-12-2020	Uitzetting	Desinvestering	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2021
9,0%	€ 188.286			€ 188.286	€ -
div.	€ 672.770			€ 103.218	€ 569.552
5,5%	€ 9.926			€ -	€ 9.926
0,0%	€ 68.748			€ -	€ 68.748
totalen	€ 939.730	€ -	€ -	€ 291.504	€ 648.226

stichting het Tweede Huis

Stichting het Tweede Huis heeft in 1996 van onze gemeente een geldlening van € 68.748 ontvangen. In de betreffende leningsovereenkomst zijn de aflossingsvoorwaarden opgenomen. Gelet op de jaarlijkse exploitatie- en balansresultaten van deze stichting is er tot op heden nog niet afgelost op deze lening. De jaarlijks aan de boekwaarde toegerekende rente betreft in feite een subsidie aan deze stichting. Tot zekerheid voor de terugbetaling van de verstrekte geldlening is een recht van hypotheek gevestigd op de grond met opstallen gelegen aan het Kerklaantje 10 te Nederasselt.

sporthal Passelegt Overasselt

Aan de stichting sportaccommodatie Passelegt te Overasselt is in 1998 een renteloze geldlening van € 11.344,51 (f 25.000) verstrekt voor een periode van 10 jaar. Vanaf het derde jaar zou gedurende 8 jaar de lening afgelost moeten worden. Het schuldbedrag van € 9.926 (7 jaartermijnen) is tot op heden niet voldaan. In januari 2018 heeft de raad besloten om nog tot medio 2019 een exploitatiesubsidie te verstrekken. Voorlopig heeft de stichting nog onvoldoende financiële ruimte om de aflossing te kunnen voldoen.

d) Overige uitzettingen looptijd > 1 jaar

SVN leningen
Zonnepanelen project

Totaal langlopende geldleningen u/g

Boekwaarde 31-12-2021	Uitzetting/ herwaardering	Desinvestering	Ontvangen Aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2022
€ 2.838.551	€ 357.821	€ -	€ 179.334	€ -	€ 3.017.038
€ 1.145.819	€ 269.500	€ -	€ 194.000	€ -	€ 1.221.319
€ 3.984.370	€ 627.321	€ -	€ 373.334	€ -	€ 4.238.357

vlottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Verloop in 2022	Boekwaarde per 31-12-2021	Kosten aankopen	Kosten bouwrijpmaken en plankosten	Renteverlies en resultaatneming complexen	Aanwending voorziening tekort	Boekwaarde per 31-12-2022
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar: - in exploitatie genomen gronden met kostprijsberekening	€ 84.053	€ -	€ 701.631	€ 9.690	€ 795.374	€ -
Totaal voorraden	€ 84.053	€ -	€ 701.631	€ 9.690	€ 795.374	€ -

In exploitatie genomen gronden met kostprijsberekening € 0

Het betreft de navolgende complexen:

	Boekwaarde per 31-12-2021	Investeringen	Aanwending voorziening tekort	aantal m2	Boekwaarde per 31-12-2022	Gem. boekw. per m2
■ Werklandschap Overasselt	€ 114.874	€ 466.020	€ -580.894	0	€ -	€ -
■ Locatie Veldschuur Malden	€ -30.821	€ 245.301	€ -214.480	0	€ -	€ -
Totaal	€ 84.053	€ 711.321	€ -795.374	€ -	€ -	

Complex Werklandschap Overasselt

Het complex Werklandschap Overasselt zit in de afrondende fase. Alle gronden zijn inmiddels uitgegeven. Deels door verkoop en deels door uitgifte in erfpacht. Het woonrijpmaken (afwerking straten en het groen) van het zuidelijk deel (woningbouw en supermarkt) is inmiddels aanbesteed en wordt nog in 2021 uitgevoerd en opgeleverd. Voor het noordelijk deel waar de bedrijven zijn gevestigd staat de aanbesteding van het woonrijpmaken eveneens in 2021 gepland. De uitvoering en afronding van deze werkzaamheden wordt verwacht in het 1e kwartaal 2022. Het complex wordt eind 2022 afgesloten.

Complex locatie Veldschuur Malden

Op deze locatie van de voormalige Veldschuur is medio 2021 gestart met de bouw van 35 woningen te realiseren. Na realisatie van de woningen en het woonrijpmaken kan de grondexploitatie voor dit complex eind 2022 worden afgesloten.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder worden vooralsnog voor memorie geraamd.

pm

Liquide Middelen

Door het invoeren van het schatkistbankieren zijn de gemeenten verplicht hun tegoeden onder te brengen bij het ministerie van Financiën. Op basis van een opgestelde meerjaren liquiditeitsbegroting is per ultimo 2022 een tekort aan verwachte liquiditeiten geraamd. Met het aantrekken van een vaste geldlening zal dit tekort aan liquiditeiten worden opgelost.

pm

Overlopende Activa

De overlopende activa worden in de prognosebalans 2022 voor memorie geraamd.

pm

TOELICHTING PASSIVA

Vaste Passiva

Eigen Vermogen

Algemene Reserve

Vrij beschikbaar eigen vermogen per 31 december 2022 (voor resultaatbestemming 2022)

Bedrag
€ 8.114.238

Reserves vormen het eigen vermogen van de gemeente en zijn te onderscheiden naar algemene- en bestemmingsreserves.

Tot de algemene reserves worden gerekend alle reserves, niet zijnde een bestemmingsreserve.

De algemene reserve is in principe bestemd als een algemene buffer voor eventuele rekeningtekorten en als algemeen weerstandsvermogen voor de gemeente.

Nog te bestemmen resultaat boekjaar

Resultaat boekjaar 2022

voordelig

Bedrag
€ 524.142

Het voordelig resultaat komt ten gunste van het eigen vermogen van de gemeente.

Voor de totstandkoming van het resultaat wordt verwezen naar de programmabegroting 2022.

De staat van Reserves en Voorzieningen 2022 (zie ook bijlage staat D) geeft in totaal (vóór mutatie resultaat 2022) een netto-afname aan van € 1.288.952. De mutaties worden hierna op hoofddonderdelen toegelicht.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan vooraf een bepaalde bestemming is gegeven, dus bestemd is voor specifieke, met name genoemde uitgaven.

Specificatie	Beschikbaar 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Opheffing reserves	Beschikbaar 31-12-2022
egaliseringsreserve BIJG	€ 58.347		€ -		€ 58.347
schoonheidsrekenkamercommissie	€ 10.337				€ 10.337
vernieuwing verkeersregelinstallaties	€ 94.756		€ 94.756		€ -
dekking kap.lasten sanering ongezuiverde lozings buitengebied	€ 366.664		€ 37.322		€ 329.342
beheer natuurgronden Keersluis	€ 95.237		€ 8.040		€ 87.197
participatiewet	€ 66.759		€ -		€ 66.759
risicoreserve sociaal domein (schoonheidsrekenkamercommissie)	€ 420.353		€ -		€ 420.353
vluchtelingen/statushouders	€ 52.926				€ 52.926
baten en lasten rioleringsstelsel	€ 449.735		€ -		€ 449.735
onderhoud parkeergarage Brede School Broeksingel (BSB)	€ 55.150	€ 8.500	€ 2.500		€ 61.150
onderhoud sportzaal Brede School Broeksingel (BSB)	€ 100.250	€ 11.500	€ 3.500		€ 108.250
erfpachtgronden de Laan Werklandschap Overasselt	€ 102.352	€ 34.586			€ 136.938
Totaal overige bestemmingsreserves	€ 1.872.866	€ 54.586	€ 146.118	€ -	€ 1.781.334

Toelichting op de mutaties en de stand van bestemmingsreserves:

egaliseringsreserve BIJG

Tijdens de begrotingsbehandeling op 9 november 2020 heeft de raad een motie ingediend om het positieve resultaat 2020 van de Buiggelden in een egaliseringsreserve te storten en daardoor te streven naar een meerjarige gelijke druk binnen de uitgaven en inkomstenbudgetten van de buiggelden.

schoonheidsrekenkamercommissie

Deze bestemmingsreserve blijft integraal beschikbaar voor de nog te formeren nieuwe rekenkamercommissie.

vernieuwing verkeersregelinstallaties

Bij de vaststelling van de Programmarekening 2019 door de Raad is besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve 'Verkeersregelinstallaties' ten behoeve van een bijdrage aan de VRI's in Malden en Nederasselt op de provinciale wegen. De plaatsing van de VRI in Nederasselt is vertraagd.

dekking kapitaallasten sanering onzuivere lozings buitengebied

In 2005 is door de raad besloten om een deel van de algemene reserve om te zetten in een bestemmingsreserve voor de dekking van kapitaallasten van investeringen in de aanleg van riolering in onze buitengebieden (zie raadsbesluit van februari 2004). Voor 2022 is deze bestemmingsreserve aangesproken voor het begrote bedrag.

beheer Natuurgronden Keersluis

Betreft een gekapitaliseerde uitkering van Rijkswaterstaat voor het duurzaam beheer en onderhoud van het dassengebied nabij de keersluis voor de periode 2012 tot 2032. De uitgaven hebben betrekking op o.a. het uitvoeren van beheermaatregelen door de Vereniging Nederlands Cultuurschap en Landschapsbeheer Gielen.

participatiewet

Deze bestemmingsreserve wordt ingezet voor lokale of via de MGR extra uit te voeren reïntegratieactiviteiten van onze bijstandsgerechtigden.

risicoreserve sociaal domein (schoonheidsrekenkamercommissie)

Deze bestemmingsreserve is gevormd uit de vanaf 2015 jaarlijkse positieve saldi van de ontvangen integratie-uitkering sociaal domein onderdelen Jeugd en WMO. Ingaande 2019 is deze integratie-uitkering geïntegreerd in de algemene uitkering en is er dus ook geen sprake meer van een koppeling met de rijksmiddelen. Overschrijdingen op de begrote lasten WMO (2015) en Jeugdzorg worden via deze bestemmingsreserve geëgaliseerd.

vluchtelingen/statushouders

Deze bestemmingsreserve is in de loop van 2016 door uw raad gevormd uit het overschot rijksmiddelen 2016 versus uitgaven 2016, betrekking hebbende op noodhuisvesting-maatschappelijke begeleiding en volksgezondheid van statushouders.

In verband met de in- en uitvoering van de Nieuwe Inburgeringswet per 1 juli 2021, zullen mogelijk kerwis - met instemming van uw raad - onttrekkingen gaan plaatsvinden uit deze bestemmingsreserve.

baten en lasten rioleringsstelsel

In 2015 is geconstateerd dat de voorziening 'onderhoudsreserve riolering' als gevolg van diverse ontwikkelingen € 600.000 meer bevatte dan op dat moment noodzakelijk werd geacht. Betreffend bedrag is toen op grond van de geldende boekhoudregels aan de genoemde voorziening onttrokken en vervolgens toegevoegd aan deze bestemmingsreserve. Deze middelen zijn in principe bestemd voor investeringen en kosten verbonden met riolering.

onderhoud parkeergarage Brede school Broeksingel

De parkeergarage onder de BSB is in eigendom van Oosterpoort. Omdat de kosten van groot onderhoud voor rekening komen van de huurder (=gemeente), wordt er sinds 2012 jaarlijks € 8.500 opzij gezet voor de uitvoering van toekomstig groot onderhoud. Dit bedrag betreft een percentage van de bouwkosten. Omdat er niet echt een meerjarenonderhoudsplaning aan ten grondslag ligt, is de voorziening enkele jaren geleden omgezet naar een bestemmingsreserve.

onderhoud sportzaal Brede school Broeksingel

De sportzaal in de BSB is in eigendom van Oosterpoort. Omdat de kosten van groot onderhoud voor rekening komen van de huurder (=gemeente), wordt er sinds 2012 jaarlijks € 11.500 opzij gezet voor de uitvoering van toekomstig groot onderhoud. Dit bedrag betreft een percentage van de bouwkosten. Omdat er niet echt een meerjarenonderhoudsplaning aan ten grondslag ligt, is de voorziening enkele jaren geleden omgezet naar een bestemmingsreserve.

erfpachtgrond de Laan (diverse kavels Werklandschap)

Voor deze percelen is een erfpachtovereenkomst afgesloten waarbij de erfpachter het blote eigendom van de gemeente wenst te kopen maar eigendomsoverdracht zal pas over uiterlijk 20 jaar plaatsvinden of nadat alle op grond van de erfpachtovereenkomst verschuldigde canons zijn voldaan. De ontvangen afkoopsummen worden in een bestemmingsreserve gestort (het zgn. financieringsmodel). Conform de BBV-voorschriften wordt de ontvangen afkoopsum direct via resultaatbestemming in een bestemmingsreserve afkoopsum gestort. De bestemmingsreserve dient ter duurzame financiering(dekking) van maximaal de grondwaarde waarvan de erfpacht is afgesloten. De grondwaarde wordt opgenomen onder de materiële vaste activa op de balans.

Voor nadere informatie met betrekking tot de bestemmingsreserves wordt verwezen naar de als bijlage in de programmabegroting 2022 opgenomen modelstaat D - reserves en voorzieningen.

Voorzieningen

Er is sprake van voorzieningen wanneer er een onderliggende verplichting (bijv. ontvangen bijdrage met bestedingsverplichting) of een te kwantificeren risico aanwezig is. Aan voorzieningen mag geen rente worden toegevoegd.

De voorzieningen voor onderhoud dienen te steunen op deugdelijke calculaties en goed onderbouwde beheerplannen.

De balanspost voorzieningen bestaat uit de volgende deelvoorzieningen:

Omschrijving	Beschikbaar 31-12-2021	Aanpassingen	Vermeerdering	Vermindering	Beschikbaar 31-12-2022
onderhoud gemeentegebouwen	€ 1.530.025		€ 196.726	€ 315.378	€ 1.411.373
onderhoud wegen	€ 253.848		€ 421.725	€ 460.069	€ 215.504
onderhoud en egalisatie baten en lasten rioleringsstelsel	€ 4.734.497		€ 75.517	€ 226.250	€ 4.583.764
pensioenen oud-wethouders	€ 1.784.808			€ 87.317	€ 1.697.491
nadelig exploitatieresultaat complex Werklandschap Overasselt	€ 580.894			€ 580.894	€ -
nadelig exploitatieresultaat complex Veldschuur Malden	€ 214.480			€ 214.480	€ -
personele regelingen	€ 62.559	€ 70.000		€ 85.000	€ 47.559
dubieuze debiteuren	€ 108.223	€ 15.000		€ 15.000	€ 108.223
dubieuze debiteuren soza	€ 609.727	€ 58.000		€ 50.000	€ 617.727
Totaal voorzieningen	€ 9.879.061	€ -	€ 836.968	€ 2.034.388	€ 8.681.641

Nadere toelichting mutaties:

Onderhoudsvoorziening gemeentegebouwen, wegen en riolering

Voor een nadere toelichting op de gebouwen, de wegen en het rioleringsstelsel wordt verwezen naar de in de programmabegroting 2022 opgenomen Paragraaf 'Onderhoud Kapitaalgoederen'.

Pensioenen oud-wethouders

Indien een voormalig wethouder de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, wordt vanuit de verzekeraar het hiervoor opgebouwde kapitaal overgemaakt naar onze gemeente. Tot op heden heeft dit voor vijf oud-wethouders plaats gehad. Vanuit deze voorziening worden maandelijks de pensioenen betaald. Om de toereikendheid van deze voorziening goed te kunnen beoordelen wordt er jaarlijks een actuariële berekening opgesteld.

Personele regelingen

Deze voorziening is ter dekking van toekomstige personeelslasten van voormalige werknemers. Het gaat hierbij met name om WW en de bovenwettelijke WW (BWWW).

Werklandschap Overasselt en Veldschuur Malden

De per 1 januari 2021 herziene exploitatieopzetten komen uit op een tekorten. Voor deze tekorten zijn eerder voorzieningen gevormd.

Dubieuze vorderingen algemeen en u.h.v. sociale uitkeringen

De voorziening is bedoeld voor het opvangen van lasten door afboeking van vooral belastingdebiteuren door Munitax maar ook andere debiteuren en alle overige openstaande vorderingen die om uiteenlopende redenen niet meer zijn te innen.

Ten aanzien van de volwaardigheidsbeoordeling van vorderingen uit hoofde van verstrekte sociale uitkeringen (BBZ-WWB-bijzondere bijstand) wordt de statische methode van waardering gehanteerd. Elke vordering wordt afzonderlijk beoordeeld en vervolgens wordt het volwaardigheidspercentage bepaald. De stand van de voorziening dubieuze vorderingen sociaal per 31 december 2022 wordt ingeschat op € 617.727.

Voor meer informatie met betrekking tot de voorzieningen wordt verwezen naar de in dit boekwerk als bijlage opgenomen modelstaat D - reserves en voorzieningen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen

De onderbouwing van de op de balans opgenomen langlopende geldleningen is als volgt:

Specificatie	Saldo per 31-12-2021	Aflossingen	Rentelasten	Vermeerderingen	Saldo per 31-12-2022
door Bng en de NWB verstrekte leningen:					
voor interne financiering Algemene Dienst	€ 15.093.333	€ 1.253.333	€ 301.212	€ -	€ 13.840.000
subtotaal	€ 15.093.333	€ 1.253.333	€ 301.212	€ -	€ 13.840.000
voor Oosterpoort Wooncombinatie	€ 6.020.000	€ 215.000	€ 237.298	€ -	€ 5.805.000
Totaal langlopende geldleningen	€ 21.113.333	€ 1.468.333	€ 538.510	€ -	€ 19.645.000

De 'tegenhangers' van de leningen aan Oosterpoort zijn terug te vinden onder de financiële vaste activa.

Voor een nadere specificatie wordt eveneens verwezen naar de in de productenrekening opgenomen staat van langlopende schulden.

Viottende Passiva

Schuld bij kredietinstellingen

De schuld in rekening-courant bij de bankinstelling BNG per ultimo van het jaar bedraagt:

Rekening-Courant:

Bng rekening-crt
Totaal schuld in rekening-courant

Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022
€ 3.390.601	€ 4.645.476
€ 3.390.601	€ 4.645.476

Op basis van een opgestelde meerjaren liquiditeitsbegroting is per ultimo 2022 een tekort aan verwachte liquiditeiten geraamd. Met het aantrekken van een vaste geldlening zal dit tekort aan liquiditeiten worden opgelost.

Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige Schulden

De overige schulden worden in de prognosebalans 2021 voor memorie geraamd.

_____ **pm**

Overlopende passiva

De overlopende passiva worden in de prognosebalans 2021 voor memorie geraamd.

_____ **pm**

BALANS PER

ACTIVA	Ultimo 2023		Ultimo 2024		Ultimo 2025	
Vaste activa						
<i>Immateriële vaste activa</i>		€ 6.364.982		€ 5.889.727		€ 5.661.885
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 6.034.011		€ 5.795.704		€ 5.567.862	
- Kosten onderzoek en ontwikkeling	€ 330.971		€ 94.023		€ 94.023	
<i>Materiële vaste activa</i>		€ 25.211.866		€ 24.606.535		€ 23.991.330
- Investerings met een economisch nut	€ 15.865.734		€ 15.660.126		€ 15.448.365	
- Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 5.284.823		€ 5.075.822		€ 4.863.099	
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	€ 4.061.309		€ 3.870.587		€ 3.679.866	
<i>Financiële vaste activa</i>		€ 11.375.725		€ 11.203.004		€ 11.038.856
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	€ 739.867		€ 739.867		€ 739.867	
Leningen aan:						
- woningbouwcorporaties	€ 5.590.000		€ 5.375.000		€ 5.160.000	
Overige langlopende leningen u/g	€ 615.226		€ 596.226		€ 576.226	
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 4.430.632		€ 4.491.911		€ 4.562.763	
totaal vaste activa		€ 42.952.573		€ 41.699.266		€ 40.692.071
Vlottende activa						
<i>Voorraden</i>		€ -		€ -		€ -
Grond- en hulpstoffen:						
- in exploitatie genomen gronden	€ -		€ -		€ -	
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		pm		pm		pm
- Vorderingen op openbare lichamen	pm		pm		pm	
- Rek-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	pm		pm		pm	
- Overige vorderingen en uitzettingen	pm		pm		pm	
<i>Liquide middelen</i>		pm		pm		pm
<i>Overlopende activa</i>		pm		pm		pm
totaal vlottende activa		€ -		€ -		€ -
Totaal Activa		€ 42.952.573		€ 41.699.266		€ 40.692.071

31 DECEMBER 2023, 2024, 2025

PASSIVA	Ultimo 2023		Ultimo 2024		Ultimo 2025	
Vaste passiva						
<i>Eigen vermogen</i>		€ 10.430.191		€ 10.379.697		€ 10.668.930
- Algemene reserve	€ 8.638.380		€ 8.844.345		€ 8.788.053	
- Bestemmingsreserves	€ 1.785.846		€ 1.791.644		€ 1.798.729	
- Nog te bestemmen resultaat boekjaar	€ 5.965		€ 256.292		€ 82.148	
<i>Voorzieningen</i>		€ 8.410.389		€ 8.519.621		€ 8.549.315
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		€ 18.176.667		€ 16.708.333		€ 15.240.000
Onderhandse leningen van:						
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 12.586.667		€ 11.333.333		€ 10.080.000	
- overige binnenlandse sectoren	€ 5.590.000		€ 5.375.000		€ 5.160.000	
totaal vaste passiva		€ 37.017.247		€ 35.607.651		€ 34.458.245
Vlottende passiva						
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		€ 5.935.326		€ 6.091.615		€ 6.233.826
- Overige schulden (sluitpost)	€ 5.935.326		€ 6.091.615		€ 6.233.826	
<i>Overlopende passiva</i>		pm		pm		pm
totaal vlottende passiva		€ 5.935.326		€ 6.091.615		€ 6.233.826
Totaal Passiva		€ 42.952.573		€ 41.699.266		€ 40.692.071

Toelichting financiële begroting

FINANCIËLE KADERS EN UITGANGSPUNTEN

Bij het opstellen van deze begroting hebben wij de navolgende financiële kaders en uitgangspunten gehanteerd.

Onderdeel	grondslag	toelichting
omvang personeelsformatie	110,89 fte	2022
indexering salarissen	1,2%	2022 - stelpost € 111.600
	2%	2023 - cum. stelpost € 299.832
	1,8%	2024 - cum. stelpost € 472.629
	2,1%	2025 - cum. stelpost € 677.854
indexering prijzen	1,4%	2022 - stelpost € 200.412
	1,5%	2023 - cum. stelpost € 414.151
	1,5%	2024 - cum. stelpost € 631.095
	1,5%	2025 - cum. stelpost € 851.294
omslagpercentage investeringen staat vaste activa	0,34 %	2022
	0,31%	2023
	0,23 %	2024
	0,20 %	2025
rentepercentage nieuwe investeringen	2%	2022 t/m 2025
tarief afvalstoffenheffing	100 % kostendekkend	2022 t/m 2025
tarief rioolrecht	100 % kostendekkend	2022 t/m 2025
tarieven algemene begraafplaats	100 % kostendekkend	2022 t/m 2025
stelpost loonontwikkeling	€ 111.600	2022
stelpost prijsontwikkeling	€ 200.412	2022
stelpost ziektevervangning	€ 106.500	2022 t/m 2025
stelpost uitvoering personele regelingen	€ 22.500	2022 t/m 2025
negatieve stelpost onderuitputting	€ -400.377	2022 t/m 2024

peildatum	woonruimten
1 januari 2022	7.412
1 januari 2023	7.459
1 januari 2024	7.506
1 januari 2025	7.552

peildatum	inwoners
1 januari 2022	16.523
1 januari 2023	16.623
1 januari 2024	16.726
1 januari 2025	16.726

peildatum	bijstandsccliënten
1 januari 2022	238
1 januari 2023	243
1 januari 2024	248
1 januari 2025	253

ALGEMEEN FINANCIËEL BEELD

De financiële huishouding van de gemeente komt steeds verder onder druk te staan. Enerzijds hebben we te maken met oplopende uitgaven in het sociaal domein, anderzijds worden we geconfronteerd met oplopende kortingen op de te ontvangen rijksbijdrage. Om financieel gezond te blijven is de gemeente genoodzaakt ombuigingen te realiseren. Met het vaststellen van de kaderbrief heeft de raad het college uitgangspunten mee gegeven om te komen tot een evenwichtig pakket aan maatregelen om een sluitende begroting aan te leveren. De tendens dat gemeenten het financieel steeds zwaarder krijgen door de uitvoering van gedecentraliseerde wettelijke taken leidt tot een verschaling van het lokale beleid. Met de nog steeds toenemende zorguitgaven, de oplopende opschalingskorting en de herverdeling van het gemeentefonds nog op komst is de kans reëel dat verdere ombuigingen in de nabije toekomst noodzakelijk zijn.

	2021	2022	2023	2024	2025
Saldo 2022-2025	-194.504	524.143	5.965	-256.292	82.148

OVERZICHT VAN LASTEN EN BATEN

Lasten

Exploitatie	Begroting				
	2021	2022	2023	2024	2025
Programma 1 Sociale leefomgeving	-20.247.148	-19.615.425	-19.318.072	-19.224.395	-18.827.182
Programma 2 Fysieke leefomgeving	-14.155.025	-10.562.671	-10.630.919	-10.626.668	-10.577.115
Programma 3 Bestuur en organisatie	-10.205.815	-9.978.305	-10.747.879	-11.326.635	-11.692.442
Saldo	-44.607.988	-40.156.402	-40.696.871	-41.177.697	-41.096.739

Baten

Exploitatie	Begroting				
	2021	2022	2023	2024	2025
Programma 1 Sociale leefomgeving	5.002.466	4.722.580	4.600.381	4.577.721	4.577.721
Programma 2 Fysieke leefomgeving	8.092.383	4.475.335	4.496.192	4.513.979	4.517.703
Programma 3 Bestuur en organisatie	31.318.635	31.482.629	31.606.263	31.829.705	32.083.462
Saldo	44.413.484	40.680.544	40.702.836	40.921.406	41.178.886

Saldo

Exploitatie	Begroting				
	2021	2022	2023	2024	2025
Programma 1 Sociale leefomgeving	-15.244.682	-14.892.845	-14.717.691	-14.646.674	-14.249.461
Programma 2 Fysieke leefomgeving	-6.062.642	-6.087.336	-6.134.728	-6.112.688	-6.059.411
Programma 3 Bestuur en organisatie	21.112.820	21.504.323	20.858.384	20.503.071	20.391.020
Saldo	-194.504	524.143	5.965	-256.292	82.148

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Voor het financiële inzicht is het noodzakelijk te onderkennen welke programma's voordelig dan wel nadelig worden beïnvloed door eenmalige baten of lasten. Voor de komende vier begrotingsjaren gaat het alleen om incidentele lasten.

Incidentele lasten	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1 - Sociale leefomgeving - sloopkosten speelvoorzieningen - project kamers met Aandacht	€ 16.025	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
2 - Fysieke leefomgeving - implementatie omgevingswet - investeringsbijdrage VRI	€ 100.000 € 94.576	€ 50.000	€ 50.000	
3 - Bestuur en organisatie - actualiseren RIE - installatie burgemeester	€ 4.000 € 15.000			
totalen per begrotingsjaar	€ 229.781	€ 59.000	€ 59.000	€ 9.000

Structureel in evenwicht

De gemeente heeft de verantwoording om een begroting vast te stellen, die structureel en reëel in evenwicht is. M.a.w. dekken de structurele baten de structurele lasten?

In onderstaand overzicht wordt het begrotingssaldo van baten en lasten geschoond van de incidentele posten inclusief de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	2022	2023	2024	2025
Saldo baten en lasten	V € -524.142	V € -5.965	N € 256.292	V € -82.148
af: Toevoegingen aan reserves	€ 54.586	€ 54.586	€ 54.586	€ 54.586
bij: Onttrekkingen aan reserves	€ 146.118	€ 50.075	€ 48.788	€ 47.501
Begrotingssaldo na bestemming	V € -432.610	V € -10.476	N € 250.494	V € -89.233
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	N € 229.781	€ 59.000	€ 59.000	€ 9.000
Structureel begrotingssaldo	V € -662.391	V € -69.476	N € 191.494	V € -98.233

UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

In dit onderdeel gaan wij nader in op de uitkomsten van de actuele meerjarenramingen 2022-2025. Ook besteden wij aandacht aan de geplande investeringen en de stand en het verloop van de reserves zodat u een compleet beeld krijgt van de financiële positie van de gemeente Heumen.

Kostensoort / kostenplaats	Begroting 2022
**** Saldo	524.142,50-
*** FIN_LASTEN.20 Kostensoorten Lasten	40.156.401,53
** FINL_1-1.20 Salarissen en sociale lasten	9.541.047,98
** FINL_2-1.20 Belastingen	158.918,00
** FINL_3-1.20 Grond	12.000,00
** FINL_3-2.20 Duurzame goederen	46.661,00
** FINL_3-4-1.20 Sociale uitkeringen in natura	6.080.352,00
** FINL_3-5-1.20 Ingeleend personeel	230.607,56
** FINL_3-8.20 Overige goederen en diensten	7.241.779,88
** FINL_4-1-1.20 Sociale uitkeringen in geld	3.553.495,00
** FINL_4-2.20 Subsidies	602.289,00
** FINL_4-3-1.20 Inkomensoverdrachten - Rijk	18.601,00-
** FINL_4-3-2.20 Inkomensoverdrachten - gemeenten	43.598,00
** FINL_4-3-3.20 Inkomensoverdrachten - gemeenschapp	5.976.880,00
** FINL_4-3-4.20 Inkomensoverdrachten - provincies	311,00
** FINL_4-3-6.20 Inkomensoverdrachten - overige over	3.150,00
** FINL_4-3-8.20 Inkomensoverdrachten - overige inst	1.796.982,50
** FINL_4-4-8.20 Kapitaaloverdrachten - overige inst	50.000,00
** FINL_5-1.20 Rente	577.200,00
** FINL_7-1.20 Mutatie reserves	55.107,00
** FINL_7-2.20 Mutatie voorzieningen	763.468,00
** FINL_7-3.20 Afschrijvingen	1.393.514,00
** FINL_7-5.20 Overige verrekeningen	2.047.641,61
*** FIN_BATEN.20 Kostensoorten Baten	40.680.544,03-
** FINB_2-2-1.20 Belastingen op producenten	4.849.412,50-
** FINB_2-2-2.20 Belastingen op huishoudens	1.405.952,53-
** FINB_3-1.20 Grond	25.000,00-
** FINB_3-3.20 Pachten	94.416,00-
** FINB_3-4-2.20 Eigen bijdragen en verhaal sociale	336.219,00-
** FINB_3-6.20 Huren	545.046,00-
** FINB_3-7.20 Leges en andere rechten	2.394.413,00-
** FINB_3-8.20 Overige goederen en diensten	937.675,00-
** FINB_4-3-1.20 Inkomensoverdrachten - Rijk	27.092.539,00-
** FINB_4-3-4.20 Inkomensoverdrachten - provincies	2.311,00-
** FINB_4-3-8.20 Inkomensoverdrachten - ov. inst./pe	12.897,09-
** FINB_5-1.20 Rente	341.798,83-
** FINB_5-2.20 Dividenden en winsten	376.000,00-
** FINB_6-1.20 Financiële transacties	0
** FINB_7-1.20 Mutatie reserves	80.218,36-
** FINB_7-5.20 Overige verrekeningen	2.186.645,72-
Meer kosten dan opbrengsten	
Meer opbrengsten dan kosten	524.142,50

KOSTEN- EN OPBRENGSTSOORTEN

	2022	2023	2024	2025
Saldo 2022-2025	524.143	5.965	-256.292	82.148

Voor de komende vier begrotingsjaren gezaamenlijk wordt er op grond van vastgestelde kaders en voortschrijdende inzichten een overschot verwacht van € 355.964. Voor de volledigheid van het inzicht moet hierbij worden opgemerkt dat er jaarlijks een relevante negatieve stelpost van onderuitputtingsvoordelen als baat is opgenomen. Voor de komende vier jaar gaat het in totaal om € 1.601.508 (4 x € 400.377). Realisatie van deze stelpost is dus essentieel.

Uitgedrukt in een percentage van de jaarlijks begrote lasten is de situatie als volgt:

begrotings- resultaat	uitgedrukt in % van de lasten
2022	1,31
2023	0,01
2024	-0,62
2025	0,20

Geplande investeringen 2022-2025

Investerings met economisch nut € 2.254.969

In de drie raadsprogramma's zijn voor de komende vier begrotingsjaren de navolgende nieuwe investeringsbedragen opgenomen:

Programma's	2022	2023	2024	2025
Programma 1 - Sociale leefomgeving	65.000	55.000	38.000	33.000
Programma 2 – Fysieke leefomgeving	605.869	1.051.129	388.925	
Programma 3 – Financiën en bedrijfsvoering	13.000	5.050		
Totaal	683.869	1.111.175	426.925	33.000

Uit het 'Overzicht kredieten lopende investeringen 2021' (bijlage 6) blijkt dat er op dit moment (najaar 2021) 4 te activeren investeringen nog niet zijn afgewikkeld. Uw raad heeft in het verleden de betreffende autorisatiebesluiten genomen en per 1 januari 2021 is er naar verwachting nog € 890.500 aan kredieten beschikbaar om de investeringen af te ronden. Het gaat hierbij om investeringen uitvoeringsplan speelvoorziening, masterplan riolering, afkoppeling riolering en maatregelen wateroverlast.

Investerings ten laste van grondexploitaties

De investeringen in grondexploitaties worden voor 2022 ingeschat op € 2.035.000.

De exploitatieopzetten van de diverse grondcomplexen worden jaarlijks geactualiseerd opgenomen in de programmabegroting. Hierdoor hoeft alleen te worden aangegeven wat er voor het komend begrotingsjaar wordt geïnvesteerd in grondverwerving, kosten bouwrijpmaken, woonrijpmaken en dergelijke. Het investeringsbedrag voor 2022 komt voort uit de nieuwe berekeningen van najaar 2021. Daarnaast zijn er voorbereidingskredieten aangevraagd voor de toekomstige grondexploitaties.

Ontwikkeling reserves

Algemene reserve

De algemene reserve ontwikkelt zich in de komende vier begrotingsjaren als volgt:

algemene reserve	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
saldo op 1 januari	8.114.238	8.638.380	8.844.345	8.788.053
toevoeging/afname	524.142	5.965	-256.292	82.148
saldo op 31 december	8.638.380	8.644.345	8.388.053	8.470.201

Bij de beginstand van 2022 is rekening gehouden met een nadelig jaarresultaat 2021- volgens de maandrapportage over juni 2021 ad € 144.504.

Bestemmingsreserves

Het gezamenlijke bestemmingsreserves ontwikkelen zich in de komende vier begrotingsjaren als volgt:

bestemmingsreserves	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
saldo op 1 januari	2.760.562	1.872.866	1.781.335	1.785.846
toevoegingen	54.586	54.586	54.586	54.586
onttrekkingen	942.282	1246.118	50.075	47.5018
saldo op 31 december	1.872.866	1.781.335	1.785.846	1.798.729

BIJLAGEN PROGRAMMABEGROTING

Bijlage 1 Beleidskaders per programma

GEMEENTELIJKE KADERS

Programma 1

Beleidsstuk	Jaar	Inhoud
Kadernota Een sterke basis voor de buitensport	2015	Sport draagt bij aan het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid. We willen samen met de buitensportverenigingen bijdragen aan de instandhouding van een sportinfrastructuur van duurzame buitensportaccommodaties voor onze inwoners. Dit doen we primair door het verlenen van subsidie voor noodzakelijke investeringen in buitensportaccommodaties.
Verordening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp 2020.	2020	Inwoners krijgen waar nodig bij hun situatie passende hulp of ondersteuning in de vorm van algemene – en/of maatwerkvoorzieningen.
Beleidsplan schuldhulpverlening 2019-2022	2019	Het beleidsplan bevat het door de gemeente te voeren beleid betreffende integrale schuldhulpverlening en het voorkomen dat personen schulden aangaan die ze niet kunnen betalen.
Re- integratieverordening Participatiewet Rijk van Nijmegen	2018	In deze verordening worden de voorzieningen benoemd die ingezet kunnen worden om inwoners te ondersteunen bij de arbeidsinschakeling.
Beleidsplan 'samen dichtbij'- GGZ beschermd wonen - maatschappelijke opvang 2018-2020	2017	In dit beleidsplan zijn de randvoorwaarden voor de ambulantisering nader uitgewerkt in scenario's en per leefgebied. Daarnaast is hierin aangegeven hoe we in de regio Nijmegen en Rivierenland tot 2020 willen samenwerken
Regioplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland	2021	In het Regioplan zijn de volgende onderdelen uit het Beleidsplan 'samen dichtbij - GGZ beschermd wonen - maatschappelijke opvang 2018-2020 nader uitgewerkt: <ul style="list-style-type: none"> • Spreiding van voorzieningen • Inrichting lokaal versus regionaal • Verdeling van de kosten • Samenwerkingsvorm
Regionale beleidsnota nieuwe wet inburgering 2021	2021	De regionale beleidsnota inburgering biedt kaders en richting voor de inkoop van inburgeringsvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld taallessen, en voor de verdere implementatie van de nieuwe wet, waarin de regie op de inburgering weer volledig wordt neergelegd bij de gemeente.
Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2017-2032 Gemeente Heumen	2018	In dit IHP is de gezamenlijke en eenduidige visie van de gemeente en de schoolbesturen op de gewenste toekomstsituatie ten aanzien van onderwijshuisvesting weergegeven. Daarnaast bevat dit IHP uitvoeringsplannen voor de kleine kernen, Malden-oost en Malden-west.

Programma 2

Beleidsstuk	Jaar	Inhoud
Beleidsregels	Divers	Beleidsregels voor de nadere toepassing van het ruimtelijke ordeningsbeleid zijn ontwikkeld over o.a. het landgoederenbeleid, de mantelzorg, de ruimte voor ruimte regeling en voor woningsplitsing binnen de kernen. Ook op andere terreinen zijn beleidsregels ontwikkeld, bv ontheffing voor de parkeerschijf of m.b.t. de Vierdaagse doortocht
Verordeningen	Divers	Diverse verordeningen zijn vastgesteld, bv de huisvestingverordening (waarin regels voor het toewijzen van sociale huurwoningen zijn opgenomen), de wegsleepverordening, de verordening zonnepanelenproject Heumen 2018, de verordening Stimuleringsregeling duurzame maatregelen voor woningen in de gemeente Heumen 2018 (deze laatste is vastgesteld in de raad van 28 juni 2018), de erfgoedverordening (raad 5okt2017) en de verordening inzake de BedrijfsInvesteringsZone (raad dec 16).
Bestemmingsplannen	Divers	Deze plannen geven de gebiedsbestemming en de gebruiksmogelijkheden aan.
Nota integrale handhaving	2017-2020	In deze nota is de procesaanpak, prioriteitstelling en administratieve organisatie van de handhaving op alle handhavingsterreinen binnen onze gemeente, waaronder ruimtelijke ordening, bouwen en APV vastgelegd.
VTH beleid	2017-2020	VTH-beleid is het geheel van regels, voorwaarden en processen waarbinnen de behandeling van aanvragen om vergunning, het houden van toezicht erop en de handhaving ervan, plaatsvindt.
Integraal veiligheidsplan	2019-2022	De gemeenten in het basisteam Tweestromenland van de politie hebben gezamenlijk een integraal veiligheidsplan opgesteld. Naast de prioriteiten regionaal (ondermijning, zorg en veiligheid, vroeg-signalering) zijn de prioriteiten voor Heumen: autokraken, mobiel banditisme en jeugdoverlast (raad 28mrt19).
Veiligheidsstrategie en meerjarenbeleidsplan	2019-2022	Het meerjarenbeleidsplan is een bovenregionaal plan van de politie Oost-Nederland. Het meerjarenplan is op basis van een veiligheidsstrategie opgesteld. De in dit plan aangegeven prioriteiten voor de komende jaren sluiten aan bij waar de gemeente op inzet, zoals o.a. aanpak van ondermijnende criminaliteit en de aandacht voor kwetsbare personen (thema: zorg en veiligheid) (raad 28mrt19)
Externe Veiligheid	2013	Doel van het externe veiligheidsbeleid is duidelijk te maken welke externe veiligheidsrisico's in de gemeente Heumen aanwezig zijn en hoe met deze en toekomstige risico's dient te worden omgegaan
(v)Gemeentelijk rioleringsplan	2018-2022	Het verbreed GRP bevat water- en rioleringsbeleid en is de onderbouwing van de verbrede rioolheffing voor de periode 2018 tot en met 2022. Met het woord "verbreed" wordt bedoeld de hemel- en grondwaterzorgplichten van de gemeente die naast de afvalwaterzorgplicht onderdeel uitmaken van het beleidsplan en de heffing. Het plan richt zich niet alleen op het in stand houden van het riool- en waterstelsel, maar anticipeert ook op gewijzigde inzichten en omstandigheden zoals klimaatverandering.
Beleid vaststelling hogere grenswaarden.	2007	Beleid dat wordt toegepast bij de beoordeling van verzoeken om vaststelling van hogere grenswaarden.
Groenstructuurplan	2007	Het is een beleids- en toetsingskader voor de ontwikkelingen van de groenstructuur en het groenareaal binnen de vier bebouwde kommen van de gemeente Heumen.
Landschapsontwikkelingsplan 2019-2023	2019	Het landschapsontwikkelingsplan (LOP) 2019-2023 is een nadere uitwerking van de structuurvisie en geeft aan de hand van doelen richting aan het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.
Economische visie gemeente Heumen	2010-2020	In deze nota zijn op hoofdlijnen de uitgangspunten vastgelegd voor de lokale economie van de gemeente Heumen en de vijf belangrijkste sectoren.

Pachtnota	2012	De pachtnota is 20 dec. 2012 door de raad vastgesteld. Daarin is het nieuwe pachtbeleid opgenomen.
Vitaal centrum Malden	2020	Vitaal Centrum is een plan dat gaat over het centrum van Malden. In de plannen wordt aandacht besteed aan woningbouw, duurzaamheid en klimaat, bereikbaarheid en mobiliteit en voorzieningen. Besloten is om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren voor de centrumontwikkeling.
Kaderstelling Openbare Verlichting	2015-2024	De raad heeft op 9 juli 2015 de kaderstelling voor de openbare verlichting m.b.t. veiligheid, duurzaamheid, materialen, beheer en onderhoud vastgelegd. Tevens is een keuze gemaakt voor de "Ombouw naar Led in 10 jaar" (variant 2).
Fietsplan gemeente Heumen	2016-2024	Fietsplan: hoofdstukken 2 en 3 zijn door de raad medio 2016 vastgesteld, rest ter kennisgeving. Het uitvoeringsplan 2016-2019 is vastgesteld.
Erfgoednota	2016	De gemeenteraad heeft de erfgoednota in 2016 vastgesteld. Een uitvoeringsprogramma is hierin opgenomen.
Routekaart klimaatneutraal	April 2017	De gemeenteraad heeft op 6 april 2017 de routekaart klimaatneutraal Heumen 2050 vastgesteld.
Ruimtelijke visie duurzame energie	2020	In 2018 is het interactieve proces om te komen tot een Ruimtelijke visie Duurzame Energie gestart. Doel van deze visie is om weloverwogen fysieke ruimte te bieden voor het ontwikkelen van installaties waarmee de grootschalige duurzame energieopgave (vanuit de Routekaart Klimaatneutraal Heumen 2050) gerealiseerd kan worden. De raad heeft hierin in 2020 richtingen en randvoorwaarden aangegeven.
Gemeentelijke structuurvisie 2025	2013	De structuurvisie is op 13-02-2014 door de gemeenteraad vastgesteld en geeft richting aan het ruimtelijk beleid tot 2025
Regionale afspraken programma woningbouw	Doorlopend	Afspraken worden gemaakt hoeveel woningen, voor welke doelgroep en wanneer per gemeente, de stadsregio en subregio gebouwd mogen worden.
Wij Leven Samen	2016	Bevorderen dat elke inwoner van de gemeente Heumen de mogelijkheid heeft een goed leven op te bouwen en te behouden. Hiervoor is een passend en integraal aanbod van voorzieningen, passende huisvesting en een goede woonomgeving een voorwaarde.
Woonvisie Gemeente Heumen	va. 2018/2020	Hierin is het te voeren woonbeleid voor de komende jaren vastgelegd. Aan het opstellen van deze nieuwe visie is een scenarioanalyse voorafgegaan. Deze scenarioanalyse maakt het mogelijk beter te anticiperen op de, per definitie onzekere, toekomstige ontwikkelingen. Van de opgestelde visie maken deel uit een uitvoeringsprogramma en uitgangspunten voor een woningbouwprogramma (raad 20 februari 2020). Onderdeel hiervan is o.a. een onderzoek naar de haalbaarheid van de Kanaalzone.
Omgevingsvisie	v.a. 2019	Sinds 2017 is de gemeente Heumen bezig met de implementatie van de nieuwe Omgevingswet. In februari 2019 heeft uw raad het document 'Ambitie en programmaplan Implementatie Omgevingswet' vastgesteld. Hiermee is vastgesteld dat we onder andere aan de slag gaan met het opstellen van een integrale Omgevingsvisie. In de raad van 21 april 2020 is het proceskader voor de op te stellen omgevingsvisie (waaronder ook de wijze van participatie) vastgesteld.

Programma 3

Beleidsstuk	Jaar	Inhoud
Strategische visie "Natuurlijk met iedereen".	2021	De visie bestaat uit een omschrijving van het doel 'een inclusieve samenleving'. De kracht en vitaliteit van onze gemeenschap staat centraal. Iedereen doet mee en vanuit diversiteit draagt iedereen bij. Naast dit doel kenmerkt de gemeente Heumen zich door een groene omgeving en duurzaamheid en veiligheid.
Directieplan en afdelingsplannen	jaarlijks	In het directieplan en de afdelingsplannen is de inzet van de organisatie van dat jaar beschreven.
Besturingsfilosofie	2008	Beschrijving van de uitgangspunten voor de inrichting en het functioneren van de organisatie. De hoofdlijnen zijn in 2015 herbevestigd.
HR-beleid gemeente Heumen: samenwerken aan een beter resultaat voor onze klanten. Personeelshandboek 2020	2020	Het P&O-beleid draagt bij aan de organisatiedoelstellingen en richt zich op de professionalisering van leiding en medewerkers om duurzaam inzetbaar te blijven .
Inkoop- en aanbestedingsbeleid	2017	Het gaat hierin om regelgeving voor wat betreft het inkopen en aanbesteden van goederen en diensten, een en ander gelet op de beginselen van het EU-verdrag en de daaruit voortvloeiende relevantie van de Europese en Nederlandse wetgeving.
Mandaatbesluit Heumen	2017	Hierin wordt geregeld wie bevoegd is om namens het bestuur besluiten te nemen, te ondertekenen en privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten.
Kadernota Grip op Samenwerking gemeente Heumen	2013	Het afwegingskader van afspraken rondom de regionale samenwerking.
Informatiebeleidsplan 2020-2024 "Digitale agenda 2020-2024 Strategische opgaven"	2020	Ambities en ontwikkelingen op het gebied van Informatievoorziening en automatisering, gebaseerd op de gemeentelijke ambities op de digitale dienstverlening van de gemeente naar de burger, wettelijke kaders en landelijke ontwikkelingen.
Verordening burgerparticipatie 2015: Wet maatschappelijke ontwikkeling, Participatiewet en Jeugdwet	2015	Verordening over Burgeradviesraad (BAR)
Visienota "Versterking burgerparticipatie: voor een betere aansluiting op onze inwoners"	2015	Visienota versterking burgerparticipatie
Financiële verordening	2016	Hierin wordt nader ingegaan op de te hanteren uitgangspunten voor het financieel beleid en het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Heumen.
Treasurystatuut Gemeente Heumen	2017	In het statuut worden de kaders bepaald die verband houden met de uitoefening van de financieringsfunctie zoals het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige middelen tegen zo een zo gunstig mogelijk rendement en het beheersen van de hiermee gepaard gaande risico's zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's.

Controleverordening	2005	Deze verordening regelt de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie.
Verordening periodieke onderzoeken	2005	Deze verordening regelt de uit te voeren controles in het kader van doelmatigheid en rechtmatigheid en houdt verband met het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie.
Verordening Rekenkamercommissie	2018	De rekenkamer voert onderzoek uit naar de (maatschappelijke) effecten van het gemeentelijk beleid, naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid, van het gemeentelijk beheer en van de gemeentelijke organisatie en naar de rechtmatigheid van het gemeentelijk beheer. Daarnaast onderzoekt de rekenkamer de doelmatigheid en doeltreffendheid van instellingen waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door de gemeente worden bekostigd.
Legesverordening Verordening Hondenbelasting Verordening onroerend zaakbelasting Verordening rioolheffing Verordening Marktgeden Diverse verordeningen baatbelasting	2020 2020 2020 2017 2020 1993,1996, 2007	Deze verordeningen regelen de vaststelling van de tarieven voor de leges en diverse belastingen en de baatbelasting vanwege de aanleg van diverse rioleringen.
Verordening Adviescommissie Bezwaarschriften	2011	Deze verordening regelt de behandeling van bezwaarschriften
Verordening interne en externe klachtenbehandeling	2012	Deze verordening regelt de behandeling van klachten

Bijlage 2 Beleidsindicatoren per programma

Programma 1

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 september 2021

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	waarde Heumen	waarde Nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P1	onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2020	1,00%	1,70%	Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
P1	onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2017	1,60	1,8	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
P1	onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	13,00	26,00	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
P1	sport, cultuur en recreatie	Niet-wekelijkse sporters	%	2016	40,4	48,7	RIVM - Zorgatlas	Het percentage niet -wekelijkse sporters
P1	sociaal domein	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2020	497,1	795,9	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
P1	sociaal domein	Netto arbeids-participatie	%	2020	69,5	68,4	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
P1	sociaal domein	Bijstands-uitkeringen	per 10.000 inw 18jreo	2020	283,0	459,7	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
P1	sociaal domein	Lopende re-integratie-voorziening	per 10.000 inw 15-65jr	2020	39,5	202,0	CBS - Participatie Wet	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
P1	sociaal domein	Wmo-cliënten met een maatwerk-arrangement	per 10.000 inw	2020	n.n.b.	700	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

P1	sociaal domein	% kinderen in uitkeringsgezin	%	2019	4%	6%	Verwey Jonker Instituut -	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
P1	sociaal domein	% werkloze jongeren	%	2019	1%	2%	Verwey Jonker Instituut	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	10,20%	11,90%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2020	n.n.b	0,40%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2020	0,80%	1,20%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Programma 2

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 september 2021

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	waarde heumen	waarde nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P2	veiligheid	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2019	0,3	2,30	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2020	2,1	4,60	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
P2	veiligheid	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2019	2,1	2,3	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2020	6,4	6,2	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Verwijzingen Halt	per 1000 inw. 12-17 jr	2020	7	11	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.
P2	veiligheid	Jongeren met delict voor rechter	%	2017	0%	1%	Verwey Jonker Instituut	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
P2	economie	Functie-menging	%	2020	41,1	53,2	LISA	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
P2	economie	Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	2020	155,2	158,4	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
P2	Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	x 1000 euro	2020	303	270	CBS	Bemiddelde WOZ waarde per woning
P2	Vhrosv	Demografische druk	%	2021	84%	70%	CBS	Het niet-actieve deel van de bevolking(0-19 jaar en >65 jaar) uitgedrukt als percentage van de actieve bevolking (20-65 jaar)

P2	Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2020	9%	9%	BAG/ABF	Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen
P2	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoons huishouden	in euro	2021	800	733	COELO	De jaarlijkse woonlasten voor een eenpersoonshuishouden
P2	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoons huishouden	in euro	2021	866	810	COELO	De jaarlijkse woonlasten voor een meerpersoonshuishouden
P2	volksgezondheid	Fijn huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2019	50	161	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)
P2	volksgezondheid	Hernieuwbare elektriciteit	%	2019	9,5	20,10	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Programma 3

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 september 2021

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	Waarde Heumen	Waarde Nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P3	bestuur en organisatie	formatie	fte per 1.000 inwoners	2020	6,7	niet bekend	begroting	aantal f.t.e. per 1.000 inwoners Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2020
P3	bestuur en organisatie	bezetting	fte per 1.000 inwoners	2020	6,7	niet bekend	begroting	aantal f.t.e. Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2020
P3	bestuur en organisatie	apparaatskosten	kosten per inwoner	2020	512	niet bekend	begroting	bruto loonsom programmarekening 2020
P3	bestuur en organisatie	extern inhuur	kosten per inwoner	2018	47,75	niet bekend	begroting	kosten inhuur per inwoner
P3	bestuur en organisatie	overhead	%	2018	10,00%	niet bekend	begroting	% van totale lasten

Bijlage 3 Reserves en voorzieningen

Staat van Reserves en Voorzieningen

	Saldo 31-dec-20	Toename		Saldo raming 31-dec-21	Toename		Saldo raming 31-dec-22	Toename		Saldo raming 31-dec-23	Toename		Saldo raming 31-dec-24	Toename		Saldo raming 31-dec-25
		2021	2021		2022	2022		2023	2023		2024	2024				
Algemene reserve																
algemene reserve 31 dec. 2020	8.262.031															
resultaat boekjaar 2020	-3.289															
verwacht resultaat 2021 vlgs maandrapportage juni 2021			144.504		524.142				5.965				256.292		82.148	
resultaat vlgs. concept-meerjarenbegroting 2022-2025	0															
Subtotaal algemene reserves	8.258.742	0	144.504	8.114.238	524.142	0	8.638.380	5.965	0	8.644.345	0	256.292	8.388.053	82.148	0	8.470.201
Bestemmingsreserves																
Algemene dienst																
winstbestemming 2019 t.b.v. klimaatkoord	237.097		237.097	0			0									58.347
winstbestemming 2019 t.b.v. vernieuwing 2 verkeersregelinstallaties	94.756		0	94.756		94.756	0									63.077
ruimtelijke visie duurzame energie	75.000		75.000	0			0									66.759
egaliseringsreserve BUIG	99.347		41.000	58.347			58.347									58.347
beheer natuurgrond Keersluis (2012)	103.277		8.040	95.237		8.040	87.197		8.040			8.040			8.040	8.040
regionale samenwerking domein werk	66.759	0	0	66.759		0	66.759		0			66.759		0	0	66.759
risicoreserve sociaal domein (schommelfonds)	800.353	0	380.000	420.353	0	0	420.353	0	0	420.353	0	0	420.353	0	0	420.353
vluchtelingen/statushouders	105.647	0	52.721	52.926	0	0	52.926	0	0	52.926	0	0	52.926	0	0	52.926
parkeergarage Brede school	49.150	8.500	2.500	55.150	8.500	2.500	61.150	8.500	2.500	67.150	8.500	2.500	73.150	8.500	2.500	79.150
onderhoud sportzaal Brede school Malden	92.500	11.500	3.500	100.250	11.500	3.500	108.250	11.500	3.500	116.250	11.500	3.500	124.250	11.500	3.500	132.250
baten en lasten rioleringsstelsel	525.611		75.876	449.735		0	449.735		0	449.735		0	449.735		0	449.735
groenstructuurplan	27.999		27.939	0		0	0		0	0		0			0	0
exploitatiebijdrage investering riolering Buitengebied	405.273		38.609	366.664		37.322	329.342		36.035	293.307		34.748	258.559		33.461	225.098
schommelfonds rekenkamercommissie	10.337			10.337			10.337			10.337			10.337			10.337
erfpachtgronden De Laan 3	11.884	5.470		17.354	5.470		22.824	5.470		28.294	5.470		33.764	5.470		39.234
erfpachtgronden De Laan 4	7.046	3.106		10.152	3.106		13.259	3.106		16.365	3.106		19.471	3.106		22.577
erfpachtgronden De Laan 5	5.941	2.735		8.676	2.735		11.411	2.735		14.146	2.735		16.881	2.735		19.616
erfpachtgronden De Laan 13-1	2.753	1.195		3.948	1.195		5.143	1.195		6.338	1.195		7.533	1.195		8.728
erfpachtgronden De Laan 13-2	18.018	7.820		25.838	7.820		33.658	7.820		41.478	7.820		49.298	7.820		57.118
erfpachtgronden De Laan 15	5.207	2.260		7.467	2.260		9.727	2.260		11.987	2.260		14.247	2.260		16.507
erfpachtgronden De Laan 16	12.266	6.594		18.860	6.594		25.454	6.594		32.047	6.594		38.641	6.594		45.235
erfpachtgronden De Laan 18-20	4.651	5.406		10.057	5.406		15.464	5.406		20.870	5.406		26.276	5.406		31.682
Totaal bestemmingsreserves	2.760.562	54.586	942.282	1.872.866	54.586	146.118	1.781.335	54.586	50.075	1.785.846	54.586	48.788	1.791.644	54.586	47.501	1.798.729
Totaal reserves	11.019.304	54.586	1.086.786	9.987.104	578.728	146.118	10.419.715	60.551	50.075	10.430.191	54.586	305.080	10.179.697	136.734	47.501	10.268.930
Voorzieningen																
Onderhoud gemeentelijke eigendommen																
groot onderhoud gemeentehuis	919.982	62.865	220.700	762.147	62.865	233.000	592.012	62.865	209.941	444.936	62.865	20.594	487.207	62.865	14.643	535.429
groot onderhoud parkeergarage Maldensteyn	176.232	836	4.542	172.526	836	600	172.762	836	10.568	163.030	836	3.110	160.756	836	5.600	155.992
groot onderhoud sportcentrum Malden	170.000	115.000	15.000	270.000	115.000	15.000	370.000	115.000	15.000	470.000	115.000	15.000	570.000	115.000	15.000	670.000
meerjarenonderhoud drie molens	151.977	18.025	21.696	148.306	18.025	62.198	104.133	18.025	0	122.158	4.525	0	126.683	4.525	0	131.208
meerjarenonderhoud twee kerken	156.206	3.436	0	159.642	0	0	159.642	0	0	159.642	0	0	159.642	0	0	159.642
groot onderhoud gemeentewerkplaats	18.404		1.000	17.404		4.580	12.824		1.000	11.824		5.216	6.608		0	6.608
Subtotaal onderhoud gemeentebouwen	1.592.801	200.162	262.938	1.530.025	196.726	315.378	1.411.373	196.726	236.509	1.371.590	183.226	43.920	1.510.896	183.226	35.243	1.658.879
Overige voorzieningen																
onderhoud wegen	262.854	421.725	430.731	253.848	421.725	460.069	215.504	421.725	460.069	177.160	421.725	460.069	138.816	421.725	460.069	100.472
onderhoud en egalisatie baten en lasten rioleringsstelsel	4.820.455	139.758	225.716	4.734.497	75.517	226.250	4.583.764	69.442	188.250	4.464.956	86.337	3.750	4.547.543	94.372	100.000	4.541.915
dubieuze vorderingen algemeen	108.223	15.000	15.000	108.223	15.000	15.000	108.223	15.000	15.000	108.223	15.000	15.000	108.223	15.000	15.000	108.223
dubieuze vorderingen sociaal	598.780	58.000	47.053	609.727	58.000	50.000	617.727	58.000	50.000	625.727	58.000	50.000	633.727	58.000	50.000	641.727
pensioenen oud wethouders	1.872.125	0	87.317	1.784.808	0	87.317	1.697.491	0	87.317	1.610.174	0	87.317	1.522.857	0	87.317	1.435.540
personele regelingen	82.559	70.000	90.000	62.559	70.000	85.000	47.559	5.000	0	52.559	5.000	0	57.559	5.000	0	62.559
wachtgeldverplichtingen oud wethouders	25.011	0	25.011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
verliesdekking grondcomplex Werklandschap Overasselt	580.894			580.894			0			0			0			0
verliesdekking grondcomplex Veldschuur Malden	214.480			214.480			214.480			0			0			0
onderhoud groen grondcomplex Coehoornhof Nederasselt	12.000		12.000	0			0			0			0			0
Subtotaal overige voorzieningen	8.577.381	704.483	932.828	8.349.036	640.242	1.719.010	7.270.268	569.167	800.636	7.038.799	586.062	616.136	7.008.725	594.097	712.386	6.890.436
Totaal voorzieningen	10.170.182	904.645	1.195.766	9.879.061	836.968	2.034.388	8.681.641	765.893	1.037.145	8.410.389	769.288	660.056	8.519.621	777.323	747.629	8.549.315
Totaal Reserves en Voorzieningen	21.189.486	959.231	2.282.552	19.866.165	1.415.696	2.180.506	19.101.356	826.444	1.087.220	18.840.580	823.874	965.136	18.699.318	914.057	795.130	18.818.245

Bijlage 4 Staat Vaste activa

Staat Vaste Activa 2022										2022							
Omschrijving investering	Oorspronkelijk krediet	Tot en met	Termijn	Ann/Lin/Fixe	Renteperc.	Boekwaarde per 01-01-22	Mutatie boekjaar	Rentebij-schrijving investering	Afschrijving 2022	Aflossing 2022	Boekwaarde per 31-12-22	Hulpkolom rente (geh.jaar)	Hulpkolom rente (ged.jaar)	Rentelasten 2022	Totaal van de kapitaallasten 2022	T.j.v. product	
Recapitulatie:																	
Materiële Vaste Activa:																	
Maatschappelijk nut																	
gronden en terreinen	0					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
bedrijfsgebouwen	0					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.400.565					4.444.506,30	-	-	192.475,31	-	4.252.030,99	15.111,32	-	15.111,32	207.586,63		
vervoermiddelen	0					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
machines, apparaten en installaties	0					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
overige materiële vaste activa	0					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Subtotaal Maatschappelijk nut	5.400.565					4.444.506,30	-	-	192.475,31	-	4.252.030,99	15.111,32	-	15.111,32	207.586,63		
Economisch nut																	
gronden en terreinen	4.370.290					4.054.363	65.415	-	18.844	-	4.100.934	13.785	111	13.896	32.740		
erfpachtgronden	857.325					857.325	-	-	-	-	857.325	22.119	-	22.119	22.119		
bedrijfsgebouwen	9.831.003					9.474.332,09	-	-	269.904,43	-	9.204.427,66	32.212,74	-	32.212,74	302.117,17		
grond-, weg- en waterbouwkundige werken (rioler)	0					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
vervoermiddelen	49.550					13.759,96	-	-	9.692,50	-	4.067,46	46,77	-	46,77	9.739,27		
machines, apparaten en installaties	348.883					268.071,04	10.000,00	-	33.696,84	-	244.374,20	911,45	17,00	928,45	34.625,29		
overige materiële vaste activa	2.425.740					1.566.283,28	263.869,00	-	195.154,42	-	1.634.997,86	5.325,36	448,58	5.773,94	200.928,36		
Subtotaal Economisch nut	17.882.790					16.234.134,36	339.283,70	-	527.291,94	-	16.046.126,12	74.400,19	576,78	74.976,97	602.268,92		
Economisch nut ivm heffingen																	
gronden en terreinen	64.731					43.413,54	-	-	5.576,80	-	37.836,74	147,61	-	147,61	5.724,41		
grond-, weg- en waterbouwkundige werken (rioler)	7.705.372					4.423.372,61	132.500,00	-	165.495,95	-	4.390.376,66	145.210,62	1.325,00	146.535,62	312.031,57		
vervoermiddelen	0					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
machines, apparaten en installaties	20.000					1.818,57	-	-	909,29	-	909,29	36,37	-	36,37	945,66		
overige materiële vaste activa	438.500					273.347,92	-	-	29.615,15	-	243.732,77	5.466,95	-	5.466,95	35.082,10		
Subtotaal Economisch nut ivm heffingen	8.228.603					4.741.952,63	132.500,00	-	201.597,17	-	4.672.855,46	150.861,55	1.325,00	152.186,55	353.783,72		
Subtotaal materiële vaste activa	31.511.958					25.420.593,30	471.783,70	-	921.364,43	-	24.971.012,56	240.373,06	1.901,78	242.274,84	1.163.639,27		
Financiële vaste activa:																	
leningen aan woningcorporaties	8.600.000					6.020.000,00	-	-	-	215.000,00	5.805.000,00	241.218,06	-	241.218,06	241.218,06		
overige langlopende leningen u/g	10.326.168					939.729,97	-	-	-	291.504,44	648.225,53	37.213,37	-	37.213,37	37.213,37		
overige uitzettingen looptijd > 1 jaar	7.911.670					3.984.369,67	627.321,55	-	373.333,76	-	4.238.357,46	39.176,90	-	39.176,90	39.176,90		
kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	709.345					739.866,88	-	-	-	-	739.866,88	2.515,55	-	2.515,55	2.515,55		
Subtotaal financiële vaste activa	27.547.184					11.683.966,52	627.321,55	-	879.838,20	-	11.431.449,87	320.123,88	-	320.123,88	320.123,88		
Immateriële vaste activa:																	
bijdragen aan activa in eigendom van derden	9.189.146					6.472.065,65	65.414,70	-	235.201,55	-	6.171.449,39	22.005,01	111,20	21.893,81	257.095,36		
kosten onderzoek en ontwikkeling	1.450.000					804.867,24	-	-	236.947,94	-	567.919,30	2.736,55	-	2.736,55	239.684,49		
Subtotaal immateriële vaste activa	10.639.146					7.276.932,89	65.414,70	-	472.149,50	-	6.739.368,69	24.741,56	111,20	24.630,36	496.779,85		
Totaal Vaste Activa	69.698.288					44.381.492,71	1.033.690,55	-	1.393.513,93	879.838,20	43.141.831,13	585.238,50	1.790,58	587.029,08	1.980.543,01		

Bijlage 5 Afschrijvingstabel

AFSCHRIJVINGSTABEL 2022 GEMEENTE HEUMEN	
<i>afschrijvingsmethode: lineair tenzij anders vermeld</i>	
omschrijving van investering	Afschrijvingstermijn in jaren
<u>Immateriële vaste activa</u>	
bijdrage activa in eigendom van derden:	
> onderwijsgebouw plus inrichting	40
> uitbreiding onderwijsgebouw	40
> interne verbouwing onderwijsgebouw	40
> onderwijsk. vernieuwing/ontwikkeling	40
> cv in onderwijsgebouw	25
> verbetering brandveiligheid	40 maximaal
> binnenklimaat St. Joris	15
kosten van onderzoek en ontwikkeling	
ontwikkeling sportcomplex Malden	5
<u>Materiële vaste activa</u>	
gronden en terreinen >	geen afschrijving
erfpachtgronden	20
(bedrijfs)gebouwen	
werkplaats	40
interne verbouwing gemeentehuis	25
aanbouw bibliotheek gebouw Maldensteijn	40
sportcomplex Malden	40
inrichting sportcomplex malden	10
grond-, weg- en waterbouwkundige werken	
<u>riolering:</u>	
> pompen en gemalen	20
> perceelaansluiting buitengebied	25 annuïtair
> bergbezinkbassin	60
> bergbezinkleiding	60
> overstort	60
> bio-gasinstallatie	60
> randvoorzieningen	60
> maatregelen hemelwaterzorgplicht	60
> ombouw rioelstelsel Oude Kleefsbaan	60
> afkoop riolering buitengebied	25
> persleiding plan Kruisberg	25
> aanpassing overstort Nederasselt	60
> rioolvervanging	60
> afkoppeling kansrijke objecten	60
> stuwputten en overstorten	60
> maatregelen wateroverlast	60
> masterplan	60
> waterberging	60
> aanpak HS2 problematiek	20
> optimalisatie persleiding	20

groen sportcomplex Malden	40
terrein sportcomplex Malden	40
fietspad	20
fietspadenplan	25
snelfietsverbinding	20
wegreconstructies	20
herinrichting Kroonwijkplantsoen	25
reconstructie Looistraat	25
wijziging parkeergelegenheid Elshof	20
inrichting Dorpsplein Overasselt	20
<u>algemene begraafplaats:</u>	
> berg- en stallingsruimte	20
> knekelput	40
> inrichting grafveld	10
> uitbreiding colombarium	40
vervoermiddelen	
electrische auto toezichthouder	5
electrische scooter	5
aanhangwagen	10
kipper	15
schaftwagen	15
grondkar	10
machines, apparaten en installaties	
hardware	3
aanleg glasvezel	15
klepelmaaier	5
getrokken strooier	10
sneeuwschuiver	10
opzet strooier	10
rolbezem	7
machines gladheidsbestrijding	10
houtversnipperaar	10
hogedrukreiniger	5
rioolreinigingsmachine	10
waterton	12
stroomaggregaat	10
afzuiginstallatie	10
geluidsinstallatie raadszaal	10
verkeerssignaleringsbord	7
graveermachine	5
afwasmachine	10
zonnepanelen	20
tijdregistatiesysteem	10
buitencamera's gemeentehuis	5
couverteermachine	5
controleapparatuur legitimatiebewijzen	5
overige materiële vaste activa	
masten openbare verlichting	40
armaturen openbare verlichting	20
openbare verlichting fietspaden	15
software (aanschaf, implementatie, opleiding)	3
investeringen Informatiebeleidsplan	3
speelvoorzieningen	12

Bijlage 6 Lopende investeringen

Overzicht kredieten lopende investeringen 2022

Volg.nr.	Raads-programma 2021	Product-nummer	Omschrijving	Raads-besluit	Staat vaste activa reguliere exploitatie				Lopende projecten		
					Aangevraagd krediet	Mutaties t/m 2020	Mutaties 2021	Totaal uitgaven t/m 2021	Restant krediet beschikbaar per 31-12-2021	Over-schrijding	Onder-schrijding
GEACTIVEERDE INVESTERINGEN											
1	1		Speelvoorzieningen 2021 (coalitieakkoord)	5-Nov-19	30.000				30.000		
2	2		Maategelen wateroverlast 2021	5-Nov-19	50.000		22.500	22.500	27.500		
3	2		Afkoppeling verhard oppervlak 2021	5-Nov-19	105.000				105.000		
4	2		Masterplan	6-Nov-18	705.500	17.568	18.432	36.000	669.500		
Totalen					890.500	17.568	40.932	58.500	832.000		

Toelichting lopende investeringen

1. Speelvoorzieningen 2021

Via het coalitieakkoord zijn er middelen beschikbaar gesteld voor speelvoorzieningen binnen onze gemeente. In de meerjarenbegroting is een bedrag van in totaal € 60.000 opgenomen. De bedoeling is in 2021 en 2023 jaarlijks € 30.000 te investeren in onderhoud, vergroening en vervanging van de speelvoorzieningen.

2. Maatregelen wateroverlast 2021

Voor de dorpskernen in de gemeente Heumen is een watersysteemanalyse gemaakt en uitgewerkt in het zogenaamde Masterplan Water gemeente Heumen. Dit geeft inzicht in het hydraulisch functioneren van de vrijval riolering en de watergangen in en rond de kernen tijdens verschillende neerslaggebeurtenissen. Waar zijn gevoelige locaties voor wateroverlast binnen de kernen tijdens extreme neerslag en wat zijn de oplossingsrichtingen en maatregelen om wateroverlast in de toekomst te voorkomen. De resultaten en maatregelen uit het Masterplan dienen als onderlegger voor het nieuw op te stellen gemeentelijk riool- en waterplan (GRP) en daaraan verbonden kostendekkingsplan dat in 2022 aan college en raad wordt voorgelegd. In het huidige vGRP 2018-2022 is tot en met 2022 jaarlijks € 155.000 beschikbaar voor het uitvoeren van klimaatadaptatiemaatregelen en daarmee worden nu al maatregelen uitgevoerd die voortkomen uit het Masterplan.

3. Maatregelen wateroverlast 2021

Zie toelichting bij maatregelen wateroverlast 2021

4. Masterplan

Herinzet van de investering horende bij de basisinspanning maakt onderdeel uit van het masterplan riool en water malden. College en raad zullen hierover dit jaar worden geïnformeerd. De investering zal de komende 5 jaar worden gebruikt om afkoppel maatregelen uit te bekostigen.

Bijlage 7 Tabel Weerstandsvermogen

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
1. Exploitatie				
• Algemene uitkering	0,0	Slecht	€ 200.000	€ 0
<p>Scenario De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeente. Bij 70% van onze inkomsten. Het Rijk is bezig met een herverdeling van het gemeentefonds. Bij deze herverdeling worden de maatstaven geactualiseerd en vindt er een nieuwe objectieve verdeling plaats. De voorlopige uitkomsten laten voor de gemeente Heumen een fors structureel nadeel zien oplopend tot € 947.727. Dit bedrag wordt gefaseerd doorgevoerd vanaf 2023 met € 15 per inwoner per jaar. De definitieve besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden, maar vooruitlopend hierop zijn deze nadelige effecten verwerkt in deze begroting. Het risico schuilt nog in de kans dat in de definitieve versie het herverdeleffect nóg nadeliger uitpakt. Dit risico speelt overigens niet in 2022, maar pas na 2025. Vandaar dat het wel is opgenomen als risico, maar niet meetelt in de berekening van de benodigde risicocapaciteit.</p> <p>Beheersmaatregelen. Jaarlijks wordt bij de kadernota en programmabegroting een dekkingsplan gepresenteerd waarbij door middel van bezuinigingsmaatregelen en eventuele inkomstenverhogingen wordt aangegeven op welke wijze het begrotingstekort wordt gedekt. Desondanks bestaat het risico dat de uitvoeringsmaatregelen niet direct leiden tot daadwerkelijk bezuinigingen met het gevolg dat per jaar een verschil ontstaat tussen de raming en de realisatie.</p>				
• Aannee jeugd uitkering	0,0	Redelijk	€ 1.000.000	€ 0
<p>Scenario Op 2 juni 2021 zijn er afspraken gemaakt tussen Rijk en VNG over een Hervormingsagenda voor het Jeugdstelsel. Deze afspraken volgen op de arbitrage uitspraak van de Commissie van Wijzen (hierna de Commissie). Als onderdeel van de afspraken komt er voor het jaar 2022 een bedrag van € 1,3 miljard extra beschikbaar. Dit is bovenop de eerder toegezegd € 300 miljoen. Tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken dat gemeenten in hun meerjarenraming voor de jaarschijven 2023 tot en met 2025 rekening mogen houden met 75% van de bedragen uit de Hervormingsagenda Jeugd. Dit resultaat komt in de plaats van de stelpost waarbij met structureel € 300 miljoen rekening mocht worden gehouden. Dit risico speelt overigens niet in 2022, maar pas vanaf 2023. Vandaar dat het wel is opgenomen als risico, maar niet meetelt in de berekening van de benodigde risicocapaciteit.</p> <p>Beheersmaatregelen. Jaarlijks wordt bij de kadernota en programmabegroting een dekkingsplan gepresenteerd waarbij door middel van bezuinigingsmaatregelen en eventuele inkomstenverhogingen wordt aangegeven op welke wijze het begrotingstekort wordt gedekt. Desondanks bestaat het risico dat de uitvoeringsmaatregelen niet direct leiden tot daadwerkelijk bezuinigingen met het gevolg dat per jaar een verschil ontstaat tussen de raming en de realisatie.</p>				
• BCF	0,8	Slecht	€ 72.000	€ 57.600
<p>Scenario Tot 2018 werd door het rijk een voorschot gegeven op de inschatting in welke mate de declaraties van gemeenten onder het BCF-plafond bleven. Die bedragen liepen op tot ca. € 569 miljoen aan het einde van de meerjarenraming. Vanaf 2019 wordt de ruimte onder het plafond BCF niet langer meegeraamd in de algemene uitkering. De bestaande voorschotregeling is - via de meicirculaire 2018 - met ingang van 2019 teruggedraaid en heeft geleid tot forse uitnamen uit het gemeentefonds. Deze nadelen zijn derhalve reeds verwerkt in de kadernota 2019-2022, terwijl het normaliter wel tot uitbetalingen zal komen. In het vervolg wordt pas in de septembercirculaire van het lopende jaar de voorlopige afrekening van de alg. uitkering verwerkt. In de daarop volgende meicirculaire vindt de afrekening over het afgelopen jaar plaats. Bij het opstellen van de begroting 2019 mochten we zelf een inschatting maken over de ruimte onder het plafond. Vanaf de begroting 2020 met bijbehorende meerjarenraming is in de meicirculaire een advies opgenomen dat die raming maximaal gelijk mag zijn aan de afrekening van het jaar ervoor, zijnde macro € 95 miljoen over 2020. Onze provinciaal toezichthouder conformeert zich ook aan deze richtlijn. Dit betekent dat we uit mogen gaan van een stelpost van € 72.000 per jaar.</p>				
• Dividend	0,4	Redelijk	€ 150.000	€ 60.000
<p>Scenario. De gemeente ontvangt over enkele deelnemingen dividend. Waaronder van de BNG, DAR, MARN en Vitens. Voor 2022 is een raming voor dividend opgenomen van € 376.000. De daadwerkelijke uitkering kan echter lager uitvallen. Het risico wordt geschat op € 150.000. De wegingsfactor is 0,4.</p> <p>Beheersmaatregelen. De zeggenschap van de gemeente in de bepaling van de hoogte van het dividend is gelet op het aantal aandelen beperkt. Adequate beheersmaatregelen zijn niet te treffen.</p>				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
2. Financiering				
<ul style="list-style-type: none"> Garantstellingen en gewaarborgde geldleningen 	0,2	Goed	€ 98.000	€ 19.600
<p>Scenario. De gemeente staat garant voor geldleningen van derden. Dit zijn Woningbouwverenigingen en instellingen van algemeen belang. Als de derde partij niet aan zijn verplichtingen voldoet, zal de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor hun garantie. In totaliteit gaat het om waarborgen met een hoogte van € 10,7 miljoen (jaarrekening 2020). De kans dat een vereniging of instelling niet aan de verplichtingen richting de gemeente kan voldoen, wordt op basis van de historie op praktisch nihil geschat. Bovendien staat bij de hoogste garantstelling (tertiaire achtervang ten behoeve van woningcorporatie Oosterpoort) het bezit aan onroerend goed tegenover de garantstelling. Omdat het om een relatief hoog bedrag gaat, is toch een inschatting van het risico gemaakt. Aangenomen is dat de gemeente over een bedrag van € 9,8 miljoen daadwerkelijk risico loopt met de kans van minder dan 1 maal per 5 jaar. Het risico dat de gemeenten lopen is theoretisch. Het WSW neemt de verplichting over als de instelling niet meer aan haar verplichting kan voldoen. Pas als het garantievermogen van het WSW niet meer toereikend is worden de deelnemende gemeenten voor 25% aangesproken; de schade gemeente voor 25% en het rijk voor de overige 50%. Wij ramen een risico van 10% van de omvang van de gewaarborgde geldleningen. De wegingsfactor is 0,2.</p> <p>Beheersmaatregelen. Het Centraal fonds volkshuisvesting beoordeelt de financiële positie van de coöperatie en de kredietverstrekkers informeren de gemeente over het verloop van de gegarandeerde leningen en de betaling van rente en aflossingen. De solvabiliteitspositie van Oosterpoort wordt positief gewaardeerd.</p>				
<ul style="list-style-type: none"> Aan derden verstrekte leningen 	0,2	Goed	€ 51.000	€ 10.200
<p>Scenario. De gemeente verstrekte tot 2009 als onderdeel van haar secundaire arbeidsvoorwaarden hypotheekleningen aan personeel. Daarnaast zijn in het kader van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting leningen verstrekt aan burgers, verenigingen en stichtingen. Het risico bestaat dat niet voldaan kan worden aan de betalingsverplichtingen. De gemeente heeft ultimo 2021 voor een bedrag van € 4,0 miljoen aan leningen verstrekt. Het risico dat de gemeente loopt is geschat op € 51.000. De wegingsfactor is 0,2.</p> <p>Beheersmaatregelen. De medewerkers aan wie een hypotheek is verstrekt hebben een arbeidsverhouding. De betaling van rente en aflossing verloopt via inhouding op de salarissen. Achterstanden in de betaling komen daardoor nauwelijks voor. Inmiddels mag door wijziging van de wet FIDO de gemeente geen hypotheekleningen meer verstrekken en zal de portefeuille langzaam worden afgebouwd.</p>				
3. Deelnemingen				
Algemeen				
<ul style="list-style-type: none"> Verbonden partijen 	0,6	Redelijk	€ 500.000	€ 300.000
<p>Scenario De gemeente Heumen heeft deelnemingen in verschillende verbonden partijen. De zeggenschap over verbonden partijen is veelal beperkt. Bij een gemeenschappelijke regeling (GR) heeft de gemeente een stem in het algemeen bestuur. Bij tegenvallende financiële resultaten wordt de rekening neergelegd bij de deelnemende partijen. Het totale risico van alle verbonden partijen wordt ingeschat op € 500.000. De wegingsfactor is 0,6. Voor inzicht in de risico's per verbonden partij wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden Partijen.</p>				
4. Grondzaken				
<ul style="list-style-type: none"> Grondexploitaties 	0,6	Redelijk/slecht	€ 1.000.000	€ 600.000
<p>Scenario Op dit moment wordt onderzocht of en waar binnen de gemeente mogelijkheden voor woningbouw is. De raad heeft hiervoor voorbereidingskredieten beschikbaar gesteld. Deze voorbereidingskredieten moeten worden terugverdiend in een grondexploitatie. Indien, om welke reden dan ook, de voorbereidings- of onderzoeksfase niet leidt tot realisatie, moeten de gemaakte kosten als verlies worden genomen. De wegingsfactor is 0,6.</p> <p>Beheersmaatregelen. Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.</p>				
5. Bedrijfsvoering				
<ul style="list-style-type: none"> Wethouders 	0,6	Redelijk	€ 813.000	€ 487.800
<p>De gemeente heeft 3,3 fte formatie verdeeld over vier wethouders. In 2022 zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. De kans is dat er één of meerdere wethouders na de verkiezingen niet terugkeren op hun post. De gemeente heeft in dat geval een wachtgeldverplichting van maximaal 32 maanden per wethouder. Dit moet in 1x in een voorziening worden gestort. Het risico wordt ingeschat op € 813.000. De wegingsfactor is 0,6.</p>				
<ul style="list-style-type: none"> Heumensoord 	0,4	Redelijk	€ 50.000	€ 20.000
<p>De gemeente Nijmegen heeft samen met de gemeente Heumen besloten om net als in 2015 in Heumensoord vluchtelingen op te vangen. In principe zijn de kosten voor rekening van het COA, maar we verrichten als gemeente extra werkzaamheden die een afgeleide zijn van de opvang. Dit wordt opgevangen in de begroting, maar de kans bestaat dat er ergens toch budget te weinig is. De wegingsfactor is 0,4.</p>				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
6. Corona				
• diverse	0,4	Slecht	€ 250.000	€ 100.000
Scenario. De economische gevolgen van de coronacrisis lijken mee te vallen, maar blijven onzeker. Per 1 oktober 2021 worden de meeste steunmaatregelen stopgezet. De gemeente loopt het risico dat er extra beroep wordt gedaan op de inkomensregelingen. Hier wordt weliswaar al rekening mee gehouden in de begroting, maar er is kans dat dat onvoldoende is. De gemeente loopt 7,5% eigen risico. Daarna kan aanspraak worden gemaakt op de vangnetregeling van het Rijk. Ook is andere taakvelden is onzeker welke invloed corona heeft. De kans bestaat dat de rijksmiddelen ter compensatie onvoldoende zijn. De wegingsfactor is 0,4.				
7. Open einde regelingen				
Sociale leefbaarheid				
• Participatiewet inkomensdeel	0,8	Slecht	€ 340.000	€ 272.000
Scenario. De bijstandsuitkeringen worden gedekt uit de gebundelde rijksbijdrage die jaarlijks door het ministerie van SWZ wordt vastgesteld op basis van de landelijke ontwikkeling van het aantal bijstandsccliënten en de gemiddelde norm per cliënt. De gemeente is sinds 1 januari 2004 volledig financieel verantwoordelijk voor de uitkeringen en indien er een sterke stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden plaatsvindt, zal er ook meer geld benodigd zijn. Dit zal door het weerstandsvermogen opgevangen moeten worden omdat het gaat om een open-eind financiering. In de meerjarenbegroting is een prognose opgenomen van de ontwikkeling van het aantal bijstandsccliënten en het gemiddeld uitkeringsbedrag per cliënt. De gemeente streeft naar maximale uitstroom van cliënten en voert een actief beleid. Deze prognoses kunnen fluctueren door de economische omstandigheden. De werkloosheid kan fluctueren. Een deel van deze werkloze mensen zal uiteindelijk in de bijstand belanden. De kans van dit risico is niet te berekenen op basis van historische cijfers. Daarnaast zien we dat de rijksbijdrage van het inkomensdeel in de loop van het jaar kan wijzigen doordat het ministerie in de loop van het jaar tot bijstelling komt van de landelijke prognose van het aantal cliënten. Dit heeft directe gevolgen voor de ontwikkeling van de rijksbijdrage in het geval de gemeente achterloopt bij deze ontwikkelingen. Bij de kadernota 2020-2023 is een schatting gemaakt van de ontwikkeling van de rijksbijdrage op basis van de rijksbegroting. Het risico is bepaald op basis van aanwezige kennis en inzicht en een inschatting van de toekomstige ontwikkelingen. Het risico wordt geschat op maximaal 10 % van de rijksbijdrage van € 3.400.000. Dit is € 340.000. De wegingsfactor is 0,8. Beheersmaatregelen. Maandelijks wordt aan de hand van de managementinformatie de ontwikkeling van het aantal bijstandsccliënten gevolgd en vindt een confrontatie plaats met de prognose. Tevens wordt geanalyseerd of aanvrager kan uitstromen naar werk. In het kader van de re-integratie wordt de aanvrager z.s.m. begeleid naar werk.				
• WMO	0,4	Redelijk	€ 80.000	€ 32.000
Scenario. Het betreft hier de bestaande uitvoering van de WMO voor huishoudelijke hulp vervoersvoorzieningen en hulpmiddelen. Dit is een open einde financiering. De ramingen worden aan de hand van de laatst bekende ontwikkelingen aangepast bij het opstellen van de begroting voor het daarop volgende jaar. Door gewijzigde rijks- en lokale regelgeving zijn de uitgaven de laatste jaren teruggedrongen. Door de aangekondigde bezuinigingen van 40% is m.i.v. 2015 een gewijzigd regime voor de huishoudelijke hulp voorgesteld. Het risico dat hierdoor voor de gemeente ontstaat, valt nog niet te kwantificeren. Het risico wordt bepaald op 10% van het begrote bedrag ofwel € 80.000. De wegingsfactor is 0,4. Beheersmaatregelen. Maandelijks worden de uitgaven getoetst aan de prognoses en worden de ontwikkelingen gesignaleerd.				
• Decentralisatie sociaal domein	0,2	slecht	€ 45.000	€ 9.000
Scenario: Regionaal zijn afspraken gemaakt met zorgaanbieders over de inkoop van zorgpakketten en worden er middelen ingezet voor overige zorgtaken in het sociaal domein. De bestemmingsreserve sociaal domein is van een voldoende omvang om de eventuele risico's te dekken. Het risico is nu geschat op 1% van € 4,5 miljoen is € 45.000. De wegingsfactor is 0,2. Beheersmaatregelen. Door het Regionaal ondersteuningsbureau vindt regionale monitoring van de zorguitgaven plaats.				
• Participatiebudget	0,4	Redelijk	150.000	€ 60.000
Scenario. Het participatiebudget maakt onderdeel uit van de integratie uitkering sociaal domein. De middelen voor de WSW zijn onderdeel van het participatiebudget en worden ter beschikking gesteld aan het Werkbedrijf. Sinds 1 januari 2015 is instroom van WSW-clliënten niet meer mogelijk en wordt het budget afgebouwd. De afbouw van het budget wordt gebaseerd op de voorspelde uitstroom van cliënten uit de WSW. Deze uitstroom is gebaseerd op een voorspelling van de verblijfskans op persoonsniveau. Jaarlijks wordt het budget aangepast op basis van de historie van de voorafgaande jaren waardoor het budget kan afwijken van de raming. Het risico dat het rijksbudget sneller daalt dan in de meerjarenbegroting van het Werkbedrijf is geraamd, wordt geschat op € 150.000 (10% van 1,5 miljoen, de rijksbijdrage). De wegingsfactor is 0,4.				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
<ul style="list-style-type: none"> Bijzondere bijstand 	0,8	Slecht	€ 30.000	€ 24.000
<p>Scenario. De bijzondere bijstand is een open einde financiering. Het risico wordt geschat op 10% van het begrote bedrag. Dit is een risico van ongeveer € 30.000. De wegingsfactor is 0,8.</p> <p>Beheersmaatregelen. Ook hier geldt dat de schatting van het risico nog niet op vergelijkingsmateriaal is gebaseerd en steeds goed gecontroleerd zal moeten worden of deze nog reëel is. Zo niet, dan dient dit aangepast te worden binnen de begrotingscyclus.</p>				
<ul style="list-style-type: none"> Minimabeleid 	0,8	slecht	€17.500	€ 14.000
<p>Scenario. De aanvragen voor een tegemoetkoming in het kader van het minimabeleid zijn op basis van historische gegevens ingeschat.. Er is sprake van een toename van het aantal aanvragen waar in de raming al rekening mee is gehouden. Er is een kans dat de raming wordt overschreden. De wegingsfactor is 0,8.</p> <p>Beheersmaatregelen. Door het open einde karakter van de regeling is beheersing nauwelijks mogelijk. Met de maandrapportage worden afwijkingen gesignaleerd.</p>				
<ul style="list-style-type: none"> Statushouders. 	0,8	slecht	€ 10.000	€ 8.000
<p>Scenario. Gemeenten hebben tot taak te zorgen voor huisvesting van statushouders. Gemeente is huurder tevens verhuurder van de panden en draagt het risico van exploitatie. De kosten en opbrengsten worden geraamd in de begroting maar kunnen afwijken van i.v.m. kostenoverschrijdingen en huurdering. Het risico is geschat op € 10.000 met een wegingsfactor van 0,8.</p> <p>Beheersmaatregelen. Door toezicht en beheer van de accommodatie en zorg van een goede bezetting kunnen de risico's worden beperkt.</p>				
<ul style="list-style-type: none"> Sociaal culturele accommodaties 	0,2	Slecht	€156.000	€ 31.200
<p>Scenario. Met de verkoop van Maldensteyn is de gemeente niet langer direct verantwoordelijk voor de instandhouding en exploitatie van de sociaal culturele accommodaties. De gemeente heeft nog een subsidierelatie met de besturen van verenigingsgebouw Overasselt en Terp m.b.t. subsidiëring van groot onderhoud. Het risico is geschat op € 156.000 ; het bedrag als subsidie voor groot onderhoud. De risico's hiervan zijn beperkt omdat de financiële positie van beide verenigingsgebouwen positief is. De wegingsfactor is 0,2.</p> <p>Beheersmaatregelen. De besturen van Terp en Overasselt zijn autonoom maar financieel afhankelijk van de gemeente. Er is beperkte zeggenschap van de gemeente en veelal zal via minnelijk overleg en advisering bijgedragen kunnen worden in de beperking van de risico's. In uitzonderlijke situatie kunnen de stichtingen failliet worden verklaard.</p>				
<ul style="list-style-type: none"> Leerlingenvervoer 	0,8	Redelijk	€ 15.000	€ 12.000
<p>Scenario. De risico's bij deze post worden gevormd door het aantal leerlingen dat er een beroep op doet en de kosten van de vervoerder. De regeling kent een open einde karakter en leerlingen die aan de voorwaarden voldoen komen in aanmerking voor een vergoeding of aangepast vervoer. Voor het daadwerkelijke vervoer is de gemeente afhankelijk van de markt voor vervoersbedrijven. Hiervan is op voorhand een redelijke inschatting te maken. Alleen bij de aanbesteding van het vervoer is niet in te schatten wat de uitkomsten zijn. De afgelopen vier jaar had de gemeente Heumen drie keer te kampen met een nadeel ten opzichte van de primitieve begroting. Het risico is geraamd op € 15.000 met een wegingsfactor van 0,8.</p> <p>Beheersmaatregelen. De Verordening leerlingenvervoer is aangepast aan de minimum wettelijke eisen. Daarnaast is het mogelijk dat ouders zelf het vervoer regelen en hiervoor een vergoeding ontvangen. De gemeente is steeds minder de organisator van het vervoer.</p>				
8. Juridisch				
Bedrijfs ondersteuning				
<ul style="list-style-type: none"> Bezwaarschriften en andere procedures 	0,4	Redelijk	€ 1.500.000	€ 600.000
<p>Scenario. De gemeente kan geconfronteerd worden met bezwaarschriften en claims en procedurekosten met financieel nadelige gevolgen . Dergelijke claims vallen niet onder de aansprakelijkheidsverzekering. Het risico wordt geraamd op € 1.500.000. De wegingsfactor is 0,4.</p> <p>Beheersmaatregelen. Uitvoeringsmaatregelen en besluiten worden volgens de wettelijk voorgeschreven procedures uitgevoerd. Medewerkers en management zijn zich hiervan bewust. Periodiek zal door middel van workshops het besef van noodzaak van risicomangement onder de aandacht worden gebracht. Besluiten door het college en raad worden getoetst door juridisch en financieel control. In de voorstellen is een apart onderdeel gewijd aan de risico's. Desondanks kan het voorkomen dat na een zorgvuldig besluitvormingsproces een claim wordt toegewezen.</p>				
Totaal risico's			€ 6.527.500	€ 2.717.400

Toelichting tabel

- De categorie waartoe een risico behoort.
- Risico:

Een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald gevolg. De risico's relevant voor het weerstandsvermogen, zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Reguliere risico's –risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn– maken geen deel uit van de risico's die met het weerstandsvermogen in verband staan. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd.

Voor het schatten van de kans op een optreden van een gebeurtenis hanteren we de volgende indeling:

Doet zich meer malen per jaar voor; kans is 1

Doet zich 1 maal per jaar voor; kans is 0,8

Doet zich 1 maal per 2 jaar voor; kans is 0,6

Doet zich 1 maal per 5 jaar voor; kans is 0,4

Doet zich minder dan 1 maal per 5 jaar voor; kans is 0,2

- Een uitspraak over hoeverre het financiële gevolg van een risico is in te schatten in termen van goed, redelijk, slecht of niet.
- Bij een niet-regulier risico is, waar mogelijk, aangegeven wat het financiële gevolg is als het risico zich voordoet.
- Het reële financiële gevolg (kans maal geschat financieel gevolg) van de niet-reguliere risico's. Na de tabel volgt op basis van de risicocategorisering voor elk risico een korte beschrijving.
- Grote risico's die zich slechts zeer zelden voordoen zijn niet meegenomen in de inventarisatie. Voor calamiteiten met extreme gevolgen is de algemene reserve bedoeld. Dan moet bijvoorbeeld gedacht worden aan een grote natuurramp.
- Voor risico's die zich wel af en toe voordoen, maar waarvan geen tot weinig cijfers bekend zijn, vanwege het zeldzame karakter van het risico, is een kans van eenmaal per 10 jaar als voldoende 'voorzichtig' verondersteld.
- Als iets niet bekend is of niet is te berekenen staat in de tabel een streepje.

Bijlage 8 Algemene uitkering

Gemeente:	Heumen		
Opgave:	Uitkomst meicirculaire 2021 (o.b.v. eigen basis eenheden) (o.b.v. eigen basiseenheden/-waarden)		
Circulaire:	Meicirculaire 2021 dd 31 mei 2021 (nr. 2021 - 0000287810)		
Jaar:	2022		
Uitkeringsfactor:	Lopende prijzen		
Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven			
Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht / %	Uitkering
1c Waarde niet-woningen eigenaren	1.501.542,00	-0,1631	-244.918,02
1f Waarde niet-woningen gebruikers (onder aftrek amendement De Pater)	1.368.150,00	-0,1315	-179.846,05
1a Waarde woningen eigenaren	19.676.472,00	-0,0838	-1.648.160,32
Subtotaal			-2.072.924,40
Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is			
Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht	Bedrag in basis
1e OZB waarde niet-woningen	150,15	380,05	57.066,10
8a Bijstandsontvangers (vanaf UJR 2016)	238	2.148,46	511.333,48
3a Eén-ouder-huishoudens	455	817,33	371.885,15
2 Inwoners	16.523,00	161,55	2.669.290,65
5 Inwoners: ouderen boven 64 jaar	4.052,00	100,8	408.441,60
5a Inwoners: ouderen 75 t/m 84 jaar	1.455,00	26,45	38.484,75
7 Lage inkomens	1.778,00	30,64	54.477,92
7c-2 Lage inkomens (drempel) (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	1.040,20	691,14	718.923,83
12 Minderheden	359	323,39	116.097,01
11a Uitkeringsontvangers (vanaf UJR 2016)	921	86,21	79.399,41
3b Huishoudens	7.412,00	90,61	671.601,32
3c Eenpersoonshuishoudens	2.238,00	51,62	115.525,56
8b Loonkostensubsidie	9	1.954,21	17.587,89
4a Inwoners: ioneren ionger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	2.793,00	718,92	2.007.943,56
7g-2 Jeugdigen in gezinnen met armoederisico	206,68	237,97	49.184,12
7h-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens	5.675,36	-121,3	-688.421,17
7i-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens met kinderen	1.309,77	-474,61	-621.629,94
3h Ouders met (lanquuria) psychisch medicijngebruik	83,7	3.501,72	293.096,12
3g Eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	164	1.239,24	203.235,36
8c-2 Bijstandshuishoudens met mindervalige kinderen	61,67	636,86	39.396,37
8d Bijstandsontvangers eenouderhuishoudens	60,67	1.692,03	102.649,82
11b-2 Uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers	683	1.052,68	718.980,44
11c-2 Wajong	226	869,25	196.450,50
3i-2 Medicijngebruik met drempel	2.727,79	378,52	1.032.522,44
8e Re-integratie klassiek	0,429	333.993,39	143.283,16
4b Inwoners ionger dan 65 jaar	12.228,00	4,21	51.479,88
5b Inwoners: ouderen 65 t/m 74 jaar	2.152,00	0,19	408,88
5c Inwoners: ouderen 85 jaar en ouder	452	0,19	85,88
3d Eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	410	16,36	6.707,60
3e Eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	459	65,34	29.991,06
3f Eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	207	114,42	23.684,94
7d-2 Huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	186,67	128,32	23.953,03
7e-2 Huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	132,67	512,89	68.044,35
7f-2 Huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	45,54	896,31	40.816,80
7j-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (65 t/m 74 jaar)	451,78	117,2	52.948,45
7k-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (75 t/m 84 jaar)	337,74	468,86	158.351,56
7l-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (85 jaar en ouder)	108,98	820,48	89.416,07
3j Bedden	14.965,00	0,85	12.720,25
13 Klantenpotentieel lokaal	13.428,00	46,07	618.627,96
14 Klantenpotentieel regionaal	3.443,00	23,68	81.530,24
15j Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 0,3	15	-1.583,16	-23.747,40
15k Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 1,2	14	-2.484,44	-34.782,16
38 Bedrijfsvestigingen	1.920,00	75,28	144.537,60
31a ISV (a) stadsvernieuwing	0,00008725	6.087.306,96	531,12
31b ISV (b) herstructurering	0,00004472	3.736.019,31	167,07
36 Kernen	4	9.075,05	36.300,20
37 Kernen * bodemfactor buitengebied	4	14.878,30	59.513,20
36a Kernen met 500 of meer adressen	2	60.291,06	120.582,12
34 Oeverlenigte * bodemfactor gemeente	677	11,72	7.934,44
35a Oeverlenigte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	2.692,84	5,82	15.672,35
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	5.902,40	58,46	345.054,30
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	33	1.525,03	50.325,99
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	91	3.089,49	281.143,59
21 Oppervlakte bebouwing	124	588,37	72.957,88
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	33	1.921,87	63.421,71
22a Oppervlakte bebouwing woonkernen	91	2.284,96	207.931,36
19 Oppervlakte binnenwater	184	38	6.992,00
16 Oppervlakte land	3.970,00	41,07	163.047,90
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	3.970,00	26,89	106.753,30
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	7.378,00	57,04	420.841,12
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) *	7.378,00	50,79	374.728,62
39 Vast bedrag	1	296.565,44	296.565,44
Subtotaal			13.282.044,16
Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)			
Uitkeringsfactor			1,704
Subtotaal (B x C (=uf))			22.632.603,25
Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is			
Maatstaf	Berekende Aantallen		Uitkering
56d Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	26.801,00		26.801,00
Subtotaal			26.801,00
Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is			
Maatstaf	Berekende Aantallen		Uitkering
71 Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches (DU)	57.420,00		57.420,00
170 Decentralisatie provinciale taken verzuimverlening, toezicht en	90.476,00		90.476,00
205 Voorschouwe voorziening peuters (DU)	27.327,00		27.327,00
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	46.063,00		46.063,00
290 Vergoeding raadsleden kleine gemeenten (IU)	76.165,00		76.165,00
383 Inburgering (IU)	57.985,00		57.985,00
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	4.000,00		4.000,00
Subtotaal			359.436,00
Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein			
Maatstaf	Berekende Aantallen		Uitkering
260 Participatie (IU)	1.346.423,00		1.346.423,00
261 Voogdij/18+ (IU)	51.200,00		51.200,00
Subtotaal			1.397.623,00
Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker			
Aanvullingen van de gebruiker	Opgave		Uitkering
Gemeenteposten:			
Extra middelen Jeugdzorg			0
Afrekening ruimte onder BCF plafond			72.000,00
Subtotaal			72.000,00
Totaal uitkering 2022:			22.415.538,86

Bijlage 9 Gemeentelijke tarieven

Overzicht gemeentelijke (leges)tarieven van meest voorkomende activiteiten					
Omschrijving	Grondslagen voor tarifiering	Tarief 2020	Tarief 2021	Tarief 2022	Tariefstijging
Onroerende zaakbelastingen (*1)	Eigenarenheffing woning	0,159400%	0,154200%		
	Eigenarenheffing niet-woning	0,309700%	0,350400%		
	Gebruikersheffing niet-woning	0,233100%	0,265800%		
Rioolrecht	Per eigendom	€ 159,85	€ 159,85	€ 159,85	0%
Afvalstoffenheffing	Een persoons huishouden	€ 139,40	€ 139,64	€ 143,75	2,94%
	Meer persoons huishouden	€ 192,25	€ 192,60	€ 198,30	2,96%
	Huisvuilzak	€ 1,16	€ 1,16	€ 1,16	0,00%
	Halve huisvuilzak	€ 0,75	€ 0,75	€ 0,75	0,00%
	Extra GFT bak	€ 70,80	€ 70,80	€ 70,80	0,00%
Hondenbelasting (*2)	Tarief per hond	€ 81,20	€ 90,80	€ 92,15	1,5%
	Kenneltarief	€ 349,15	€ 390,60	€ 396,45	1,5%
Lijkbezorgingsrechten (*3)					
<u>Grafrecht</u>					
Grafrecht graf uniform deel	30 jaar	€ 1.805,00	€ 1.805,00	€ 1.820,00	
Grafrecht graf uniform deel	20 jaar	€ 1.230,00	€ 1.230,00	€ 1.250,00	
Grafrecht graf uitbreidingsdeel (bos en park)	30 jaar	€ 3.005,00	€ 3.005,00	€ 3.020,00	
Urngraf	20 jaar	€ 1.230,00	€ 1.230,00	€ 1.250,00	
Urngraf	10 jaar	€ 655,00	€ 655,00	€ 680,00	
Columbariumelement	20 jaar	€ 1.230,00	€ 1.230,00	€ 1.250,00	
Columbariumelement	10 jaar	€ 655,00	€ 655,00	€ 680,00	
Columbariumelement	5 jaar	€ 405,00	€ 405,00	€ 430,00	
Verlenging graf uniform deel, urngraf, columbariumelement	10 jaar	€ 655,00	€ 655,00	€ 680,00	
Verlenging graf uniform deel, urngraf, columbariumelement	5 jaar	€ 405,00	€ 405,00	€ 430,00	
<u>Begraafrecht</u>					
Enkel graf uniform deel	persoon 12 jaar en ouder	€ 1.150,00	€ 1.150,00	€ 1.200,00	
Enkel graf uniform deel	persoon jonger dan 12 jaar	€ 875,00	€ 875,00	€ 500,00	
Dubbel graf uniform deel	op de tweede laag	€ 1.195,00	€ 1.195,00	€ 1.250,00	
Dubbel graf uniform deel	op de eerste laag	€ 755,00	€ 755,00	€ 805,00	
Uitzoeken van een graf uniform deel		€ 70,00	€ 70,00	€ 70,00	
Enkel graf uitbreidingsdeel (bos en park)	persoon 12 jaar en ouder	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.050,00	
Enkel graf uitbreidingsdeel (bos en park)	persoon jonger dan 12 jaar	€ 750,00	€ 750,00	€ 675,00	
Dubbel graf uitbreidingsdeel (bos en park)	op de tweede laag	€ 1.065,00	€ 1.065,00	€ 1.120,00	
Dubbel graf uitbreidingsdeel (bos en park)	op de eerste laag	€ 795,00	€ 795,00	€ 650,00	
Toeslag begrafenis zaterdag	(kinder)graf	€ 175,00	€ 175,00	€ 190,00	
<u>Grafbedekking en gedenkplaten</u>					
Voor het afgeven van een vergunning gedenktekens	graven uitbreidingsdeel (bos en park)	€ 150,00	€ 150,00	€ 150,00	
Graveerkosten gedenkplaat columbarium en urngraf	per teken	€ 4,00	€ 4,00	€ 4,50	
<u>Bestemming as of asbus</u>					
Bijzetten asbus in een bestaand graf	uniform deel of uitbreidingsdeel (bos en park)	€ 305,00	€ 305,00	€ 315,00	
Plaatsen asbus in een columbariumelement	1e asbus	€ 300,00	€ 300,00	€ 300,00	
Plaatsen asbus in een urngraf	1e asbus	€ 500,00	€ 500,00	€ 650,00	
Opmerking:					
<i>De leges m.b.t. de lijkbezorgingsrechten zijn berekend op basis van integrale kostendekkingheid.</i>					
Bouwleges (*3)					
Tarietabel legesverordening					
Bouwkosten bedragen niet meer dan € 150.000	art. 2.3.1.1.1 van de legesverordening				
2,29% van de bouwkosten met een minimumtarief van		€ 198,05	€ 201,40		
Bouwkosten meer bedragen dan € 150.000	art. 2.3.1.1.2 van de legesverordening				
2,06% van de bouwkosten boven de € 150.000 vermeerderd met de bouwkosten, genoemd in artikel 2.3.1.1.1					
Wijziging omgevingsvergunning	art. 2.3.1.1.3 van de legesverordening	€ 198,05	€ 201,40		
Aanvraag vergunning aanlegactiviteit	art. 2.3.2.1 van de legesverordening	€ 1.086,05	€ 1.104,50		
Aanvraag omgevingsvergunning (binnenplanse afwijking)	art. 2.3.4.1 van de legesverordening	€ 1.086,05	€ 1.104,50		
Aanvraag omgevingsvergunning (buitenplanse afwijking)	art. 2.3.4.2 van de legesverordening	€ 1.086,05	€ 1.104,50		
Aanvraag omgevingsvergunning i.v.m. sloop monument	art. 2.3.6.1.1 van de legesverordening	€ -	€ -		
Aanvraag omgevingsvergunning i.v.m. sloop panden	art. 2.3.7.1.1 van de legesverordening	€ 263,20	€ 267,65		
Aanvraag omgevingsvergunning i.v.m. aanleg uitrit/uitweg	art. 2.3.9 van de legesverordening	€ 268,15	€ 272,70		
Gebruik bouwwerk in relatie met brandveiligheid					
vloeroppervlakte tot 500 m ²	art. 2.3.5.1.1 van de legesverordening	€ 615,95	€ 626,40		
vloeroppervlakte 500 m ³ tot 1.500 m ³	art. 2.3.5.1.2 van de legesverordening	€ 747,45	€ 760,15		
vloeroppervlakte boven 1.500 m ³	art. 2.3.5.1.3 van de legesverordening	€ 747,45	€ 760,15		

Overzicht gemeentelijke (leges)tarieven van meest voorkomende activiteiten

omschrijving	Grondslagen voor tarifiering	Tarief 2020	Tarief 2021	Tarief 2022	Tariefstijging
Overige gemeentelijke leges (*3)					
huwelijksrecht gemeentehuis	Tarientabel legesverordening (met BABS van de gemeente)	€ 390,00	€ 396,65		
huwelijksrecht op zaterdag en zon- en feestdagen gemeentehuis	(met BABS van de gemeente)	€ 460,00	€ 467,80		
huwelijk op locatie zaterdag en zon- en feestdagen (locatie naar keuze)	(met BABS van de gemeente)	€ 630,00	€ 640,70		
huwelijk op locatie ma t/m vrijdag (locatie naar keuze)	(met BABS van de gemeente)	€ 575,00	€ 584,80		
trouwboekje		€ 54,40	€ 55,30		
trouwboekje gekaligrafeerd		€ 66,85	€ 68,00		
gehandicaptenparkeerkaart		€ 36,15	€ 36,75		
identiteitskaart		€ 58,30	€ 64,00		
verklaring omtrent gedrag		€ 41,35	€ 41,35		
rijbewijs		€ 40,65	€ 41,00		
paspoort		€ 73,20	€ 74,75		
bijschrijving kind		€ 8,90	€ 9,05		
uittreksel burgerlijke Stand		€ 14,15	€ 14,40		
Diverse vergunningen, o.a. (*3)					
aanvraag ventvergunning	Tarientabel legesverordening art. 5.15 van de APV	€ 85,00	€ 86,45		
aanvraag standplaatsvergunning voor 1 jaar	art. 5.18, van de APV	€ 436,45	€ 443,85		
vergunning o.b.v. drank- en horecawet	art. 3 van de Drank- en Horecawet	€ 329,45	€ 335,05		
aanvraag evenementenvergunning	artikel 2.25 van de APV	€ 85,00	€ 86,45		
naspeuringen in het gemeentearchief, voor ieder besteed kwartier	artikel 1.10.1 van de legesverordening	€ 20,50	€ 20,75		
verhuur leegstaande woonruimtes	artikel 1.12 van de legesverordening	€ 98,15	€ 99,80		
aanvraag loterijvergunning	artikel 3 van de Wet op de kansspelen	€ 63,80	€ 64,90		
Verhuur gemeentelijke sportzaal					
	Vast tarief per uur (per schoolseizoen)	€ 20,30	€ 20,65	€ 23,10	
	Incidenteel tarief per uur (per schoolseizoen)	€ 24,10	€ 26,90	€ 27,30	
Complexen grondexploitatie (*4)					
	<u>Complex Werklandschap</u>				
	tarief per m2 excl. btw zonder bedrijfswoning.	€ 100,00	€ 100,00	€ 100,00	
	tarief per m2 excl. btw met bedrijfswoning.	€ 125,00	€ 125,00	€ 125,00	
Overige gemeentelijke gronden					
	Tarief per m2 voor-reststroken nutsbedrijven (excl BTW)	€ 49,50	€ 49,50	€ 49,50	0,00%
	Tarief per m2 overige gronden (excl. BTW)	€ 225,00	€ 225,00	€ 225,00	0,00%
	erfgrenzenproject Zone A achterzijde (overdrachtsbelasting)	€ 150,00	€ 150,00	€ 150,00	0,00%
	erfgrenzenproject Zone B zijkant (overdrachtsbelasting)	€ 100,00	€ 100,00	€ 100,00	0,00%
	erfgrenzenproject Zone C voorzijde (overdrachtsbelasting)	€ 40,00	€ 40,00	€ 40,00	0,00%
Gemeentelijke interne uurtarieven					
	Medewerkers binnendienst	€ 82,00	€ 83,00	€ 85,00	2,41%
	Medewerkers buitendienst	€ 46,00	€ 46,00	€ 47,00	2,17%

Bijlage 10 Subsidies

Overzicht van de jaarlijkse subsidiebudgetten 2022	
Subsidieontvangers	Bedrag in €
KION Kinderopvang B.V.	€ 118.324,00
Vrienden van de Heemtuin Malden	€ 7.327,00
Stichting Sportaccommodatie Passelêgt	€ 49.400,00
Fanfare "Vlijt en Volharding"	€ 2.071,00
Fanfare "Wilhelmina"	€ 1.318,00
Muziekvereniging Kunst na Arbeid	€ 1.913,00
Stichting Openbaar Bibliotheek Gelderland Zuid (OBGZ)	€ 320.018,00
Stichting lokale media Heumen en Mook en Middelaar - GL8	€ 11.241,00
Verenigingsgebouw Terp	€ 19.720,00
Stichting Verenigingsgebouw Overasselt (SVO)	€ 40.403,00
Stichting Verenigingsgebouw Overasselt (SVO)	€ 4.813,00
Sint Willebrord, Katholieke Bond van Ouderen Overasselt/Nederasselt	€ 2.765,64
Katholieke Bond van Ouderen afdeling Heumen	€ 1.270,02
Katholieke Belangenorganisatie voor senioren Malden	€ 5.464,43
Stichting Malderburch, Centrum voor Welzijn, Wonen en Zorg	€ 92.087,00
Stichting Malderburch, Centrum voor Welzijn, Wonen en Zorg	€ 3.121,00
Stichting Malderburch, Centrum voor Welzijn, Wonen en Zorg	€ 176.779,00
Stichting Malderburch, Centrum voor Welzijn, Wonen en Zorg	€ 135.935,00
Jeugdvierdaagse comité Malden	€ 1.035,00
Oranjecomité Malden	€ 1.567,00
Werkgroep Oranjefeesten Overasselt	€ 562,00
Sinterklaascomité Heumen	€ 537,00
Sint Nicolaascomité Overasselt	€ 454,00
Sint Nicolaascomité Malden	€ 1.989,00
Oranje en Sint Nicolaascomité Nederasselt	€ 1.021,00
Heumen Ontspanning Jeugd (HOJ), Koningsdag	€ 479,00
Toneelvereniging Steeds Hoger voor jeugdproducties	€ 1.671,00
Stichting Scouting Malden	€ 2.239,00
De Zonnebloem Heumen Malden	€ 1.055,00
Stichting Vrijwillige Hulpdienst / Tafeltje Dekje Gemeente Heumen	€ 1.005,00
Propersona connect	€ 12.603,00
Stichting Sterker	€ 202.228,00
Dorpsplatform Overasselt	€ 1.021,00
Vereniging Belangenbehartiging Molenwijk	€ 1.021,00
Kroonwijk Belangen Vereniging	€ 1.021,00
Stichting Dorpsraad Nederasselt	€ 1.021,00
Stichting VluchtelingenWerk Oost Nederland, Arnhem - VWON	n.t.b. (nieuwe wet inburgering)

Overzicht van de jaarlijkse subsidiebudgetten 2022	
Subsidieontvangers	Bedrag in €
Stichting Leergeld De Stuwwal	€ 19.560,00
Stichting Hulpfonds Gemeente Heumen	€ 19.000,00
Stichting Kledingbank Nijmegen en omgeving	€ 1.843,00
Stichting Voedselbank Groesbeek en omstreken	€ 2.900,00
Coöperatieve Verloskundigen Nijmegen e.o. U.A. prenatale voorlichting	€ 5.567,00
Stichting MEE Gelderse Poort	€ 17.383,00
Ixta Noa	€ 23.800,00
Stichting Hulp bij Hartstilstand gemeente Heumen	€ 10.566,00
Buurtbusvereniging Rijk van Nijmegen	€ 1.256,00
Stichting BIZ Winkelcentrum Malden (huurders)	€ 25.000,00
Stichting Eigenaren BIZ Winkelcentrum Malden	€ 27.000,00
Stichting Overasselt Promotions	€ 3.296,00
Stichting Buurderij De Lage Hof	€ 14.711,00
Stichting Buurderij De Lage Hof	€ 5.583,00
Stichting Heemkunde Malden	€ 1.859,00
Vereniging Erfgoedplatform gemeente Heumen	€ 3.664,00
Stichting Ateliërmuseum Jac. Maris	€ 9.300,00
Natuur Stichting Kadans	€ 4.309,00
	€ 1.423.096,09
Indexering van subsidies voor wettelijke taken welke uitgevoerd worden door professionele krachten (conform besluitvorming Kademota 2022-2025) is nog niet meegenomen.	

Bijlage 11 Concept raadsbesluit

De raad van de gemeente Heumen in openbare vergadering bijeen;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 september 2021;
gelet op artikel 189 en verder van de Gemeentewet

b e s l u i t:

1. De programmabegroting 2022 vast te stellen en het college van burgemeester en wethouders de uitvoering van zowel het bestaande als nieuwe beleid op te dragen, zoals opgenomen in de Programmabegroting 2022 ;

Programmatotalen 2022

	Lasten	Baten	Resultaat	
1 Sociale leefomgeving	-19.615.425	4.722.580	-14.892.845	Nadeel
2 Fysieke leefomgeving	-10.562.671	4.475.335	-6.087.336	Nadeel
3 Bestuur en organisatie	-9.978.305	31.482.629	+21.504.324	Voordeel
Totalen	-40.156.401	40.680.544	+524.143	Overschot

(zie: in elk programma, onder het kopje "wat mag het kosten en wat mag het opbrengen")

2. In te stemmen met:
 - een verhoging van de opbrengsten voor 2022 voor de heffing van hondenbelasting en leges met 1,5% conform het inflatiepercentage van de meicirculaire 2021;
 - een verhoging van de OZB opbrengsten voor 2022 voor de niet-woningen met 1,5% conform het inflatiepercentage van de meicirculaire 2021;
 - de voorgenomen investeringen 2022 zoals die zijn opgenomen in de drie programma's onder het kopje: "Meerjareninvesteringsplan";
 - het overhevelen van de restant investeringsbudgetten vanuit 2021 naar 2022 conform de in de bijlage 6 "Overzicht lopende investeringen" opgenomen specificatie;
 - de beschikbaarstelling van de in 2022 benodigde kredieten voor investeringen grondexploitatie. Voor de detaillering van deze investeringen wordt verwezen naar de in paragraaf Grondbeleid opgenomen totaalstaat "Overzicht herzieningen grondexploitatie 2022";
3. a. In te stemmen met de voorgenomen onttrekkingen 2022 aan de reserves voor een totaalbedrag van € 146.118.
Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de bijlage 3 staat van reserves en voorzieningen 2022;
b. In te stemmen met de voorgenomen onttrekkingen 2022 aan de diverse voorzieningen voor een totaalbedrag van € 2.034.388. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de bijlage 3 staat van reserves en voorzieningen 2022;
4. In te stemmen met de gemeentelijke tarieven zoals opgenomen in de bijlage 9 "Gemeentelijke tarieven";
5. In te stemmen met het onderstaande meerjarenperspectief 2022-2025.

	2022	2023	2024	2025
Resultaat meerjarenbegroting 2022-2025	+524.143	+5.965	-256.292	+82.148
	overschot	overschot	tekort	overschot

6. a. De herziene exploitatieopzetten (inclusief bijbehorende grondprijzen) per 1 januari 2022 van het complex "Werklandschap Overasselt" en het complex "locatie Veldschuur Malden", zoals opgenomen in de "paragraaf Grondbeleid", vast te stellen.
7. Het subsidieplafond Investeringssubsidies buitensport vast te stellen op € 139.000 en te verdelen op basis van de tendersystematiek;
8. Het subsidieplafond Initiatiefsubsidies vast te stellen op € 24.000 en te verdelen op basis van de tendersystematiek;
9. Subsidieplafond Vonksubsidies vast te stellen op € 5.000 en te verdelen op basis van volgorde van ontvangst van de volledige aanvraag.
10. De subsidies voor 2022 vast te stellen conform bijlage 10.

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Heumen,
in zijn openbare vergadering van 4 november 2021

Nicole Collombon
Griffier

Marriët Mittendorff
Burgemeester

